మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

వైశంపాయనుడు జనమేజయునితో మహాభారత కధను ఈ విధం గా చెప్పసాగాడు. సంజయుడు రెండు రోజుల పాటు కురుక్షేత్రములో యుద్ధరంగమున పర్యటించి, ఈ రెండు రోజుల యుద్ధమును కళ్లారా చూచి, ఆ యుద్ధ విశేషములను ధృతరాష్ట్రునకు చెప్పుటకు హస్తినాపురమునకు వచ్చాడు. తాను వచ్చినట్టు ధృతరాష్ట్రునకు వర్తమానముపంపాడు. అంతఃపురములో ఉన్న ధృతరాష్ట్రుడు, వెంటనే సంజయుని లోపలకు రమ్మన్నాడు. సంజయుడు ధృతరాష్ట్రుని వద్దకు వెళ్లాడు. ధృతరాష్ట్రుడు సంజయునికి ఉచితాసనము ఇచ్చి గౌరవించాడు. సంజయుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. 'మహారాజా! నేను యుద్ధ రంగమున పర్యటించి ఈ రెండు రోజుల యుద్ధమును చూచి వచ్చాను. ఆ విశేషములను తమరికి మనవి చేస్తాను. (వ్యాసుని వరప్రభావమువలన సంజయునికి యుద్ధరంగములో పర్యటించినను ఆ బాణములు తగలవు. ఎలాంటి ఆపద కలగదు. పైగా వారి మాటలన్ని స్పష్టంగా వినిపిస్తాయి. అందుచేత సంజయుడు యుద్ధ రంగమునకు వెళ్లి, మొదటి పదిరోజులు యుద్ధమును చూచి, భీష్ముడు పడిపోయిన తరువాత వచ్చి ధృతరాష్ట్రునికి ఆ పది రోజుల యుద్ధ విశేషములు వివరించాడు. తరువాత మరలా యుద్ధ రంగమునకుపోయి నాలుగురోజుల పాటు ఉండి యుద్ధమును చూచి, ద్రోణుడు మరణించిన తరువాత హస్తినాపురమునకు వచ్చి ఆ నాలుగు రోజుల యుద్ధ విశేషములను వివరించాడు. మరలా ధృతరాష్ట్రుని ఆదేశాను సారము యుద్ధ రంగమునకు పోయి, రెండు రోజుల యుద్ధ విశేషములు చూచి, కర్ణుని మరణానంతరము హస్తినాపురమునకు వచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రుని కలిసి ఆ రెండు రోజుల యుద్ధ విశేషములు వివరిస్తున్నాడు. ఇంక చదవండి.)

మహారాజా! కర్ణుడు అత్యంత పరాక్రమముతో 'యుద్ధం చేసాడు. పాండవ సేనలను లక్ష్యపెట్టకుండా చెల్లాచెదరు చేసాడు. కర్ణుని ధాటికి పాండవ సేనలు పారిపోయాయి. రెండురోజుల పాటు పాండవులను వారి సేనలను కలవర పెట్టాడు. కడకు, అర్జునుని బాహుబలమునకు తలవంచాడు. అర్జునుని చేతిలో ప్రాణాలు కోల్పోయాడు. ఒక మదించిన ఆంబోతు పెద్దపులికి ఆహారమైనట్టు, అర్జునుని కి కర్ణుడు బలి అయ్యాడు. పాండవులపగ : చల్లారింది." అని చెబుతూ సంజయుడు కూడా దుఃఖించాడు. ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచాడు. "మహారాజా! ఇంకొక విషాద వార్త కూడా మీరు వినవలసి యున్నది. నీ కుమారులు జయించెదరు అనే ఆశ అడుగంటి పోయేటట్టు భీమసేనుడి చేతిలో నీ కుమారుడు దుశ్శాసనుడు మరణించాడు. భీమసేనుడు నీ కుమారుని గుండెలు చీల్చి అతని నెత్తురు తాగాడు. నాడు నిండు సభలో చేసిన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకున్నాడు. మహారాజా! మీ వంతు వచ్చిన రాజ్యమును అనుభవించక, దురాశతో పాండవుల రాజ్యమును కూడా అపహ రించవలెనని దుర్బుద్ధితో మీరు చేసిన అకృత్యములకు ఫలితము అను భవిం పక తప్పుతుందా చెప్పు." అని అన్నాడు. దుశ్శాసనుడు మరణించాడు అన్న మాట వినగానే, తన కుమారుడు సుయోధనుడు కూడా మరణించి ఉంటాడు అని తలంచాడు ధృతరాష్ట్రుడు.

ఒళ్లంతా కంపించిది. మూర్ఛపోయాడు. అప్పుడే

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రథమాశ్వాసము

అక్కడకు వచ్చి విదురుడు, సేవకులు అందరూ ధృతరాష్ట్రుని ఒక శయ్యమీద పరుండచేసి శైత్యోపచార ములు చేసారు. కొంతసేపటికి తేరుకున్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు. తమకు ఈ దుస్థితి కల్పించిన విధిని తిట్టాడు. పాండవుల నీతిని, ధర్మనిరతిని మెచ్చుకున్నాడు. కన్న కొడుకులను సరియైన మార్గములో పెట్టలేని తన అసమర్ధతను తిట్టుకున్నాడు. ఇంత వినాశనమునకు కారణమైన శకునిని తిట్టాడు. తనను తాను సంబాళించుకున్నాడు. "సంజయా! నీవు చెప్పి మాటలు నేను సరిగా విన లేదు. మరలా చెప్పు సుయోధనుడు క్షేమంగా ఉన్నాడా. లేక అతను కూడా మరణించాడా." అని ఆతురతగా అడిగాడు. 'మహారాజా! ఈ రెండు రోజుల యుద్ధంలో కర్ణుడు అతని కుమారులు, తమ్ములు మరణించారు. భీమసేనుడు నీ కుమారుడు దుశ్శాసనుని గుండెలు చీల్చి నెత్తురు తాగాడు. ఆ దృశ్యం చూడడానికి అత్యంత భయంకరంగా, అసహ్యకరంగా ఉంది." అని చెప్పగానే "ఆపు సంజయా! ఇంక చాలు. ఊరుకో. ఏమీ చెప్పకు. నీ మాటలతో నా మనస్సంతా కలత చెందింది. నీ మాటలు వినే స్థితిలో లేను." అని అన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు. కొంచెంసేపు అంతా మౌనంగా ఉన్నారు. తరువాత ధృతరాష్ట్రుడు సంజయునితో ఇలా అన్నాడు. "సంజయా! నేను అనుసరించిన దుర్నీతి వలన, నా కుమారుని బుద్ధిహీనత వలన ఇలా జరిగింది. సందేహములేదు. నాకు దుఃఖము ఆగటం లేదు సంజయా. ఈ దుఃఖము ఉపశమించే మార్గము కనిపించడం లేదు. అది సరే. ఇప్పుడు ఇరుపక్షములలో ఎవరెవరు బతికి ఉన్నారు. ఎవరెవరు మరణించారు. నాకు వివరంగా చెప్పు. దానికి సమాధానంగా సంజయుడు ధృతరాష్ట్రుడు ఇలా అన్నాడు.

'మహారాజా! మన యందు భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, వికర్ణ, వృషసేన, దుశ్శాసన, లక్ష్మణులు మరణించారు. వారిలో విరాజుడు, శతానీకుడు, ద్రుపదుడు, ఘటోత్కచుడు, అభిమన్యుడు, పాండ్యరాజులు, మరణించారు." అని చెప్పాడు. "సంజయా! ప్రస్తుతము కురు సేనలో ఎవరెవరు వీరులు ఉన్నారు." అని అడిగాడు. "మహారాజా! కౌరవ సేనలో అశ్వత్థామ, కృతవర్మ, శల్యుడు, శకుని, కృపాచార్యుడు, ఇంకా నీ కుమారులు కొంతమంది బతికి ఉన్నారు. కర్ణుని నీ కుమారులు కొంతమంది బతికి ఉన్నారు. వీరి సాయంతో నీ కుమారుడు సుయోధనుడు తనలో పరాక్రమము తగ్గకుండా పాండవులను జయించ వలెనని ఆశతో ఉన్నాడు." అని చెప్పాడు సంజయుడు. అతని మాటలో కొంత ఊరట చెందిన ధృతరాష్ట్రుడు, సంజయునితో ఇలా అన్నాడు. "సంజయా! కర్ణుడు మదించిన ఆబోతు వలె ఉండెడి వాడు. అలాంటి వాడు కూడా అర్జునుని చేతిలో చచ్చాడా! ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అసలు కర్ణుడు, అర్జునుని, కృష్ణుని కూడా లెక్కచేసేవాడు కాదు. వారిని గెలుస్తాను అంటూనే చనిపోయాడు. వింతగా ఉంది. సంజయా! ఈ కర్ణుని బలపరాక్రమములు చూచుకొని కదా సుయోధనుడు పాండువులతో వైరము పెంచుకొన్నది. అలాంటి కర్ణుడే లేనపుడు ఇంక సుయోధనుని కి బ్రతుకు ఎక్కడిది. రేపటినుండి యుద్ధము ఎలా చేస్తాడు! అసలు ఇంక యుద్ధం చెయ్యడం ఎందుకు వృధా కదా! ఇన్ని వార్తలు విని కూడా నా మనసు పాషాణం

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

లాగా పగిలిపోకుండా ఉంది. సంజయా! నా బ్రదుకు చూచావు కదా! నా కళ్లముందే నా కొడుకులు, మనుమలు చనిపోయారని వార్తలు వింటూ శిలలాగా నిలబడి ఉన్నాను. ఇంక నావల్ల కాదు. ఎక్కడైనా దూకుతాను. లేకపోతే విషంతాగుతాను. ప్రాయోపవేశం చేస్తాను. ఇలాంటి వార్తలు వింటూ బతకడం వృధా!" అంటూ బలవన్మరణానికి పాల్పడ్డాడు ధృతరాష్ట్రుడు. అప్పుడు సంజయుడు ఇలా అన్నాడు. "మహారాజా! ఏమిటీ వెర్రి! నీ లాంటి చక్రవర్తి మనోధైర్యము సడలి ఇలా బేలగా మారవచ్చునా! నీవు చదివిన చదువులు, నీ గొప్పదనము ఒక్కసారి గుర్తుకు తెచ్చుకో. ధైర్యముగా ఉండు." అని ఊరడించాడు. "అది కాదు సంజయా! కర్ణుడు చనిపోయాడు అని వినగానే నాలో నిరాశ ఆవరించింది. మనకు ఖచ్చితంగా ఓడిపోతాము అన్న భావన బలంగా మనసులో నాటింది. అంతటి కర్ణుడే మరణించాక, ఇంక యుద్ధం చెయ్యడానికి ఎవరున్నారని సుయోధనుడు యుద్ధం కొనసాగిస్తాడు? అయినా నేను అంత తొందరగా చావనులే. భయపడకు. చచ్చేవాడినే అయితే కర్ణుడు, దుశ్శాసనుడు మరణించాడు అన్న వార్త విన్నతరువాత నా హృదయం వెయ్యి ముక్కలు అయిపోయి ఉండేది. అలా కాలేదంటే నాకు దీర్ఘాయువు ఉందన్నమాట. ఒకప్పుడు అందరూ నన్ను గౌరవించారు. ఇప్పుడు అందరూ నన్ను నా దుర్దశను చూచి జాలిపడుతున్నారు. వారి జాలి చూపులు తట్టుకోవడం నాకు వల్లకాదు. అయినా సంజయా! భీష్ముడు, ద్రోణుడు, కర్ణుడు, దుశ్శాసనుడు ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా మరణిస్తుంటే ఎలా తట్టుకోను. అన్నింటికన్నా కర్ణుని చావు నాకు అశనిపాతం అయింది. సుయోధనుడికి తాను గెలుస్తాను అన్న ఆశ అడియాస అయింది గదా! మన సైన్యం ధైర్యసాహసాలు కోల్పోయింది గదా! ఇంక సుయోధనుడు ఎలా యుద్ధం చేస్తాడు చెప్పు. కర్ణుడు చనిపోయిన తరువాత సుయోధనుడు తాను పాండవులను గెలుస్తాను అని అనుకోవడం కుంటివాడు నడుస్తాను అని అనుకోవడం, ముసలివాడు పడుచు వేశ్యలకోసం ప్రయత్నించడం లాంటిది కదా! అయినా సంజయా! నాడు ధర్మరాజు మనలో మనకు కలహం ఎందుకు. సామరస్యంగా ఉందాము అని వర్తమానము పంపినా మూర్ఖంగా దానిని తిరస్కరించాను. దానికి ఫలితం నేడు అనుభవిస్తున్నాను. సంజయా! నువ్వేచెప్పావు కదా! భీష్ముడు శరతల్పగతుడైనపుడు నీరు కావాలని అడిగితే అర్జునుడు పాతాళజలమును భీష్మునికి అందించాడు. అప్పుడు భీష్ముడు అర్జునుని ప్రతిభ ను చూచి సుయోధనునితో ఇంకనైనా పాండవులతో వైరము మాని సంధి చేసుకో అని చెప్పాడు. కనీసం అప్పుడు భీష్ముని మాట విన్నా ఈనాడు ఇంత దుర్గతి పట్టకపోను. సంజయా! గతజల సేతుబంధనమేల! అసలు కర్ణుడు ఎలా చనిపోయాడు. అర్జునుడు భీష్ముని చంపడానికి కపటోపాయం పన్నినట్టు కర్ణుని చంపడానికి కూడా ఏదైనా కపటోపాయం పన్నాడా! మన సైనికులు వీరులూ కర్ణుని రక్షించడానికి ప్రయత్నించలేదా! అందరూకర్ణుని వదిలిపెట్టి పారిపోయారా! సంజయా! కర్ణుడు సామాన్యుడు కాడు కదా! పరశురాముని వలన బ్రహ్మాస్త్రము పొందాడు. పైగా అతనికి సర్పముఖాస్త్రము తెలుసు. అవి కాక అనేక దివ్యాస్త్రములు కర్ణునివద్ద ఉన్నాయి. అన్నింటి కన్నా

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి. ఉపాయశాలి. ఆ ఉపాయము తోనే కదా అభిమన్యుని చంపాడు. భీమసేనుని లాంటి వాడిని ఓడించి అవమానించాడు. సహదేవుడిని ఓడించి, ప్రాణాలతో విడిచిపెట్టాడు. అసురవీరుడు, మహామాయావి, నిశాచరుడు,
మాయాయుద్ధనిపుణుడు ఐన ఘటోత్కచుని ఓడించి సంహరించాడు. అలాంటి మహా వీరుడు ఎలా మరణించాడు? అతని దివ్యాస్త్రాలు ఏమయ్యాయి? నశించాయా! ఏదో జరిగి ఉంటుంది. అతని రధమన్నా విరిగి ఉండాలి. అతని దివ్యాస్త్రాలు నిష్ప్రయోజనము అయి ఉండాలి. లేకపోతే : చంపడం ఆ దేవేంద్రునికైనా సాధ్యంగాదు. 'కర్ణుని సంజయా! అతని సారధి శల్యుడు కదా! కర్ణుని అర్జునుడు చంపేటప్పుడు అశ్వత్థామ, కృపాచార్యుడు, శకుని అడ్డుపడలేదా! కృతవర్మను సుయోధనుడు ఎక్కువగా అభిమానిస్తుంటాడు. మరి అతనైనా కర్ణునికి సాయంగా రాలేదా! కనీసం నాకుమారుడు సుయోధనుడు కూడా కర్ణునికి సాయంగా వెళ్లలేదా! వీళ్లంతా ఏమి చేస్తున్నారు? అశ్వత్థామ, కృప, శకుని, కృతవర్మలు వెంటరాగా, సుయోధనుడు వెనక నడుస్తుంటే, ఏ కారణం లేకుండా కర్ణుడు చచ్చాడు అంటే నమ్మశక్యం కాకుండా ఉంది. సంజయా! అసలు పాండవులు కర్ణుని మీద ఎలా దాడి చేసారు? కర్ణుడు ప్రయోగించిన సర్పముఖాస్త్రము బారి నుండి అర్జునుడు ఎలా బతికి బయటపడ్డాడు. మిగిలిన పాండవులు కర్ణునితో ఎలా యుద్ధం చేసారు? ఈ రెండు రోజులు యుద్ధం ఎలా జరిగింది? ఏంజరిగింది? వివరించు. అని అడిగాడు. "" సంజయుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. "మహారాజా! ద్రోణాచార్యులు పడిపోయిన తరువాత, సాయంత్రము అయినందున అశ్వత్థామ కౌరవ సేనలను విశ్రాంతి తీసుకొమ్మని ఆ రోజుకు యుద్ధము విరమింపచేసాడు. సుయోధనుడు, తన శిబిరములో అశ్వత్థామ, కర్ణుడు, దుశ్శాసనుడు ' మొదలగు కౌరవ యోధులతో సమాలోచనలు గావించాడు. ద్రోణుని తర్వాత సర్వసైన్యాధ్యక్షుడు ఎవరు అని అశ్వత్థామ అభిప్రాయము అడిగాడు.
(ఇక్కడ సుయోధనుడు రాజకీయం ప్రదర్శించాడు. సుయోధనునికి అప్తుడు కర్ణుడు. కాని గురు పుత్రుడు అశ్వత్థామను వదిలి కర్ణుని తాను సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా ప్రతిపాదిస్తే, అశ్వత్థామకు మనస్తాపం కలగవచ్చు కోపం రావచ్చు కాని అశ్వత్థామ తనకు తానుగా నోరు తెరిచి నాకు సర్వసైన్యాధ్యక్ష పదవి ఇమ్మని అడగలేడు. ఈ సందిగ్ధంలో, సూటిగా అశ్వత్థామనే అడిగాడు ' సుయోధనుడు. అశ్వత్థామ తరువాత సర్వసైన్యాధ్యక్ష పదవికి తగిన వాడు కర్ణుడు. అందుకని అశ్వత్థామ ఖచ్చితంగా కర్ణుని ప్రతిపాదించాలి. ఇదీ సుయోధనుని ఎత్తుగడ.) అశ్వత్థామ సరిగ్గా సుయోధనుడు అనుకున్నట్టు గానే అన్నాడు. "సుయోధనా! సద్గుణ సంపన్నులైన భీష్ముడు, ద్రోణుడు వెళ్లిపోయారు. ఇంక ఈ భారమును నువ్వే వహించాలి. మన సైన్యములో సర్వసైన్యాధ్యక్ష పదవికి అర్హులు ఎందరో ఉన్నారు. వారిలో ఒకరిని ఎంచుకో. కాని నా అభిప్రాయం ప్రకారము కర్ణుడు దీనికి తగినవాడు. అతని వద్ద అశేషమైన దివ్యాస్త్ర సంపద ఉన్నది. అతను శత్రు సైన్యమును నాశనం చెయ్యడంలో మేటి. పైగా నీకు అత్యంత విశ్వాసపాత్రుడు. అందుకని కర్ణుని సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా చేయుము." అని పలికాడు.

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

సుయోధనుని ఆనందానికి అవధులు లేవు. సుయోధనుడు కర్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "మిత్రమా కర్ణా! భీష్మ, ద్రోణుల తర్వాత అంతటి సమర్ధుడికి నువ్వే. ఇన్నాళ్లు పాండవుల మీద పక్షపాతము చేత భీష్మ, ద్రోణులు పాండవులను చంపకుండా ఉపేక్షించారు. లేకపోతే ఆ పాండవులను చంపడానికి భీష్మునికి ద్రోణునికి ఇన్నాళ్లు కావాలా! నీవే సేనా నాయకుడివి అయి ఉంటే పాండవ నిర్మూలనము ఎప్పుడో జరిగి ఉండేది. ఈ పాటికి యుద్ధం ముగిసి పోయి ఉండేది. అందుకే నిన్ను సేనాపతిని చేస్తున్నాను.

పాండవులను నిర్జించి విజయలక్ష్మిని వరించు." అన్నాడు. ఈ మాటలకు కర్ణుడు పొంగిపోయాడు. "సుయోధనా! నేను నీకు పాండవుల నందరినీ జయిస్తాను అని మాట ఇచ్చాను. ఆ మాట ఇప్పుడు నెరవేర్చుకుంటాను. నిన్ను సర్వం సహా కురు రాజ్యమునకు పట్టాభిషిక్తుని చేస్తాను. ఈ యుద్ధమునకు నేను ఒక్కడినే చాలు. నీవు ఒక పక్క నిలబడి యుద్ధము ఎలా జరుగుతుందో చూస్తూ ఉండు." అని గర్వంతో అన్నాడు. వెంటనే సుయోధనుడు పుణ్యనదీ జలములు తెప్పించాడు. ఒక ఉన్నతాసనమును వేయించాడు. కర్ణుని అందులో ఆశీనుడిని చేసి, పుణ్యనదీ జలములతో అభిషేకించి, పుణ్యాహవాచనము మొదలగు క్రతువులు నిర్వర్తించి, వంది మాగధుల జయజయధ్వానముల మధ్య కర్ణుని సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా అభిషేకించాడు. అప్పుడు కర్ణుడు సుయోధనుని చూచి "మిత్రమా! నాడు నన్ను అంగరాజ్యాభిషిక్తుని చేసి పది మందిలో నా పరువు నిలబెట్టావు. నేడు నన్ను కౌరవ సైన్యమునకు సర్వసైన్యాధ్యక్షుని చేసి గౌరవించావు. ప్రతిగా నేను నీకు ఏమి ఇవ్వగలను. బంధుమిత్రసమేతంగా అర్జునుని చంపి, నీకు కౌరవ సామ్రాజ్యలక్ష్మిని కానుకగా ఇస్తాను. పుత్ర పౌత్ర సమేతంగా నీవు ఈ కౌరవ సామ్రాజ్యమును ఆచంద్రార్కము పాలించు." అని అన్నాడు. సుయోధనుడు ఆ మాటలకు పరమానందభరితుడైనాడు. తరువాత ఎవరి నివాసములకు వారు వెళ్లారు. నేను కూడా వెంటనే బయలుదేరి హస్తినా పురమునకు వచ్చి మీకు ద్రోణుని వధ గురించి సవిస్తరముగా వివరించాను మరలా తమరి అనుమతి తీసుకొని మరునాటి ఉదయాని కల్లా యుద్ధ భూమికి చేరుకున్నాను.

మరునాటి ఉదయం కర్ణుడు, కౌరవ సైన్యములు వెంటరాగా, సర్వ సైన్యాధ్యక్షునిగా యుద్ధభూమి లోకి ప్రవేశించాడు. ఆరోజు యుద్ధములో మకర వ్యూహమును పన్నాడు. (మకరవ్యూహము అనగా మొసలి ఆకారంలో సైన్యమును నిలపడం. మొసలి ఎలా నీటిలో చొచ్చుకొని పోతుందో అలా శత్రు సైన్యములోనికి చొచ్చుకు పోవడం.) మొసలి నోరు ఉన్న ప్రదేశములో కర్ణుడు నిలిచాడు. ఒక్కొక్క కన్ను దగ్గర శకుని, అతని కుమారుడు ఉలూకుడు నిల్చున్నారు. తల భాగంలో అశ్వత్థామ నిలిచాడు. మెడప్రాంతములో తన తమ్ములను నిలిపాడు సుయోధనుడు. ఇంక ముందరి పాదముల వద్ద కృతవర్మ, కృపాచార్యుని నియమించాడు. కడుపు భాగము వద్ద సుయోధనుడు తానే స్వయంగా నిల్చున్నాడు. ఇంక వెనక కాళ్ల దగ్గర, శల్యుడు, సుషేణుడు తమ తమ సైన్యములతో నిలబడ్డారు. మొసలి తోక దగ్గర చిత్రుడు, చిత్రసేనుడు తమ తమ సైన్యములతో బారులు

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

తీరారు. మిగిలిన సేనలను వ్యూహము చుట్టు నిలిపాడు కర్ణుడు. ఇలా మకరవ్యూహమును తీర్చిదిద్దాడు కర్ణుడు. యుధిష్ఠిరుడు కూడా తమ సైన్యములతో యుద్ధ రంగమును ప్రవేశించాడు. కర్ణుని సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా చూచాడు. ఇదివరకు యుధిష్ఠిరునకు కర్ణుడు అంటూ భయం ఉండేది. ఇప్పుడు అతని వద్ద ఇంద్రశక్తిలేదు. సహజ కవచకుండలములు లేవు. ఆదుకోడానికి ద్రోణుడు లేడు. అందుకని కర్ణుని సునాయాసంగా కడతేర్చవచ్చును అనుకున్నాడు.

యుధిష్ఠిరుడు. అర్జునుని చూచి ఇలా అన్నాడు.

"అర్జునా! చూచావా! కర్ణుడు కురు సైన్యములకు అధిపతి అయ్యాడు. మనము 12 సంవత్సరములు అరణ్యవాసము చెయ్యడానికి ముఖ్యకారకుడు కర్ణుడు. అతని మీద పగ తీర్చుకో. కౌరవ సేనలో చెప్పుకోతగ్గవాడు కర్ణుడు ఒక్కడే. నీవు అతనిని సంహరిస్తే, కౌరవులను మనము అనాయాసంగా జయించవచ్చు. నీవు విజయుడవు అవుతావు. కాబట్టి కర్ణుడు పన్నిన మకర వ్యూహమునకు తగ్గ వ్యూహము పన్ను. అని అన్నాడు. అర్జునుడు తమ సేనలను అర్ధ చంద్ర వ్యూహములో మోహరించాడు. వ్యూహ మధ్యన తాను నిలబడ్డాడు. ఎడమ కొమ్మున భీమసేనుడిని, కుడి కొమ్మున ధృష్టద్యుమ్నుడిని, ధర్మరాజును, నకులసహదేవులను వ్యూహము వెనక భాగమున నిలబెట్టాడు. అర్జునుడికి చక్రరక్షకులుగా యుధామన్యుడు, ఉత్తమౌజుడు నిల్చున్నారు. ఈ ప్రకారము ఇరు పక్షములు తమ తమ వ్యూహములు అమర్చుకొని యుద్ధమునకు సిద్ధంగా ఉన్నారు. మహారాజా! ఆ రోజు కర్ణుడి చేతిలో కృష్ణార్జునులు ఓడిపోతారు అని నీ కుమారుడు సుయోధనుడు మహదానందంతో ఉన్నాడు. కాని అదేరోజు కర్ణుడు అర్జునుని చేతిలో యుద్ధములో మరణిస్తాడని యుధిష్టిరుడు గట్టి నమ్మకంతో ఉన్నాడు. తమ తమ సైన్యాధ్యక్షులు ఇచ్చిన ఆజ్ఞలతో ఇరుపక్షముల సైన్యము ఒకదానితో ఒకటి ఢీకొన్నాయి. ఏనుగులు, రధములు, హయములు, కాల్బలము క్షణాలలో నాశనం అవుతున్నాయి. కర్ణుడు, అర్జునుడు ఒకరికి ఒకరు తీసిపోనట్టు పోరుతున్నారు. 'ఏనుగుల కాళ్లకింద, రథచక్రముల కింద పడి సైన్యము చితికిపోతున్నారు. సాత్యకి, ధృష్టద్యుమ్నుడు, చేకితానుడు, ఉపపాండవులు కలిసి, కౌరవ సేనలలో ఉన్న ప్రభద్రక, ఛేది, పాండ్య, చోళ, మగధ, వంగ, మొదలగు దేశముల నుండి సుయోధనునికి సాయంగ వచ్చిన సైన్యములను తరుము తున్నారు. భీమసేనుడు తన గజవాహనము మీద తిరుగుతున్నాడు. ఆ గజము కాళ్ల కిందపడి కౌరవ సేనలు మరణిస్తున్నారు. ఇంతలో, కులూత దేశపు రాజు క్షేమధూర్తి తన ఏనుగు మీద వచ్చి భీమసేనుని ఎదుర్కొన్నాడు. క్షేమధూర్తి సైన్యములు భీమసేనుని చుట్టుముట్టాయి. భీమసేనుడు క్షేమధూర్తి ఒకరి మీద ఒకరు ఈటెలు విసురు కున్నారు. ఒకరి విల్లు ఒకరు నరుక్కున్నారు. వాళ్ల ఏనుగులు కూడా ఒకదాని చుట్టు ఒకటి తిరుగుతూ కొండల మాదిరి కదులుతున్నాయి. క్షేమధూర్తి భీమసేనుని గుండెల్లో కి ఒక ఈటె దించాడు. భీమసేనుడు ప్రయోగించిన ఈటెలను మధ్యలోనే నరుకుతున్నాడు క్షేమధూర్తి. భీమసేనుడి శరీరానికి గుచ్చుకునేట్టు 60 బాణాలు ప్రయోగించాడు. భీమసేనుడు తన విల్లు తీసుకొని క్షేమధూర్తి ఎక్కిన ఏనుగు ఒంటినిండా

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రథమాశ్వాసము

బాణములు గుచ్చాడు. ఆ బాధకు తాళలేక క్షేమధూర్తి ఎక్కిన ఏనుగుపారిపోయింది. భీముడు క్షేమధూర్తిని తరుముతున్నాడు. అతి కష్టం మీద క్షేమధూర్తి తన ఏనుగును అదుపులోకి తెచ్చుకొని మరలా భీమసేనుని శరీరం మీద, అతని ఏనుగు మీద శరప్రయోగం చేసాడు. ఆ దెబ్బలకు భీమసేనుడు ఎక్కిన ఏనుగు కిందపడిపోయింది. తన గద తీసుకొని భీమసేనుడు, పడిపోయిన ఏనుగు మీదినుండి కిందికి దిగాడు. ఒకే ఒక దెబ్బతో క్షేమధూర్తి ఎక్కిన ఏనుగును పడగొట్టాడు. క్షేమధూర్తి తన ఏనుగు మీదినుండి కిందికి దూకి కత్తి తీసుకున్నాడు. భీముడు తన గద పైకి ఎత్తి క్షేమధూర్తి తలమీద మోదాడు. క్షేమధూర్తి తలపగిలి అక్కడే కూలబడి మరణించాడు. క్షేమధూర్తి మరణించ గానే అతని సైన్యము కకావికలై పారిపోయాయి. భీమసేనుడు ఉత్సాహంతో కర్ణుడి వైపు పోతున్నాడు. కర్ణుడు తన బాణములతో పాండవ సైన్యములోని ఏనుగుల తలలు పగుల గొడు తున్నాడు అవి కిందపడి మరణిస్తున్నాయి. ఆ సమయంలో నకులుడు కర్ణునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. భీమసేనుడు అశ్వత్థామను, సాత్యకి కేకయ రాజులయిన విందానువిందులను, చిత్రసేనుడు శ్రుతవర్మను, ప్రతి వింధ్యుడు చిత్రుడు అనే రాజును, యుధిష్ఠిరుడు సుయోధనుని, అర్జునుడు సంశప్తకులను, ధృష్టద్యుమ్నుడు కృపాచార్యుడిని, శిఖండి కృతవర్మను, శృతకీర్తి శల్యుడిని, సహదేవుడు దుశ్శాసనుడిని ఎదుర్కొన్నారు. పోరు ఘోరంగా సాగుతూ ఉంది. సాత్యకి విందానువిందుల విల్లులు నరికాడు. వారి శరీరముల నిండు బాణములతో ముంచెత్తాడు. విందానువిందులు వేరే ధనుస్సులు తీసుకొని మరలా సాత్యకి మీద శరప్రయోగం చేసారు. సాత్యకి ఒక పదునైన బాణంతో అనువిందుడి తలనరికాడు. తమ్ముడు చనిపోగానే విందుడు సాత్యకిని అనేక బాణములతో కొట్టాడు. సాత్యకి, విందుడు ఒకరి సారధిని ఒకరు చంపు కున్నారు. ఒకరి హయములను ఒకరు నరుక్కున్నారు. ఒకరి రథము ఒకరు విరగ్గొట్టుకున్నారు. ఇద్దరూ తమ తమ రథములు దిగి కత్తులు డాలుతీసుకొని కత్తియుద్ధం చేస్తున్నారు. ఆ యుద్ధంలో సాత్యకి పక్కకు ఒంగినట్టు వంగి, ఒకే వేటుతో విందుని తన ఖండించాడు. ఈ ప్రకారంగా సాత్యకి, విందాను విందులను చంపాడు. పక్కనే ఉన్న యుధామన్యుడి రధము ఎక్కాడు. త్వరలో మరొక రథము సమకూర్చుకున్నాడు. కైకేయ బలములను తరుము తున్నాడు. ఇంతలో, చిత్రసేన మహారాజు, సహదేవుని కుమారుడైన శ్రుతకర్మతో పోరుతున్నాడు. చిత్రసేనుడు ఐదు వాడిబాణములతో శ్రుతకర్మను కొట్టాడు. దానికి కోపించి శ్రుతకర్మ చిత్రసేనుని మూర్ఛపోయేట్టు కొట్టాడు. చిత్రసేనుడు తెలివితెచ్చుకొని, శ్రుతకర్మ విల్లు విరగ్గొట్టాడు. శ్రుత కర్మ మరొక విల్లు తీసుకొని ఒకే ఒక వాడియైన బాణంతో చిత్రసేనుని తల ఎగుర గొట్టాడు. తమ మహారాజు పడిపోవడం చూచి చిత్రసేనుని సైన్యములు విజృంభించాయి. ఒక్కసారిగా శ్రుత కర్మను చుట్టుముట్టాయి. శ్రుత కర్మ అమితమైన పరాక్రమంతో వారిని దూరంగా తరిమివేసాడు. మరొక పక్క ప్రతివింధ్యుడు చిత్రుడితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. ప్రతి వింధ్యుడు చిత్రుని రధసారధి గుండెల్లో మూడు నరసములు దించాడు. అతని కేతనము విరిచాడు. విల్లు విరిచాడు. చిత్రుడు విసిరిన ఈటెను రెండుగా విరిచాడు. చిత్రుడు కోపంతో తన గద విసిరాడు. ఆ గదాయుధము దెబ్బకు

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

ప్రతి వింధ్యుని హయములు, రధసారది మరణించారు. ప్రతి వింధ్యునికి కోపం వచ్చి ఒక తోమరమును చిత్రుని మీదికి విసిరాడు. ఆ తోమరము చిత్రుని గుండెలను చీల్చింది. అతను కింద పడి మరణించాడు. చిత్రుడు మరణించగానే కౌరవ సైన్యములు ప్రతి వింధ్యునితో తలపడ్డాయి. ఇంతలో పాండవ సేన అతనికి సాయంగా వచ్చారు. ప్రతి వింధ్యుని ధాటికి తట్టుకోలేక కౌరవసేనలు పారిపోయాయి.

మరొక పక్క భీమసేనుడు అశ్వత్థామ తో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అశ్వత్థామ భీమసేనుని రధమును తన బాణములతో కప్పివేసాడు.

భీమసేనుడు కూడా అశ్వత్థామ మీద బాణ వర్షము కురిపించాడు. ఒకరితో ఒకరు భయంకరంగా పోరుతున్నారు. భీముడు, అశ్వత్థామ ఒకరి కేతనములు ఒకరు విరగ్గొట్టుకున్నారు. ఒకరి సూతుడిని ఒకరు బాణాలతో కొట్టారు. ఒకరి దేహములలో ఒకరు బాణములను దించారు. ఇది చూచారు ఇరువురి సారధులు. ఇంకా అక్కడ ఉంటే ముప్పు అని వారు తమ తమ రధములను యుద్ధ భూమి నుండి దూరంగా తీసుకుపోయారు. అర్జునుని కుమారుడు శృతకీర్తి, శల్యునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. శల్యుడు శృతకీర్తి విల్లు విరగ్గొట్టాడు. అతని శరీరము మీద ఏడు బాణములను దించాడు. శృతకీర్తి మరొక విల్లు తీసుకొని శల్యుని మీద 64 బాణములు సంధించాడు. మరలా శల్యుడు 90 బాణములను శృతకీర్తి మీద ప్రయోగించి అతని విల్లు మరలా విరగ్గొట్టాడు. శృతకీర్తి తన గదను తీసుకున్నాడు. శల్యుడు దానిని కూడా ముక్కలు చేసాడు. శృతకీర్తి సారధిని నరికాడు. అప్పుడు రధాశ్వములు బెదిరి శృతకీర్తిరధమును దూరంగా లాగుకొని వెళ్లాయి. తరువాత శల్యుడు ధర్మరాజు సైన్యములోకి ప్రవేశించి అందరినీ నరుకుతున్నాడు.

మరొక పక్క సహదేవుడు, దుశ్శాసనుడు యుద్ధం చేస్తున్నారు. దుశ్శాసనుడు సహదేవుని వక్షస్థలము మీద నిశితమైన బాణములతో కొట్టాడు. సహదేవుడు విజృంభించి దుశ్శాసనుని 70 బాణములతో కొట్టాడు. దుశ్శాసనుడు సహదేవుని విల్లు విరగ్గొట్టాడు. తను కూడా 70 బాణములతో సహదేవుని కొట్టాడు. అప్పుడు సహదేవుడు ఒక కత్తి తీసుకొని దుశ్శాసనుని విల్లు విరగ్గొట్టాడు. దుశ్శాసనుడు కత్తితీసుకొని సహదేవుని మీదికి విసిరాడు.

సహదేవుడు దానిని మధ్యలోనే నరికాడు.

దుశ్శాసనుడు మరొక విల్లు తీసుకొని సహదేవుని మీద 64 పదునైన బాణములు ప్రయోగించాడు. వాటినన్నింటినీ సహదేవుడు మధ్యలోనే త్రుంచాడు. సహదేవుడు 100 శిలీముఖములు దుశ్శాసనుని మీదికి వదిలాడు. దుశ్శాసనుడు వాటిని మూడుబాణములతో . త్రుంచాడు. రెండు సాయకములను సహదేవుని మీద ప్రయోగించాడు. సహదేవుడు ఒక కాంతులు వెదజల్లే ఒక అస్త్రమును దుశ్శాసనుని మీద ప్రయోగించాడు. ఆ అస్త్రము దుశ్శాసనుని కవచమును చీల్చింది. ఆ దెబ్బకు దుశ్శాసనుడు మూర్చపోయాడు. అతని సారధి వణుకుతూ దుశ్శాసనుని రధమును దూరంగా తోలుకొని వెళ్లాడు. ఆ సమయములో కర్ణుడు నకులుని తో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. "కర్ణా! ఈ రోజు మంచి రోజు. నిన్ను నా ఎదుట పడేట్టు

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

చేసాడు. కౌరవ పాండవుల మధ్య వైరమునకు కారణము నువ్వు. నిన్నుచంపనిది కాని నాకు కసి తీరదు. ఈ రోజుతో నీకు ఆయువు సరి." అంటూ కర్ణుడి మీదికి దూకాడు నకులుడు. "ఓ నకులా! నీవు రాజకుమారుడవు. మహాస్త్ర కోవిదుడవు. నీవు ఆ ప్రకారము మాట్లాడటం సహజమే. కాని వృధా మాట లెందుకు. రా! మనం ఇద్దరం యుద్ధం చేద్దాము. మన బలాబలములు తేల్చుకుందాము." అని అన్నాడు కర్ణుడు. కర్ణుడు నకులుని 73 బాణములతో కప్పివేసాడు. నకులుడు కూడా మరొక 70 వాడియైన బాణములతో కర్ణుని కొట్టాడు. కర్ణుడు నకులుని విల్లు విరిచాడు. నకులుడు మరొక విల్లుతీసుకొని 70 బాణములతో : కని శరీర అంతా కొట్టాడు. మరొక బాణంతో కర్ణుని ధనుస్సువిరిచాడు. 300 బాణము లతో కర్ణుని రథమును కప్పివేసాడు. కర్ణుడు మరొక ధనుస్స తీసు కున్నాడు. 5 బాణములను నకులుని వక్షస్థలములో దింపాడు. నకులుడు ఏడు బాణము కర్ణుని ధనుస్స విరిచాడు. కర్ణుడు మరొక విల్లు తీసుకున్నాడు. ఆ లతో ప్రకారంగా కర్ణుడు నకులుడు ఒకరికి ఒకరు తీసిపోకుండా యుద్ధం చేస్తున్నారు. ఆ సమయంలో ద్రుపదుని సేనలు నకులునికి సాయంగా వచ్చాయి. వారిపై కర్ణుడు అతి క్రూరమైన బాణములు ప్రయోగించి వారిని చెదరగొట్టాడు. కర్ణుడు మరలా నకులుని విల్లు విరిచాడు. అతని హయములను చంపాడు. సారధిని గాయపరిచాడు. నకులుని చక్రరక్షకులను చంపాడు. నకులుని కేతనము విరిచాడు. అప్పుడు నకులుడు కత్తి డాలు తీసుకొని కర్ణుని ఎదుర్కొన్నాడు. కర్ణుడు వాటిని రెండుగా నరికాడు. నకులుడు గద తీసు కున్నాడు. కర్ణుడు ఆ గదను పగులగొట్టాడు. అంతటితో ఆగక కర్ణుడు నకులుని ఆయువు పట్టు లో కొడుతున్నాడు. కర్ణుని బాణము దెబ్బలకు తట్టుకోలేక నకులుడు పారిపోయాడు. కర్ణుడు నకులుడిని వెంబడించి పట్టుకున్నాడు. లో. "నకులా! ఇందాక నన్ను వృధాగా అనరాని మాటలు అన్నావు! తప్పు కదా! మాట్లాడేటప్పుడు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నాను, ఎన్ని మాటలు మాట్లాడాలి, ఎలా మాట్లాడాలి, అని తెలుసుకొని మాట్లాడు. కనీసం నీ స్థాయికి తగ్గట్టు మాట్లాడు. కనీసం ఇప్పటికన్నా నా కంటే నీవు తక్కువ స్థాయి వీరుడవు అని తెలుసుకున్నావు అంతే చాలు. యుద్ధం చేసేటప్పుడు నీ బలము ఎదిరి బలము తెలుసుకొని యుద్ధం చెయ్యి. అంతేకాని నీ కన్నా బలవంతుని తో యుద్ధం చేసి పారిపోకూడదు. నీవు నా కన్నా చాలా చిన్నవాడవు. అందుకని నిన్ను నేను చంపను. విడిచిపెడుతున్నాను. కుమారా! నీవు అర్జునుని దగ్గరకు పో." అని అన్నాడు.

(ఆ సమయంలో తాను తన తల్లి కుంతికి ఇచ్చిన మాట గుర్తుకు వచ్చింది కర్ణునికి. అందుకే నకులుని ప్రాణాలతో విడిచిపెట్టాడు.) నకులుడు చేసేది లేక సిగ్గుతో తల వంచుకొని వెళ్లి యుధిష్టిరుని రధం ఎక్కాడు. అప్పటికి మధ్యాహ్నం అయింది. నకులుని పరాభవంతో కర్ణుడు విజృంభించాడు. పాండవ సేనను ఛిన్నాభిన్నం చేస్తున్నాడు. సారధులనుచంపుతున్నాడు. హయములను నేలకూలుస్తున్నాడు. రధములు విరగ్గొడుతున్నాడు. రధికుల తలలు నరుకుతున్నాడు. పాండవ సేనను నిర్మూలనం చేస్తున్నాడు. ఆ ఆ సమయంలో యుయుత్సుడు ఉలూకుడిని ఎదుర్కొన్నాడు. ఉలూకుడు యుయుత్సుని విల్లు విరిచాడు.

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

కేతనము త్రుంచాడు. యుయుత్సుడు మరొక ధనుస్సుతీసుకున్నాడు. ఉలూకుడి వక్షస్థలము మీద 5 బాణములు గుచ్చాడు. ఉలూకుడు ఒకే ఒక్క బాణంతో యుయుత్సుడి సారధిని చంపాడు. రధాశ్వములను చంపాడు. యుయుత్సుడు తన రథము దిగి మరియొక రధము ఎక్కాడు. ఉలూకుడు తన రధమును పాంచాల సైన్యము మీదికి పోనిచ్చాడు.
శ్రుత కర్మ నకులుని కుమారుడైన శతానీకుని ఎదుర్కొన్నాడు. అతని హయములను చంపాడు. సారధిని చంపాడు. శతానీకుడు తన గదను శ్రుతకర్మ మీదికి విసిరి అతని రథము విరగగొట్టాడు. అతని రథ సారధిని, హయములను చంపాడు. శ్రుత కర్మ వేరు రథము మీదకు ఎక్కాడు. భీముని కుమారుడు శ్రుతసోమునితో శకుని యుద్ధం చేస్తున్నాడు. శ్రుతసోముడు శకుని మీద అనేకానేర అస్త్ర శస్త్రములు ప్రయోగించాడు. శకుని వాటిని ముక్కలుగా నరికాడు. శకుని తన వాడియైన బాణములతో శ్రుతసోముని రథమును విరిచాడు. హయములను చంపాడు. పతాకమును విరిచాడు. శ్రుతసోముడు నేలమీదకు దూకాడు. నేలమీది నుండే శకుని రథమును తన బాణములతో ముంచెత్తాడు. శకుని ఒక పదునైన బాణముతో శ్రుతసోముని విల్లు నరికాడు. శ్రుతసోముడు ఒక కత్తి తీసుకొని శకుని వేస్తున్న బాణముల నన్నింటిని నరుకుతున్నాడు. శకుని ఒకే ఒక బాణంతో శ్రుతసోముడు పట్టుకున్న కత్తి విరగ్గొట్టాడు. శ్రుత సోముడు విరిగిన కత్తిని విసిరి శకుని విల్లును విరిచాడు. వెంటనే వెళ్లి శ్రుతకీర్తి రథం ఎక్కాడు. శకుని మరొక విల్లు చేతబూని పాండవ సేనను నాశనం చేస్తున్నాడు. మరొక పక్క ధృష్టద్యుమ్నుడు కృపాచార్యునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. తన బావగారిని చంపిన ధృష్టద్యుమ్నుని చంపాలని కృపాచార్యుడు శతవిధాల ప్రయత్ని స్తున్నాడు. ధృష్టద్యుమ్నుని మీద అనేక పదునైన శరములు ప్రయోగించాడు. సారధిని, హయములను కొట్టాడు. ఇది చూచాడు ధృ ష్టద్యుమ్నుని రధసారధి. అతని తో ఇలా అన్నాడు. "ధృష్టద్యుమ్నా! ఈ బ్రాహ్మణుడు అత్యంత భుజశాలి. అస్త్రవిద్యాసంపన్నుడు. ఇతనిని నువ్వు చంపలేవు. ఇతని తో యుద్ధం ప్రస్తుతం మంచిదికాదు. మన రథమును అవతలకు తీసుకొని వెళ్లమంటావా." అని అడిగాడు. సారధి ఆలోచన మంచిది గానే కనిపించింది ధృష్టద్యుమ్నునికి. అలాగే అన్నాడు. సారధి ధృ ష్టద్యుమ్నుని రథమును పక్కకు మళ్లించాడు. తమ రథమును భీమసేనుని రథము వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు.

కృపాచార్యుడు మహోత్సాహంతో ధనుష్టంకారం చేసి శంఖము పూరించాడు. పాండవ సేనలో చొరబడి వారిని నాశనం చేస్తున్నాడు. ఇంతలో శిఖండి కృతవర్మను ఎదుర్కొన్నాడు. శిఖండి 5 శరములను కృతవర్మ గుండెలకు గురిపెట్టి కొట్టాడు. కృతవర్మ 60 బాణములతో శిఖండిని నిలువెల్లా కొట్టి అతని విల్లు విరగ్గొట్టాడు. కృతవర్మ మరొక విల్లు తీసుకొని 70 బాణము లతో శిఖండిని శరీరం అంతా రక్తం కారేట్టు కొట్టాడు. శిఖండి కూడా కృతవర్మ మీద 3 అతి నిశితమైన బాణములు ప్రయోగించాడు. కాని కృతవర్మ ప్రయోగించిన నారాచముల ధాటికి తట్టుకోలేక శిఖండి మూర్ఛపోయాడు. శిఖండి రధసారధి తన రథమును అక్కడి నుండి పక్కకు మరలించాడు. శిఖండి సైన్యము కూడా పారిపోయింది. అర్జునుడు త్రిగర్తమహారాజుతో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. త్రిగర్తునికి శిబి, త్రిగర్త,

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

సాల్వ, సంశప్తక సైన్యము తోడుగా నిలిచాయి. అతని సోదరులైన సత్యసేనుడు, చంద్రదేవుడు, మిత్రదేవుడు, మిత్రవర్మ, సౌశ్రుతి, సువర్మ, సుశర్మ మొదలగు వారు కూడా అతనికి తోడుగా ఉన్నారు. వారందరూ అర్జునుని మీద శరవర్షము కురిపిస్తున్నారు. ఆ శర వర్షమునకు చలించ కుండా అర్జునుడు వారిని కూడా తన బాణములతో ముంచెత్తాడు. *5* బాణములు ప్రయోగించి సౌశ్రుతిని చంపాడు. *8* బాణములతో చంద్రదేవుడిని చంపాడు. శత్రుదేవుడిని శిలీముఖములతో సంహరించాడు. సత్యసేనుడు ఒక ఈటెను బలంగా విసిరాడు. అది కృష్ణుని భుజాన్ని చీల్చింది. అతని చేతిలోని కొరడా కింద పడింది. అది చూచి అర్జునుడు కోపోద్రిక్తుడయ్యాడు. ఒకే బాణంతో సత్యసేనుడి తల నరికాడు. మరొక బాణంలో మిత్రవర్మను చంపాడు. త్రిగర్త సైనికులు అర్జునుని చుట్టుముట్టారు. కాని అర్జునుడు తన బాణములతో వారిని చెల్లాచెదరు చేసాడు. వెండి మొన గల బాణమును ప్రయోగించి మిత్రసేనుడి తల నరికాడు. మరొక ఇనప బాణంతో సువర్మ వక్షస్థలంలో కొట్టాడు. సంశప్తకులు పెద్దగా అరుచుకుంటూ అర్జునుని చుట్టుముట్టారు. అర్జునుని మీద అనేక బాణములు, అస్త్రములు ప్రయోగించారు.

వారి ఆర్భాటం చూసి అర్జునుడు చిరునవ్వు నవ్వాడు. వారి మీద ఇంద్ర అస్త్రము ప్రయోగించాడు. ఆ ఇంద్ర అస్త్రములో నుండి భల్లము, అంజలికము మొదలగు అనేక రకములైన ఆయుధములు వెడలి సంశప్తకు లను సంహరింపసాగాయి. రధములు విరుగుతున్నాయి. పతాకములు పతనమవుతున్నాయి. సారధులు చస్తున్నారు. ఏనుగులు, హయములు, సైనికుల కళేబరములతో రణభూమి నిండిపోయింది. రక్తం ఏరులైపారుతూ ఉంది. అర్జునుని అస్త్ర శస్త్ర ధాటికి తట్టుకోలేక సంశప్తక సేన పారిపోయింది. మరొక పక్క సుయోధనుడు ధర్మజునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. సుయోధనుడు ధర్మజుని మీద తొమ్మిది బాణములు సారధి మీద ఒక బాణము వేసాడు. దానికి ధర్మజుడు కోపించి, సుయోధనుని హయములను, రధ సారధిని కొట్టాడు. పతాకమును విరిచాడు. సుయోధనుడు తీసుకున్న ఖడ్గముకూడా విరగ్గొట్టాడు. దానితో సుయోధనుడు రధము నుండి కిందికి దుమికి, యుద్ధరంగమునుండి తొలగిపోయాడు. అది చూచి అశ్వత్థామ, కర్ణుడు, కృపాచార్యుడు ఇతర రాజులుసుయోధనునికి సాయంగా వచ్చారు. భీమార్జున నకుల సహదేవులు ధర్మజునికి సాయంగా వచ్చారు. అప్పటికి అపరాహ్ణము అయింది. మహా మహా వీరులందరూ ఒక్కచోటికి చేరుకున్నారు. తమ తమ బలములను ఉత్సాహ పరుస్తూ యుద్ధం చేస్తున్నారు. యుద్ధం భయంకరంగా సాగుతూ ఉంది." అని చెపుతున్నసంజయునికి అడ్డు తగిలి ధృతరాష్ట్రుడు ఇలా అన్నాడు. " సంజయా! అందరి గురించి చెపుతున్నావు. మా సుయోధనుని గురించి చెప్పు. అతను ఏమయ్యాడు? ఎక్కడకు వెళ్లాడు?" అని అడిగాడు. సంజయుడు ఇలా చెప్పసాగాడు.

"ధృతరాష్ట్ర మహారాజా! నీకుమారుడు విరధుడు అయ్యాడే కాని రణరంగమునుండి పారిపోలేదు. మరియొక రథమును సమకూర్చుకొని వెంటనే రణరంగమునకు వచ్చాడు. తన సారధితో "సారధీ! నీవు వెంటనే మన రథమును

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

ధర్మరాజు రధము వద్దకు పోనిమ్ము అని అన్నాడు. ఇది చూచాడు ధర్మరాజు "సారధీ ఆ వచ్చువాడు సుయోధనుడు. మన రధము అతని రధమునకు ఎదురుగా నిలుపుము." అని అన్నాడు. ఆ మహా యోధులిద్దరూ ఎదురెదురుగా నిలబడి ఉన్నారు. మహా కోపంతో సుయోధనుడు యుధిష్ఠిరుని విల్లు విరిచాడు. ధర్మరాజు మరొక విల్లు తీసు కొని సుయోధనుని విల్లు నరికాడు. నీ కుమారుడు మరొక ధనుస్సు తీసుకొని ధర్మరాజు మీద బాణప్రయోగము చేసాడు. ఒకరి శరీరము మీద ఒకరు బాణవృష్టి కురిపించుకున్నారు. ఇద్దరి శరీరములు గాయపడ్డాయి. . సుయోధనుడు ఒక బల్లెమును ధర్మజుని మీదికి విసిరాడు. ధర్మజుడు దానిని మధ్యలోనే ఖండించి సుయోధనుని గుండెల మీద కొట్టాడు. ధర్మరాజు ఒక శిలీముఖముతో సుయోధనుని శరీరం చీలేట్టు కొట్టాడు. సుయోధనుడు తన గద తీసుకున్నాడు. కిందికి దిగి ధర్మరాజు మీదికి వస్తున్నాడు. ధర్మరాజు / శక్తి బాణము సుయోధనుని మీద ప్రయోగించాడు.

సుయోధనుడు మరలా రధం ఎక్కి ధర్మజుని మీద బాణ ప్రయోగము చేసాడు. కాని అప్పటికే సుయోధనునికి బాగా రక్తస్రావము అయింది. అందుకనీ ఒకింత మూర్ఛిల్లాడు. ఇది చూచి కృతవర్మ సుయోధనునికి, యుధిష్టిరునికి మధ్యలో ప్రవేశించాడు. ఇది చూచి భీమసేనుడు కృతవర్మను ఎదుర్కొన్నాడు. అప్పుడు కౌరవ సైన్యము కృతవర్మకు సాయంగా వచ్చింది. ఇంతలో సుయోధనుడు మూర్ఛనుండి తేరుకున్నాడు. ఎదురుగా అర్జునుడు కనిపించాడు. అర్జునుని మీద అత్యంత పదునైన బాణములను వేసాడు. వెంటనే అర్జునుడు సుయోధనుని పతాకమును తుంచి, సారధిని, హయములను కొట్టాడు. అశ్వత్థామ ఆ బాణములను మధ్యలోనే తుంచాడు. అర్జునుడు సుయోధనుని వదిలి అశ్వత్థామను ఎదుర్కొన్నాడు. అశ్వత్థామ విల్లును విరిచి అతని హయములను, సంహరించాడు. ఇంతలో కృపా చార్యుడు అర్జునుని ఎదుర్కొన్నాడు. అర్జునుడు కృపాచార్యుని ధనుస్సు ఖండించాడు. కృతవర్మ అర్జునుని ఎదుర్కొన్నాడు. అర్జునుడు కృతవర్మ విల్లును ఖండించి, అతని పతాకమును పడగొట్టాడు. హయములను చంపాడు. ఇంతలో దుశ్శాసనుడు అర్జునుని ఎదుర్కొన్నాడు. అర్జునుడు అతని విల్లురెండుగా ఖండించాడు. అర్జునుడు వీరిని వదిలి కర్ణుని ఉన్న వంకకు తన రధముపోనిచ్చాడు. అది చూచి కర్ణుడు అర్జునుని మూడు బాణములతోనూ, కృష్ణుని 20 బాణములతోనూ : ఒళ్లు చీరుకుపోయేట్టు కొట్టాడు. అప్పటిదాకా కర్ణుడు సాత్యకితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అర్జునుడు వచ్చిన తరువాత కూడా కర్ణుడు, అర్జునునితోనూ సాత్యకితోనూ కలిసి యుద్ధం చేస్తున్నాడు. కర్ణుడు 100 శిలీముఖ బాణములతో సాత్యకి సారధిని, పతాకమును, హయములను, రధమును కొట్టాడు. ఇది చూచిన యుధామన్యుడు, శిఖండి, ద్రౌపదేయులు, ఉత్తమౌజుడు, యుయుత్సుడు, నకులసహదేవులు, ధృష్టద్యుమ్నుడు, చేకితానుడు, ప్రభద్రకము, ఛేది, కరూశ, మాత్స్య, కేకయ రాజ కుమారులు అర్జునునికి సాయంగా వచ్చారు. కర్ణుడి మీద పలు అస్త్ర శస్త్రములను ప్రయోగించాడు. కాని కర్ణుడు అత్యంత చాకచక్యముతో ఆ అస్త్రములను తిప్పి కొట్టాడు. తన మీదకు వచ్చిన పాండవ వీరులను వారి సైన్యమును కకావికలు చేసాడు.

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

ఇది చూచిన అర్జునుడు, కర్ణుడు ప్రయోగించిన అస్త్రములను అన్నింటిని నిర్వీర్యము చేసాడు. తప శిలీముఖ బాణములతో కౌరవ సేనలను చెదరగొట్టాడు. అప్పటికి సాయంత్రం అయింది. నలుపక్కలా చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయి. అప్పటికి కౌరవ సేనలు అర్జునుడి ధాటికి తట్టుకోలేక పారిపోతున్నాయి. పాండవ సేనలు కూడా తమ తమ విడుదులకు చేరుకున్నాయి. కర్ణుని మొదటి రోజు యుద్ధం అలా ముగిసింది." అని సంజయుడు ధృతరాష్ట్రమహా రాజుకు కర్ణుని మొదటిరోజు యుద్ధ విశేషములను వివరించాడు. అది విన్న ధృతరాష్ట్రుడు "సంజయా! నాకు తెలియక అడుగుతాను. అర్జునుడు కౌరవులనందరినీ చంపదల్చుకుంటే కర్ణుడు అడ్డు వచ్చినా, అందరినీ ఆరోజే చంపి ఉండేవాడు. ఎందుకంటే అతను దేవేంద్రుని కొడుకు. నా కుమారుడి లాంటి మామూలు మానవమాత్రులు అతనికి ఒక లెక్కా చెప్పు. అయినా అర్జునుడు సామాన్యుడా! యాదవ వీరులను ఎదిరించి సుభద్రను తీసుకురాలేదా! ఇంద్రుని ఎదిరించి ఖాండవ వనము దహించలేదా! కిరాత రూపంలో ఉన్న ఆ పరమేశ్వరునే ఎదిరించలేదా! నా కుమారుడు ఆ గంధర్వుల చేత చిక్కితే, వారితో పోరి విడిపించలేదా! కాలకేయులను ఒంటి చేత్తో సంహరించలేదా! ఇన్ని చేసినవాడికి ఈ యుద్ధము ఒక లెక్కా చెప్పు. కాబట్టి అర్జునుని చేతిలో మనవారు ఓడిపోయారని మనము పాండవులను నిందించ కూడదు. అసలు అర్జునుని చేతిలో ఓడిపోవడమే మన వారికి కీర్తి. సరేలే. తరువాత ఏం జరిగిందో చెప్పు." అని అడిగాడు.

సంజయుడు ఇలా చెప్పసాగాడు. సుయోధనుడు తన శిబిరములో ముఖ్యులైన వారితో ఆ రోజు యుద్ధ విశేషములను చర్చిస్తున్నాడు. అప్పుడు కర్ణుడు సుయోధనునితో ఇలా అన్నాడు. "రారాజా! మనమందరము ఒక్క విషయం గుర్తుపెట్టుకోవాలి. అర్జునుడు అత్యంత శక్తియుక్తులు కలవాడు. దానికి తోడు అతనికి సరైన సమయంలో తగు సలహాల నివ్వడానికి కృష్ణుడు ఉండనే ఉన్నాడు. నేను ఇంద్రప్రసాదితమైన శక్తిని అర్జున వధ కోసం అట్టిపెడితే, దానిని ఘటోత్కచుని మీదప్రయోగించేట్టు పరిస్థితులను సృష్టించి, మనలను మోసంచేసి, నాతో ఘటోత్కచుని చంపించి అర్జునుని రక్షించిన మాట మరిచిపోకూడదు. ఈ విషయంలోనే కృష్ణుని మోసం తెలిసిపోయింది. అయినా మనకేం భయం లేదు. మనం మన శక్తిని నమ్ముకున్నాము. నా అస్త్ర శస్త్ర ములతో రేపు అర్జునుని, కృష్ణుని రూపు మాపుతాను." అని అన్నాడు కర్ణుడు. ఆ మాటలకు సుయోధనుడు ఎంతో సంతోషించాడు. అందరూ తమ తమ శిబిరములకు వెళ్లారు. మరునాడు ఉదయము ఇరు పక్షములవారు యుద్ధమునకు సిద్ధం అయ్యారు. ధర్మరాజు పూర్వం బృహస్పతి పన్నిన దుర్జయ వ్యూహము పన్నాడు. దానికి ప్రతిగా కౌరవ సేనలు మరొక వ్యూహము కొరకు కర్ణుని కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు."

అని చెప్పాడు సంజయుడు. " సంజయా! కర్ణుడు వచ్చి మాత్రం ఏమి చేస్తాడు చెప్పు. తనను సర్వసైన్యాధ్యక్షునిగా చేసిన మొదటి రోజునే సుయోధనునికి పరాజయం మూటకట్టాడు. రెండవ రోజు మాత్రం ఆయన వచ్చి చేసేదేముందిలే. అయినా నా కొడుకు తెలివి తక్కువ తనం కాకపోతే, అలాంటి వాడిని నమ్ముకుంటాడా చెప్పు. శకుని కపటనీతి, కర్ణుని బాహుబలము తనను గెలిపిస్తాయని నమ్మి

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

ఈ యుద్ధానికి దిగాడు. సంజయా! అసలు జూదం ఆడిన రోజునే మనకు ఈ దుర్దశ మొదలయింది. అది పెరిగి పెరిగి నిరంతర దుఃఖపరంపరగా తయార యింది. ఎవరిని అని మాత్రం ఏముందిలే. నేను, నా కుమారుడు సుయోధనుడు కాని పనులు చేసాము. ఫలితం అనుభవిస్తున్నాము. సంజయా! ఒక్క విషయం గమనించావా! ఇన్నాళ్ల యుద్ధంలో పాండవులలో ఒక్కరంటే ఒక్కరుకూడా మరణించలేదు. కాని నా కొడుకులు అనేకమంది మరణించారు. భీష్మ,ద్రోణులు పడిపోయారు. పాండవులు యుద్ధ రంగంలో, మన వాళ్ల మధ్య, అంతఃపురంలో స్త్రీల మధ్య సరససల్లాపాలు ఆడుతూ తిరిగినట్లు, తిరుగుతున్నారు. అంతా విధి విలాసము కాక మరేమున్నది." అని నిట్టూర్చాడు ధృతరాష్ట్రుడు. దానికి సంజయుడు ఇలా అన్నాడు. "మహారాజా! జరిగిన దానికి వగచి ప్రయోజనము లేదు. దీనికి నీ కుమారుడు సుయోధనుని ఒక్కడిని నిందించి ప్రయోజనములేదు. అతను చెప్పిన దానికంతా తల ఊపి ఇంతటి అనర్ధము తెచ్చిపెట్టినది నీవు కాదా! నాడే విదురుని మాట విని, జూదము వలదని మందలించిన, వ్యవహారము ఇంత దనుక రాదు కదా! నీవు పాండవులకు చేసిన అపకారములు, పాపములు నిన్ను కట్టి కుడుపుతున్నాయి. ఇది అనుభవించక తప్పదు. తరువాతి యుద్ధ విశేషములను చెప్పెదను. సావధానంగా విను. కర్ణుడు తన రధమును సుయోధనునికి దగ్గరగా నిలిపాడు. "సుయోధనా! ఈ రోజునుండి యుద్ధము నాకూ అర్జునుని మధ్యనే సాగుతుంది. అర్జునుని చంపడమే నా లక్ష్యం. నా వద్ద ఇంద్ర శక్తి లేదని అర్జునుడు నిర్భయంగా విజృంభిస్తాడు. కాబట్టి మనము అర్జునుని చంపే ఉపాయం కోసం ఆలోచించాలి. అర్జునుని వద్ద, నా వద్ద, ఉన్న అస్త్ర శస్త్రములు సమానమే. అందులో అర్జునుడు ఎక్కువేమీ కాదు. పైగా యుద్ధంలో చురుకుగా కదలడంలో నేనే అర్జునుని కన్నా మిన్న.

అర్జునుని వద్ద గాండీవం ఉంది నా దగ్గర లేదు. పూర్వము దేవాసుర యుద్ధంలో, దేవేంద్రునికి విశ్వ కర్మ ఒక ధృఢమైన విల్లు తయారుచేసి ఇచ్చాడు. దానితో దేవేంద్రుడు అసురులను సంహరించాడు. దేవేంద్రుడు ఆ విల్లును పరశురామునికి ఇచ్చాడు. మా గురువుగారైన పరశురాముడు దానిని నాకు వాత్సల్యంతో ప్రసాదించాడు. ఆ మహనీయ చాపంతో నేను ఈ రోజు యుద్ధం చేసి అర్జునుని సంహరించి యుద్ధం విడిచిపెడతాను. నీకు ఈ కురుసామ్రాజ్యమును కట్టబెడతాను. నా ధనుస్సు, గాండీవము తో సరిసమానమైనది.

ఇవి కాక అర్జునుని వద్ద అగ్ని దేవుడిచ్చిన అక్షయ తూణీరము, అపూర్వమైన రధము, ఎన్నటికి మరణించని హయములు, ఉన్నవి. వాటి గురించి నాకు భయం లేదు. ఎందుకంటే నా రధము వెనక అనేకానేక బాణములతో ఉన్న శకటములు వస్తూ ఉంటాయి. నిరంతరం నాకు అస్త్రశస్త్రములు అందుతూ ఉంటాయి. అక్షయ తూణీరము మాదిరే ఉంటాయి. ఇంక అత్యంత మేలుజాతికి చెందిన అశ్వములు నా రధము వెంట ఉంటాయి. నా అశ్వములు పడిపోగానే వాటిని సమకూర్చుకుంటాను. అదేమాదిరి అనేకానేక రధములు నా వెంట ఉంటాయి కాబట్టి ఒకరధము పోతే మరొక రధము వెంటనే

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రథమాశ్వాసము

అధిరోహించి యుద్ధం కొనసాగిస్తాను. ఈ విధంగా అక్షయతూణీరము, దివ్యాశ్వములు, దివ్యరధము లేని లోటు తీర్చుకొన వచ్చును. ఇంక అర్జునునికి నాకూ ఉన్న బేధము ఒక్కటే. సారధి. అర్జునునికి రధ సారధి గా కృష్ణుడు ఉన్నాడు. అతనికి దీటుగా ఉన్న సారధి నాకు కావాలి. కృ ష్ణునితో సమానంగా సారధ్యం చెయ్య గలవాడు ఒక్కడున్నాడు. అతడు మద్రదేశాధిపతి శల్యుడు. అతనికి అశ్వహృదయం తెలుసు. కృష్ణుని కన్నా మేలుగా సారధ్యం చెయ్యగల నేర్పు అతనికి ఉంది. అతనిని ఒప్పించి అతనిని నాకుసారధిగా చెయ్యాలి. అని పలికాడు కర్ణుడు. ఆ మాటలకు సుయోధనుడు ఎంతో సంతోషించాడు. "అదెంతపని కర్ణా! ఇప్పుడే మద్ర దేశాధీశుడిని ఒప్పిస్తాను. నీకు సారధిగా చేస్తాను . నీవు కోరినట్టు నీ రధం వెంట అనేకానేక శకటములలో రకరకాలైన అస్త్రములు, శస్త్రములు వస్తాయి. నీ వెంట శతాధికంగా రధములు, అశ్వములు నడుస్తాయి. ఆ ఏర్పాట్లు నేను చేస్తాను. మనము శల్యుని వద్దకు పోదాం రా." అని కర్ణుని శల్యుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు సుయోధనుడు. సుయోధనుడు శల్యునికి నమస్కరించాడు. "శల్యమహారాజా! మీరు నిత్యసత్యవ్రతులు. మాకు పెద్దలు. పూజ్యులు. కాబట్టి నిన్ను నేను అత్యధికంగా గౌరవిస్తాను. ఇందరి మధ్య నిన్ను నేను ఒక కోరిక కోరుతున్నాను. కాదనకుండా తీర్చండి. ఈతడు కర్ణుడు. నా మిత్రుడు. ప్రస్తుతము కౌరవ సర్వ సైన్యాధ్యక్షుడు. అర్జునసంహారమునకు బద్ధ కంకణుడు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అర్జునసంహారము అత్యవసరము. అర్జునునికి సారధి కృష్ణుడు. కృష్ణునికి దీటుగా రధము తోలు సామర్ధ్యము మీకే కలదు. భీష్మ, ద్రోణులు పడిపోయిన తరువాత, మిమ్మల్ని కర్ణుని చూచుకొని నేను ఈ యుద్ధమును కొనసాగి స్తున్నాను. అందుకని, తమరు కర్ణునికి రధ సారధిగా ఉండాలి. అప్పుడే మనము అర్జునుని సంహరించగలము. కాదనకండి. అని అడిగాడు. ఆ మాటలు విన్న శల్యుడు కోపంతో ఊగిపోయాడు. "సుయోధనా! నేనెవరో తెలిసి కూడా నన్ను ఇలాంటి నీచపు కోరిక కోరతావా! నీవు వర్ణాశ్రమ ధర్మములు ఎరుగవా! మద్రరాజ్యాధిపతిని. సుక్షత్రియుడను. నన్ను ఒక సూతునికి సారధిగా ఉండమంటావా! ఒక సూతునికి నేను సేవ చెయ్యాలా! కుదరదు. నేను ఒక సూతకుల సంజాతునికి సారధిగా ఉండలేను. నేను నీకు సాయంగా వచ్చాను. యుద్ధం చేస్తాను. నువ్వు ఎవరితో యుద్ధం

చెయ్యమంటే వారితో శ్రీ యుద్ధం చేస్తాను.

ఎవరిని చంపమంటే వారిని చంపుతాను. లేకపోతే అందరినీ చంపుతాను. నాకున్న బలంలో ఈ సూత పుత్రునికి 16వ వంతుకూడా లేదు. నేను రణరంగములో అర్జునుని కానీ, కృష్ణుని కాని లెక్క చెయ్యను. ఇంక ఈ కర్ణుడెంత. నువ్వు తెలియక అడిగి ఉంటే మంచిదే. కాని తెలిసి తెలిసి మరలా నన్ను కర్ణునికి సారధిగా ఉండమంటే, నా దారిన నేను పోతాను. అంతేగాని ఇటువంటి నీచపు పని నేను చెయ్యను." అని తెగేసి చెప్పాడు మద్రదేశాధీశుడు శల్యుడు. లేచి వెళ్ల బోతున్న శల్యుని పట్టుకుని ఆపాడు సుయోధనుడు. "మద్రదేశాధీశా! నేను అలా అన లేను. ఒక్క ఈ కర్ణు డే కాదు, ఈ భూమండలంలో నీకు సాటి రాగల వీరుడెవ్వరూ లేరు అది సత్యము. నీవు సార్ధకనామధేయుడవు. (ఎదుటి వారి గుండెల్లో బల్లెము, భల్లబాణము

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రథమాశ్వాసము

మాదిరి గుచ్చుకొనేవాడు శల్యుడు.) నీ కన్నా కర్ణుడు పరాక్రమములో ఎక్కువ వాడని నిన్ను కర్ణునికి సారధ్యం వహించమనడం లేదు. ఇందులకు ఒక బలవత్తరమైన కారణం ఉంది. మన సేనలో అర్జునుడికి దీటుగా యుద్ధం చెయ్యగలవాడు కర్ణుడు. కాని మన ఎత్తులన్ని అర్జునునికి సారధిగా ఉన్న కృష్ణుడు భంగపరుస్తున్నాడు. ఆ శ్రీ కృష్ణునికి సరిసమానంగా ఎత్తుకు పైఎత్తు వెయ్యగల దిట్ట మీరుగాక వేరెవరున్నారు. అందుకు సమర్ధులు మీరే కదా! అందుకే మిమ్ము ప్రార్ధించాను. దీనివలన తమరిని నేను ఎక్కువగా గౌరవించుకుంటున్నాను. ఈ మహత్కార్యం తమరి వలననే జరగాలి. ఇతరుల వలన సాధ్యము కాదు." అని సవినయంగా పలికాడు సుయోధనుడు.

ఆ పొగడ్తలకు పొంగిపోయాడు శల్యుడు. సుయోధనా! నీ మనసు తెలియక కోపగించుకున్నాను. నన్ను కృష్ణుడి కంటే గొప్పవాడికి అని ప్రశంసించావు. అదే చాలు నాకు. నేను ఈ కర్ణునికి సారధిగా ఉంటాను. కాని నాకు ఒక నియమం ఉంది. అదేమంటే....నేను ఇతనితో నా ఇష్టం వచ్చినట్టు మాట్లాడతాను. అతను కాదనకూడదు. కోపగించుకోకూడదు. తన పని తాను చేసుకోవాలి." అని అన్నాడు శల్యుడు. కాదంటే ఎక్కడ మరలా శల్యుడు తాను సారధ్యం చేయనంటాడో అని వెంటనే ఒప్పేసుకున్నాడు సుయోధనుడు. "మద్రదేశాధీశా! ఒకనాడు మార్కండేయ మహర్షి మా తండ్రిగారు ధృతరాష్ట్రమహారాజుతో ఇలా అంటుంటే నేను విన్నాను. దేవాసుర యుద్ధంలో తారాకాసురుడు మరణించాడు. అతనికి ముగ్గురు కుమారులు. విద్యున్మాలి, తారకాక్షుడు, కమలాక్షుడు. వారు ముగ్గురూ అత్యంత నియమ నిష్టలతో బ్రహ్మను గూర్చి తపస్సు చేసారు. వారికి బ్రహ్మదేవుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. వరం కోరుకోమన్నాడు. ముగ్గురూ ఒకేసారి గా "సకలభూతముల వలన సర్వకాలములలో మాకు చావులేకుండా వరము ఇవ్వండి." అని అడిగారు. అప్పుడు బ్రహ్మ "ఇలాంటి కోరిక ఎక్కడైనా కోరతారా! మీరు కోరిన కోరిక నేను ఇవ్వలేను. మీరు పుచ్చుకొనలేరు. నేను ఇవ్వడానికి అనువైన కోరిక కోరండి." అని అడిగాడు.

అలా అయితే మా ముగ్గురుకీ మూడు పురములు ఇవ్వండి. అవి మా ఇష్టం వచ్చిన చోటికి వెళ్లేట్టు ఉండాలి. దేవ, దానవ, యక్ష, ఉరగ, మొదలగు జాతులవారి చేత కూడా అవి జయింప బడకూడదు. అప్పుడు మేము నీ దయవలన నిర్భయంగా సంచరించెదము " అని అడిగారు. దానికి బ్రహ్మగారు "మంచిది అలాగే ఇస్తాను. మరి ప్రతిదానికీ ఒక అంతం ఉండాలిగదా. అది ఏమంటే ఈ మూడు పురములు ఒక్కచోట కలుసుకుంటే ఎవడైనా బలవంతుడు వాటిని నాశనం చేస్తాడు. ఈ మూడు పురములు ఒక్కచోట చేరనంతవరకూ వాటిని ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు. మీరు మీకు తోచినట్టు మూడు పురములు నిర్మించుకోండి. అవి మీరు కోరినట్టు ప్రతిభావంతమవుతాయి." అని వరము ఇచ్చి బ్రహ్మదేవుడు అతర్ధాన మయ్యాడు..

(ఈ ముగ్గురూ రాక్షసులు. దుర్మార్గులు. ఈ ముగ్గురూ ఒక చోట చేరితో సర్వనాశనం అవుతుంది. కాబట్టి బ్రహ్మ తెలివిగా వారిని ఒకచోట చేరకుండా చేసాడు.

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

ఒకచోట చేరితే చస్తారు అన్న షరతు విధించాడు. విభజించి పాలించు (డివైడ్ అండ్ రూల్) అన్న సూత్రం ఊరకంగా ప్రతిపాదించాడు బ్రహ్మ బ్రహ్మ అని అనుకోవచ్చేమో.) బ్రహ్మ ఇచ్చిన వరంతో పొంగిపోయారు ఆ ముగ్గురు రాక్షసులు. మయుడిని తమకు మూడు నగరాలు నిర్మించి ఇవ్వమని అడిగారు. ఆ ప్రకారమే మయుడు మూడు పురములు నిర్మించి ఇచ్చాడు. తారకాక్షుడు సువర్ణపురమునకు, కమలాక్షుడు రజిత పురమునకు, విద్యున్మాలి. ఇనపపురమునకు అధిపతులయ్యారు. . సువర్ణ పురము దేవ లోకంలోనూ, రజిత పురము ఆకాశంలోనూ, ఇనప పురము భూలోకము లోనూ సంచరిస్తూ ఉండేది. ఆ ముగ్గురు రాక్షసులు మూడు లోకములను ఆ క్రమించుకొని, ఆ లోకములలో యధేచ్ఛగా తిరుగుతూ ఉన్నారు. ఆ ప్రకారము కొన్ని కోట్లసంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. (ఈ వరస చూస్తుంటే ఆది మానవుడు రాతి యుగము తరువాత, పరిణామ క్రమంలో సువర్ణము, రజితము, తరువాత ఇనుము లోహముల గురించి తెలుసుకొని వాటిని తన దైనందిన జీవితంలో వాడడం ప్రారంభించాడు అని సూచన ప్రాయంగా చెప్పడమేనా! ఈ పరిణాము కొన్ని కోట్ల సంవత్సరాలు జరిగిందని చెప్పారు కూడా!) తారకాక్షునికి ఒక కుమారుడు కలిగాడు. అతని పేరు హరి. అతను కూడా బ్రహ్మను గురించి తపస్సు చేసాడు. బ్రహ్మదేవుడు అతనికి ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. అతను ఒక విచిత్రమైన కోరిక కోరాడు. ఈ మూడు పురములలో ఎవరైనా చనిపోతే వారిని ఒక బావిలో ఉన్న నీటిలో పడవేయాలి. ఆ శవం నీటిలో నాని, ఒక్కొక్క శవం నుండి పదిమంది వీరులుపుట్టాలి. వారు ఆ చనిపోయిన వాడంత బలవంతుడు కావాలి. అలాంటి బావులు మూడు పురములలో మూడు ఉండాలి. ఆ బావులలో నీరు ఎప్పటికీ ఇంకిపోకూడదు. అని కోరాడు. బ్రహ్మ ఆ వరాలిచ్చి వెళ్లిపోయాడు. ఈ ప్రకారము బ్రహ్మవరముచేత ఆ మూడు పురములలోని వారు చావు లేని వారయ్యారు. ఒక వేళ చచ్చినా వారు ఒక్కొక్కరికీ పది మంది అవుతున్నారు. వారంటే దేవతలుకూడా భయపడసాగారు. ఆ మూడు పురములలోని వారు దేవ లోకములను, పితృలోకములను, ముని ఆశ్రమములు అన్నింటికి హాని కలగచేయసాగారు. ఇంద్రుడు కూడా తన దేవసేనలతో వారిమీదికి దండెత్తి వెళ్లి పరాజితుడయ్యాడు. తరువాత ఇంద్రుడు తక్కిన దేవతలు, దేవ మునులు బ్రహ్మ దగ్గరకు వెళ్లి మొరపెట్టుకున్నారు. ఆ ముగ్గురిని సంహరించడానికి ఉపాయం చెప్పమని ప్రార్ధించారు. బ్రహ్మ వారితో ఇలా అన్నాడు." వారి ముగ్గురిని ఒకేసారి ఒకే బాణంతో చంపాలి. ఒక రుద్రుడు మాత్రమే ఆ పని చెయ్యగలడు. ఇతరులకు ఇది సాధ్యం కాదు. కాబట్టి మీరందరూ రుద్రుని వద్దకు వెళ్లి ప్రార్ధించండి. నేను కూడా మీ వెంట వస్తాను. అని చెప్పాడు.

అప్పుడు దేవేంద్రుడు, దేవతలు, మునులు పరమేశ్వరు ని వద్దకు వెళ్లారు. ఆ దేవదేవుడు వీరిని చూచి "మీరు వచ్చి పని ఏమి?" అని అడిగాడు. దానికి దేవేంద్రుడు "పరమేశ్వరా! నీవు నిత్యసత్యస్వరూపుడవు. జ్ఞానమూర్తివి. నీకు తెలియనిది లేదు." అని స్తుతించాడు. పరమేశ్వరుడు సంతోషించి "మీకు ఏం కావాలి?" అని అడిగాడు. అప్పుడు బ్రహ్మ పరమేశ్వరునితో "మహేశ్వరా! నీవు నన్ను ప్రజలకు పతిగా

అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

నియోగించావు. ఆ అధికారములను పురస్కరించుకొని నేను ఈ ముగ్గురు రాక్షసులకు వరాలు ప్రసాదించాను. ఆ వర గర్వమున వారు మూడు పురములను నిర్మించుకొని విచ్చలవిడిగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. దేవతలకు, మునులకు క్షోభకలిగిస్తున్నారు. వారిని జయించుటకు ఎవరికీ శక్యము కావడం లేదు. నీవే దానికి సమర్ధుడవు. కాబట్టి నిన్ను వీరందరూ శరణు జొచ్చారు. కరుణతో వీరిని కాపాడు. ఆ ముగ్గురు రాక్షసులను సంహరించి ముల్లోకములను కాపాడు." అని ప్రార్ధించాడు. బ్రహ్మదేవా! నీవు చెప్పినది నిజమే. ఆ ముగ్గురు రాక్షసులు చంపదగ వారే కాని వారు మహా బలవంతులు. కాబట్టి నేను ఒక్కడిని వారిని సంహరించ లేను. అందుకని నా తేజస్సులో సగభాగం మీకు ఇస్తాను. మీరందరూ కలిసి వారిని సంహరించండి." అని పలికాడు. ఆ మాటలకు దేవతలు ఇలా బదులుచెప్పారు. "పరమేశ్వరా! మా బలమునకు ఆ ముప్పురి బలము రెట్టింపు ఉంది. అందుకని మేము వారిని గెలువలేము. పైగా నీ మహా తేజస్సును భరించే శక్తి మాకు లేదు. అందుకని మేమే మా శక్తులన్ని మీకే ధారపోస్తాము. నీవే వారిని సంహరించు అని ప్రార్ధించారు. ఆ మాటలకు జగన్నాధుడు ఇలా అన్నాడు. "దేవతలారా! నాకు, మీరూ రాక్షసులు సమానమే. మీరే కాదు నేను అన్ని ప్రాణుల యెడ సమభావంతో ఉంటాను. అందుకనే నాకు శివుడు అనే నామము సార్ధకమయినది. అందరికీ ఆనందం కలిగిస్తూ ఉంటాను. దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణ నా కర్తవ్యం. పరులను పీడించే దుర్జనులను సంహరించి ధర్మవర్తనులైన మీకు క్షేమం కలిగిస్తాను. ఆ రాక్షసులను సంహరించి మీకు సంతోషం కలిగిస్తాను. కాబట్టి మీరందరూ మీ మీ తేజస్సులు, మీమీ భుజబలమును సగం నాకు చెందేట్లు చేయండి. నేను ఈ కార్యము నిర్వహించడానికి ఈ లోకముల కెల్లను పశుత్వము, నాకు పశుపతిత్వము కావాలి. అప్పుడే నాకు పశువులను చంపిన పాపము అంటదు. మీరందరూ కలిసి నాకు ఒక దివ్యరధమును, ఒక రధ సారధిని, దివ్యాశ్వములను, ఒక విల్లు, బాణము నాకు సమకూర్చండి. అప్పుడు నేను ఆ రాక్షసుల మూడు పురములు ఒకేసారి నాశనం చేస్తాను." అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు దేవతలు కొంచెం సంకోచించారు. తమకు కూడా పశుత్వము కలుగుతుందని శంకించారు. తలలు వాల్చి నిల్చున్నారు. వారి అనుమానం అర్ధం చేసుకున్నాడు పరమేశ్వరుడు. "దేవతలారా! మీరు భయపడవలదు. మీకు కలుగు పశుభావమునుండి విముక్తి కలుగు మార్గము కలదు. మీరందరూ పాశుపత వ్రతము ఆచరించినందువలన పశుత్వమునుండి మోక్షము కలుగుతుంది. ఆ వ్రతము 12 సంవత్సరములు చేయవలయును. చేసేవారి నిష్ఠను బట్టి ఆ వ్రతము ఒక సంవత్సరమునకు కాని, ఆరు నెలలకు గాని, ఒక రుతువులో గాని (అనగా రెండునెలలు), ఒక నెలలో గాని కనీసపక్షము పన్నెండు దినములలోగాని ఫలితము ఇస్తుంది. అని పలికాడు. ఆ మాటలకు దేవత లందరూ సమ్మతించారు. అన్నిలోకములకు పశుత్వము కలగటానికి. పరమశివునకు పశుపతిత్వము కలగటానికి ఒప్పుకున్నారు. నువ్వు పశుపతివి అని పరమశివుని కీర్తించారు. తమ తమ తేజములలో, భుజబలములో సగ భాగమును పరమశివునికి ధారపోసారు. ఆయాదేవతల తేజస్సు, బలము లను తీసుకొని పరమశివుడు

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

మరింత తేజోవంతుడయ్యాడు. దేవేంద్రుడు, దేవతలు అందరూ కలిసి పరమ శివుని త్రిపురాసుర సంహారానికి అభిషిక్తుని చేసారు. దేవతలందరూ త్వష్ట ప్రజాపతిని చూచి మహాశివునికి ఒక రథమును, హయములను, విల్లును, అమ్మును తయారు చేసి ఇవ్వమని అడిగారు. త్వష్టప్రజాపతి విశ్వంభరా చక్రమును (భూమిని) రథముగా చేసాడు. సూర్యుని, చంద్రుని దానికి చక్రములుగా అమర్చాడు. మహాసముద్రములను ఇరుసులుగా చేసాడు. హిమవత్పర్వతము, వింధ్యా చలము, అస్తాచలమును స్తంభములుగా అమర్చాడు. త్రేతాగ్నులను (అంటే మూడు అగ్నులను) అశ్వములకు కట్టిన తాళ్లుగా అమర్చాడు. మేరు పర్వతమును ఛత్రముగా అమర్చాడు. నాలుగు వేదములు నాలుగు అశ్వములుగా అమర్చాడు. ఒక సంవత్సరమును(అనగా కాలమును) విల్లుగా మార్చాడు. విష్ణువును బాణముగా ఉండమని ప్రార్ధించాడు. ఈ ప్రకారంగా ఒక రథమును ఆయుధములను సమకూర్చాడు త్వష్ట ప్రజాపతి. అది చూచి సంతోషించాడు.

పరమశివుడు. గ్రహ మండలమునే ఉపాదాన కారణముగా చేసుకొని విశ్వకర్మ నిర్మించిన కవచమును తొడుక్కున్నాడు. వృషభమును తన ధ్వజము మీద నిలిపాడు. త్వష్టప్రజాపతి తన కోసం రూపొందించిన రథం ఎక్కాడు. విల్లు పట్టుకున్నాడు. "దేవేంద్రా! నా రథమునకు సారథి ఎవరు?" అని అడిగాడు. "పరమేశ్వరా! నీకు నచ్చిన సారథిని నీవే ఎన్నుకో!" అని అన్నారు. అప్పుడు పరమశివుడు "దేవేంద్రా! నా సారథి, నా కన్నా అధికుడై ఉండాలి. అలాంటి వాడిని నాకుసారథిగా నియమించండి." అని అడిగాడు. అప్పుడు దేవతలందరూ మహామునులతో సంప్రదించారు. అందరూ బ్రహ్మగారి వద్దకు వెళ్లారు. "దేవా! నీవుకోరిన ప్రకారము త్రిపురాసుర సంహారమునకు ఆ దేవదేవుడు అంగీకరించాడు. ఆయనకు మేము రథము ఆయుధములు సమకూర్చాము. కాని ఆయనను మించిన సారథి దొరకలేదు. ఈ భూమిని రథముగా, వేదములు హయములు గా, రుద్రుడే రథికుడుగా ఉన్న రథమునకు సారథి గా ఉండుటకు తమరు తప్ప వేరే ఎవరూ మాకు కనపడటం లేదు. కాబట్టి మీరే ఈ భారం వహించాలి. ఆ రుద్రునకు సారథి కావాలి." అని ప్రార్ధించారు. అప్పుడు బ్రహ్మదేవుడు వారి ప్రార్ధనను ఆలకించి ఆ పరమేశ్వరునకు సారథిగా ఉండుటకు ఒప్పుకున్నాడు. ఈ భూమి అనే రథము మీద కూర్చని రుద్రునికి సారథి అయ్యాడు. కాని రథము మీద ఉన్న ఇద్దరు మూర్తులను భరించే శక్తి లేక ఆ హయములు కింద పడుకున్నాయి. బ్రహ్మ

దేవుడు ఆ అశ్వములను లేపి వాటికి తగిన బలము, శౌర్యము ప్రసాదించి త్రిపురాసురులతో యుద్ధమునకు సన్నద్ధము చేసాడు. అప్పుడు పరమేశ్వరుడు "ఓ బ్రహ్మదేవా! ఆ రాక్షసులు ఉన్న వైపుకు మన రథము పోనిమ్ము" అని ఆదేశించాడు.

అప్పుడు ఆ బ్రహ్మ దేవుడు వాయు వేగ మనో వేగములతో రథమును తోలాడు. అథర్వుడు, అంగిరసుడు తనకు చక్ర రక్షకులుగా రాగా పరమే శ్వరుడు ఆ అసురుల మీదికి రణమునకు బయలుదేరాడు. అప్పుడు రుద్రుడు తన విల్లు ఎక్కుపెట్టి, పాశుపతమును స్మరించి, బాణము

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రథమాశ్వాసము

సంధించాడు. మనసులో ఆ త్రిపురములను తలచుకొన్నాడు. ఆయన సంకల్పము మేరకు ఆ మూడు పురములు ఒకేచోటకు చేరాయి. అప్పుడు రుద్రుడు పాశుపతము ప్రయోగించాడు. ఆ మూడు పురములను దగ్ధంచేసాడు. కాని పాశుపతము నుండి పుట్టిన మహాగ్ని జ్వాలలో మూడు లోకములు దహించుకుపోతున్నాయి. అప్పుడు హరుడు ఆ మహాగ్నులను ఆర్పివేసాడు. అప్పుడు మహాఋషులు, దేవతలు అందరూ ఆ మహాదేవుని స్తుతించారు. అందరూ తమ తమ లోకముల వెళ్లారు. ఆ ప్రకారంగా త్రిపురాసుర సంహారం జరిగింది. ఆ పరమశివుడు త్రిపురాంతకుడు అయ్యాడు.

కాబట్టి ఓ శల్య మహారాజా! ఆ పరమేశ్వరునకు పరమేష్ఠి సారధి అయినట్టే తమరు కూడా కర్ణునికి సారథ్యం వహించాలి. నా గౌరవం కాపాడాలి. ఎందుకంటే నీవు ఈ కర్ణుని కంటే, ఆ పార్థుని కంటే ఆ సారధి కృష్ణుని కంటే బలములో శౌర్యములో గొప్పవాడవు. నా జీవితము, నారాజ్యము మీ చేతిలో ఉన్నాయి. నాకు జయమును సుఖమును ప్రసాదించుటకు మీరే సమర్థులు. కాబట్టి ఈ కార్యము చేసి నన్ను రక్షింపుము. అదియును గాక మరియొక వృత్తాంతమును నేను మా తండ్రి గారికి ఒక ధర్మప్రవీణుడగు బ్రాహ్మణుడు చెప్పగా విన్నాను. భార్గవ వంశములో ప్రశిద్ధుడైన జమదగ్ని మహామునికి అత్యంత నిర్మలుడైన రాముడు పుత్రుడుగా ఉదయించాడు. అతడు శివుని గూర్చి తపస్సు చేసాడు. శివుడు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు. రాముడు శివుని దివ్యాస్త్రములు ప్రసాదించమని ప్రార్ధించాడు. మహా శివుడు " నేను ఇచ్చు దివ్యాస్త్రములు అశుచులు ఐన వారిని దహిస్తాయి. అందువలన నీవు శుచివై రమ్ము, ఆ దివ్యాస్త్రముల శక్తి నీకు లభిస్తుంది." అని చెప్పాడు.

' అస్త్రములు అప్పుడు రాముడు పరమశివునితో "మహాశివా! నేను నీ స్వీకరించుటకు పాత్రుడను అని ఎప్పుడు నీవు తలిస్తే అప్పుడే నాకు అనుగ్రహించు. అప్పటి దాకా నాకు నీ శుశ్రూష చేయు భాగ్యము అను గ్రహించు." అని అన్నాడు. పరమ శివుడు ఆ ప్రకారమే అనుగ్రహించాడు. పరశురాముడు ఆ పరమేశ్వరుని అనేక సంవత్సరములు నిష్ఠతో అర్చించాడు. ఒక రోజు పరమేశ్వరుడు తన భార్య పార్వతికి పరశురాముని చూపించి "దేవీ! అతను రాముడు. నన్ను నిష్కలంక చిత్తముతో ఆరాధించుచున్నాడు. అతను నాకు పరమ భక్తుడు. అని అన్నాడు.

ఈ సమయంలో దేవతలు పరమశివుని వద్దకు వచ్చి తమకు రాక్షస బాధ ఎక్కువగా ఉన్నదని దానిని నివారించమని కోరారు. వెంటనే పరమశివుడు భార్గవరాముని చూచి "వెంటనే నీవు వెళ్లి రాక్షససంహారము చెయ్యి" అని ఆజ్ఞాపించాడు. దానికి రాముడు "మహాదేవా! నేను ఏ అస్త్రములు అభ్యసించలేదు. రాక్షసులు బలవంతులు. నేను వారిని గెలువగలనా!" అని సందేహం వెలిబుచ్చాడు. అప్పుడు పరమ శివుడు "రామా! నేను నా తలంపును నీమీదనే నిలుపుతాను. నా సంకల్ప బలం చేత నీవు రాక్షసులను నిర్జించు." అని అన్నాడు. రాముడు అలాగే అని రాక్షసుల మీదికి యుద్ధమునకు బయలు దేరాడు. రాక్షసులతో అత్యంత భయంకరంగా యుద్ధము చేసాడు. పరమేశ్వరుని

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

సంకల్పబలంతో వారిని నిర్జించాడు. అప్పుడు రాముని ఒళ్లంతా గాయములయ్యాయి. రాముని శరీరమును చేతితో నిమిరాడు పరమశివుడు. ఆ గాయములు అన్ని మాయం అయ్యాయి. పరమశివుడు అతనిని చూచి "రామా! నా స్పర్శ వలన నీ శరీరమునకు ఎలాంటి ఆయుధము తగిలినా గాయము కాదు. నీవు నా వలన వరములు పొందుటకు ఇదే సమయము." అని అన్నాడు. పరమశివుడు రామునికి అనేక దివ్యమైన ఆయుధములు, అస్త్రములు అను గ్రహించాడు. వాటిని దయతో స్వీకరించాడు రాముడు. తరువాత తన ఆశ్రమమునకు వెళ్లాడు భార్గవరాముడు. తరువాత ఈ కర్ణుడు ఆ భార్గవరాముని తన సేవలతో ప్రసన్నం చేసుకొని ఆతని వలన అనేక దివ్యాస్త్రములు పొందాడు. మరి కర్ణుడు హీనకులజుడైన, భార్గవరాముడు ఆ దివ్యాస్త్రములు అనుగ్రహిస్తాడా! భార్గవరాముడే ఆదరించాడు కాబట్టి కర్ణుడు ఉత్కృష్ట కులజుడు అని తలుస్తాను. అతని ఆజానుబాహువైన ఆకారము చూస్తుంటే అతడు దేవకుమారుడు మాదిరి ఉన్నాడు కదా! ఒక మామూలు స్త్రీ సహజ కవచకుండలములతో సూర్యప్రభలతో సమానంగా వెలిగి పోతున్న ఇలాంటి పుత్రుని పొందగలదా! ఒక లేడికి సింహము పుడుతుందా! కాని కర్ణునకు సూతుని చేత పెంచబడ్డాడు అనే అపవాదు వచ్చింది. కాబట్టి ఓ శల్య మహారాజా! నా మనవి నాలకించి, రుద్రునికి శిష్యుడైన ఆ భార్గరాముని ప్రియశిష్యుడైన ఈ కర్ణునికి, నాడు పరమశివునికి బ్రహ్మ సారధ్యము వహించినట్లు, మీరు సారధ్యము వహించాలి. ఎందుకంటే రధికుని కంటే సారధి గొప్పవాడుగా ఉండాలి అన్న నీతి ఉన్నది కదా! దానికి నీవు ఒప్పుకున్నావు కాబట్టి నా కోర్కె సిద్ధించింది." అని పలికాడు సుయోధనుడు. సుయోధనుని యుక్తియుక్తములగు పలుకులు విని శల్యుడు పొంగిపోయాడు. సుయోధనుని ఆదరంతో కౌగలించుకున్నాడు. సుయోధనా! నన్ను, నా పరాక్రమమును, నీవు గ్రహించగలిగావు. చాలా సంతోషంగా ఉంది. కాని ఒక్క మాట. నేను నాకు తోచినట్టు మాట్లాడుతుంటాను. సలహాల నిస్తుంటాను. మీరు ఏమీ అనుకోకూడదు. ఓపికగా వినాలి గాని కోపగించు కోకూడదు." అప్పుడు కర్ణుడు శల్యునితో ఇలా అన్నాడు "మహానుభావా! నీవు ఆ పరమేశ్వరునికి బ్రహ్మవలె, అర్జునునికి కృష్ణుని వలే నాకు సారధ్యం వహించు. అని అన్నాడు. 'కర్ణా! నేను ఆ ఇంద్రుని రధము నైనా నడపగలను. నాకు తోచిన విషయములు చెపుతూ ఉంటాను. నా రధికుని క్షణం కూడా ఏమరిపాటుగా దేవకుమారుడు మాదిరి ఉన్నాడు కదా! ఒక మామూలు స్త్రీ సహజ కవచకుండలములతో సూర్యప్రభలతో సమానంగా వెలిగి పోతున్న ఇలాంటి పుత్రుని పొందగలదా! ఒక లేడికి సింహము పుడుతుందా! కాని కర్ణునకు సూతుని చేత పెంచబడ్డాడు అనే అపవాదు వచ్చింది. కాబట్టి ఓ శల్య మహారాజా! నా మనవి నాలకించి, రుద్రునికి శిష్యుడైన ఆ భార్గరాముని ప్రియశిష్యుడైన ఈ కర్ణునికి, నాడు పరమశివునికి బ్రహ్మ సారధ్యము వహించినట్లు, మీరు సారధ్యము వహించాలి. ఎందుకంటే రధికుని కంటే సారధి గొప్పవాడుగా ఉండాలి అన్న నీతి ఉన్నది కదా! దానికి నీవు ఒప్పుకున్నావు కాబట్టి నా కోర్కె సిద్ధించింది." అని పలికాడు సుయోధనుడు. సుయోధనుని యుక్తియుక్తములగు పలుకులు విని శల్యుడు పొంగిపోయాడు. సుయోధనుని ఆదరంతో

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
ప్రధమాశ్వాసము

కౌగలించుకున్నాడు. సుయోధనా! నన్ను, నా పరాక్రమమును, నీవు గ్రహించగలిగావు. చాలా సంతోషంగా ఉంది. కాని ఒక్క మాట. నేను నాకు తోచినట్టు మాట్లాడుతుంటాను. సలహాల నిస్తుంటాను. మీరు ఏమీ అనుకోకూడదు. ఓపికగా వినాలి గాని కోపగించు కోకూడదు." అప్పుడు కర్ణుడు శల్యునితో ఇలా అన్నాడు "మహానుభావా! నీవు ఆ పరమేశ్వరునికి బ్రహ్మవలె, అర్జునునికి కృష్ణుని వలే నాకు సారధ్యం వహించు. అని అన్నాడు.

'కర్ణా! నేను ఆ ఇంద్రుని రధము నైనా నడపగలను. నాకు తోచిన విషయములు చెపుతూ ఉంటాను. నా రధికుని క్షణం కూడా ఏమరిపాటుగా ఉండనివ్వను. కృష్ణుని సారధ్యముతో ఘనుడైన అర్జునుని నా సారధ్యములో నీవు గెలువ దల్చుకున్నావు. కాబట్టి నీ రధం నేను తోలుతున్నాను." అని అన్నాడు. అప్పుడు సుయోధనుడు కర్ణుని చూచి "కర్ణా! శల్యునితో పోలిస్తే కృష్ణుడు సారధ్యంలో చాలా తక్కువ. ఆ మాటకొస్తే ఇంద్రుడి సారధి మాతలి కూడా శల్యునితో సరితూగడు. నీ భాగ్యవశాత్తు శల్యుడు నీకు సారధిగా సమకూరాడు. శల్యసారధ్యంలో నీవు అర్జునుని గెలవడం తధ్యం." అని అన్నాడు సుయోధనుడు. వెంటనే కర్ణుడు, శల్యుడు సారధ్యం వహించడానికి తగిన రధమును సమాయత్తం చేయమన్నాడు. అందరూ కలిసి ఆ రధమునకు పూజాదిక ములు నిర్వర్తించారు. కర్ణుడు ఆ రధము చుట్టు తిరిగి నమస్కరించి సూర్యునికి నమస్కరించాడు. శల్యుని రధము ఎక్కమని చెప్పాడు. తాను కూడా రధం ఎక్కాడు. ఆ ప్రకారంగా శల్యుడు కర్ణునికి సారధి కావడం, శల్యసారధ్యంలో కర్ణుడు అర్జునుని మీదికి యుద్ధమునకు పోవడం గురించి సంజయుడు ధృతరాష్ట్రునికి చెప్పాడు. ఈ ప్రకారము వైశంపాయనుడు జనమేజయునికి చెప్పిన మహా భారత కధను, నైమిశారణ్యంలో, ఉగ్రశ్రవసుడను సూతి సత్రయాగమునకు ఏతెంచిన శౌనకాది మహామునులకు చెప్పాడు.

మహాభారతము - కర్ణపర్వము - ప్రధమాశ్వాసము సమాప్తము.

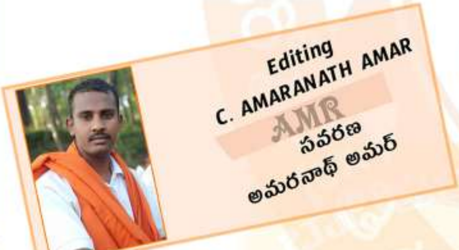

www.sanatanadharm.com

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

నైమిశారణ్యంలో మహా భారత కధను శౌనకాది మహామునులకు చెపుతున్న ఉగ్రశ వసుడు అనే కధకుడు (సూతి) ఇలా చెప్పసాగాడు. రాజసూయయాగం ప్రారంభం అయింది. ఆ యాగాన్ని చూచి తాత గారైన భీష్ముడు ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు.

" ధర్మజా! స్నాతకుడు, ఋత్విజుడు, సద్గురుడు, అందరికి ఇష్టుడు, భూతలేశుడు, జ్ఞానసంప న్నుడు అయిన వారు పూజనీయులు. అలాంటి మహానుభావుని ఒక్కరిని పూజించు." అని అన్నాడు. అలాంటి మహానుభావుడు ఎవరో తమరే చెప్పండి" అని అడిగాడు ధర్మరాజు. ఇంకెవరు? సాక్షాత్తు మహా విష్ణు స్వరూపుడు అయిన శ్రీకృష్ణుడే అగ్రపూజకుతగిన వాడు" అని అన్నాడు భీష్ముడు. మనసులో మాట చెప్పినందుకు ధర్మరాజు సంతోషించాడు. సహదేవుడు తెచ్చిన అర్ఘ్యమును శ్రీకృష్ణునికి ప్రీతితో సమర్పించాడు. దానిని చూచి సహించలేక పోయాడు శిశుపాలుడు. ధర్మరాజును చూచి ఇలా అన్నాడు. "ఓ ధర్మ రాజా! ఈ సభలో ఎంతో మంది మహారాజులు ఉన్నారు. విశిష్ఠంగా పూజింపతగ్గ వారు, బ్రాహ్మణులు ఎంతోమంది ఉన్నారు. కాని ఆ గాంగేయుని దుర్బోధ వలన నీవు చెడు నడవడి కల ఈ కృష్ణుని పూజిస్తున్నావు. ఇది నీ అవివే కము కాదా? ఆ దాశార్హుడు పూజా ర్హుడా? ఈ భీష్మునికి ఆలోచన లేదు. అందుకే నీకు ఈ దుర్బోధ చేశాడు. మీరు కృష్ణునికి అంతగా కావలసిన వారు ఐతే మీఇంటికి పిలిచి మర్యాదలు చెయ్యండి. అంతేగాని, పదిమంది ఎదుట ఈ మహాసభలో మర్యాద చెయ్యకండి. ఎందుకంటే ఆ మర్యాదకు ఇతడు అర్హుడు కాదు.

ధర్మరాజా! ఈ కృష్ణుని నీవు వృద్ధుడు అని పూజిస్తున్నావా? ఈ సభలో ఆయన కన్నా వృద్ధుడు నీ తండ్రి వసుదేవుడు ఉన్నాడు కదా! ఋత్విజుడు అని పూజిస్తున్నావా? దానికి వేదవ్యాసుడు ఉన్నాడు కదా! ఆచార్యుడు అని పూజిస్తున్నావా ? దానికి ద్రోణాచార్యులు, కృపాచార్యులు ఉన్నారు కదా! పోనీ భూనాధుడు అని పూజిస్తున్నా వా ? యాదవ రాజులు ఎంతోమంది ఉన్నారు కదా! ఏ అర్హత ఉందని కృష్ణునికి అగ్ర తాంబూలము ఇచ్చావు? ఈ భీష్ముడు చెప్పాడని పది మందిలో పరువు పోగొట్టుకున్నావు కదా! ధర్మరాజు పూజ్యుడని, గుణవంతుడివని ఈరాజసూయానికి ఎందరో రాజులు వస్తే వారిని ఇలా అవమానిస్తావా? నీవు అజ్ఞానంతో ఇచ్చినా సిగ్గులేకుండా కృష్ణుడు ఆ అర్ఘ్యం ఎలా తీసుకున్నాడు? ఇక్కడ కృష్ణుని పూజించడం నపుంస కుడికి పెళ్లి చెయ్యడం లాంటిది. చెవిటి వాడికి వీనుల విందైన సంగీతం వినిపించడం లాంటిది. గుడ్డి వాడికి అందమయిన అమ్మాయిని చూపించడం లాంటిది. ధర్మజా! ఈ సభలో నిన్ను చూచి అందరూ నవ్వుతున్నారు తెలుసా? " అంటూ శిశుపాలుడు సభ విడిచి పెట్టాడు. ధర్మరాజు శిశుపాలుని వెంట ళ్లాడు. "శిశుపాలా! నీలాంటి ప్రభువులకు పరుషంగా మాట్లాడటం తగునా? సాక్షాత్తు ఆ మహావిష్ణు అవతారము అని, పూజార్హుడని తెలుసుకొని భీష్ముడు శ్రీ కృష్ణునికి అర్ఘ్యం ఇమ్మన్నాడు. అది దోషం ఎలా అవుతుంది? శ్రీకృష్ణుని భీష్ముడు అర్ధ చేసుకున్నట్టు నీవు ఎలా అర్ధం చేసుకోగలవు?పెద్దలను గురించి తెలుసుకోడం అల్పులకు సాధ్యమా? లోకోత్తరుడని అందరూ కీర్తిస్తుం టే నువ్వు ఇలా కాదనడం భావ్యమా?" అని శిశుపాలుడికి నచ్చ చెప్ప

అమరనాథ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

బోయాడు ధర్మరాజు. అప్పుడు భీష్ముడు ధర్మరాజును చూచి " ధర్మజా! శిశు పాలుడు బాలుడు. చెడు ప్రవర్తన కల వాడు. వా డిని ఒప్పించే ప్రయ త్నం ఎందుకు చేస్తావు? కొద్దిపాటి రాజ్యం లభించగానే మదం తలకె క్కిన వాడు. అకారణం గా పెద్దలను నిందించే వాడు. వీడికి ధర్మా ధర్మములు ఎలా తెలుస్తాయి?" అని ధర్మరాజుతో అని శిశుపాలుని చూచి "శిశుపాలా! బుద్ధిలేకుండా శ్రీ కృష్ణునికి అర్ఘ్యం స్వీకరించే యోగ్యత లేదంటా ? ఇక్కడ ఉన్న రాజులందరూ నాడు జరాసంధుని చెర నుండి ఆ మహానుభావుడు శ్రీ కృష్ణుడు విడిపించిన వాళ్ళే కదా! జ్ఞాన వృద్ధుడైతే, బాలుడైనా పూజనీయుడే! అమిత పరాక్రమవంతుడైన క్షత్రియుడు పూజనీయుడే! శ్రీకృష్ణుడు మహా జ్ఞాని. మురుడు అనే రాక్షసుని సంహరించి మురారి అనే కీర్తి గడించాడు. అందుకే శ్రీకృష్ణుడే లోకారాధ్యుడు. వృద్ధులు లక్షమంది ఉన్ననూ అందులో జ్ఞాన వృద్ధుడినేపూజిస్తాము. ఇతరులను పూజిస్తే వారు మాత్ర ము తృప్తిపొందుతారు. శ్రీకృష్ణుని పూజిస్తే లోకమంతా తృప్తి చెందుతుంది. తెలుసా?" అన్నాడు భీష్ముడు. ఇంతలో సహదేవుడు లేచి "మేము శ్రీకృష్ణుడికి అర్ఘ్యం ఇచ్చాము మా ఇష్టం. ఎవరైనా దుర్జనులు దీనికి కాదంటే వా రిని నా పాదం కింద పెట్టి అణగ ద్రొక్కెదను!" అంటూ భీకరంగా తన పాదం ఎత్తాడు. భీకరుడైన సహదేవుని చూచి సభ అంతా భయభ్రాంతమయింది. అప్పుడు శిశుపాలుని సేనాధిపతి అయిన సునీధుడు తన సైన్యాన్ని, తమ పక్షాన ఉన్న రాజులందరిని ఒకటిగా చేర్చి యుద్ధానికి సిద్ధం అయ్యాడు. ఈ పరిణామానికి ధర్మరాజు కలత చెందాడు. భీష్ముని చూచి "పితామహా! ఆహూతులైన రాజులందరూ కలత చెంది ఉన్నారు. తమరే శాంతిపరచాలి" అని అన్నాడు. అప్పుడు భీష్ముడు "ధర్మజా! కలతపడకుము. సకల రాక్షస సంహారుడు సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణుడు ఈ యాగాన్ని రక్షిస్తున్నాడు. ఎవరూ ఈ యాగాన్ని విఘ్నము చెయ్యలేరు." ఆ మాటలకు శిశుపాలుడు కోపించాడు. "ఈ ముదుసలి భీష్ముడు ఆ యాదవుడిని పరమ ఈశ్వరుడు అని పొగిడాడు. ఈ పాండవులు ధర్మాత్ములట. ఇక్కడ ఉన్న రాజులం దరూ అధీరులా! పూతన అనే స్త్రీని చంపుట, ప్రాణరహితమయిన బండిని తన్నుట, పుచ్చిన చెట్లను పడదోయుట, ఒక చిన్న పుట్టలాంటి కొండను ఎత్తుట ఇవన్ని పరాక్రమాలా! అవి మీరు పొగడాలా! స్త్రీ వధ చేసిన వాడికి మర్యాదలా! మీ నాలుకలు సహస్ర చీలికలు చెయ్యాలి. ఇంక తమరి సంగతి! మరొకరు ప్రేమించిన కన్యను అపహరించి తెచ్చి తమ్ముడికి కట్టబెట్టచూచావు. కాని ధర్మం తెలిసిన నీ తమ్ముడు అంబను విడిచిపెట్టాడు. సంతాన హీనుడవు. నువ్వు ధర్మపన్నాలు చెబుతావా! ఈ కృష్ణుని వీరత్వం నాకు తెలియదా! మహావీరుడైన జరాసంధునికి భయపడి పది మార్లు పారిపోయాడు. భీమార్జునులను సహాయం తీసుకొని కపట బ్రాహ్మణ వేషాలలో వచ్చి చంపారు. ఇది వీరత్వమా!" అని అన్నాడు. శ్రీ కృష్ణుని ఆ విధంగా తూలనాడటం చూచి భీముడు కోపంతో ఊగిపోయాడు. శిశుపాలుడిని చంపడానికి కోపంతో ముందుకు ఉరి కాడు. భీష్ముడు భీముని ఆపాడు.

"భీమసేనా! ఈ శిశుపాలుని నువ్వు చంపరాదు.. ఈ దుర్మార్గుడు దమఘోషుడు సాత్వతి కి పుట్టాడు. పుట్టుకతోనే నాలుగు భుజాలతో, నొసటిమీద కన్నుతో,

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

గార్ధభ స్వరంతో పుట్టాడు. ఆ తల్లితండ్రులు ఆ కుమారుడిని చూచి కలత చెందారు. అప్పుడు అశరీర వాణి ఈ బాలుడిని ఎవరు ఎత్తుకొన్నపుడు ఇతను మామూలు రూపం పొందుతాడో అతనే ఇతనిని చంపగలడు అని పలికింది. అప్పటినుండి ఆ బాలుడిని అందరికి ఇవ్వసాగారు. ఒక రోజు బలరామ కృష్ణులు ఆ బాలుడిని చూడటానికి వచ్చారు. ప్రధమంగా శ్రీకృష్ణుడు ఎత్తుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు ఎత్తుకోగానే ఆ బాలుడు అతనికి అధికంగా ఉన్న చేతులు కన్ను అణగిపోయాయి. శ్రీకృష్ణుని చేతిలో అతని మరణం తథ్యమని తలచిన అతని తల్లి " నీ శ్రీకృష్ణుని చూచి " శ్రీకృష్ణా! నీ మరిది అయిన ఇతని తప్పులు ఒక్క శతం క్షమించు." అని కోరింది. అలాగే అన్నాడు శ్రీకృష్ణుడు. ఇతని నూరు తప్పులు పూర్తి కాగానే ఇతడు శ్రీకృష్ణుని చేతిలో హతుడౌతాడు" అని చెప్పాడు భీష్ముడు. అప్పటికీ శివుపాలుడికి బుద్ధిరాలేదు. " శ్రీకృష్ణా! ఈ ముదుసలి భీష్ముడు, ఈ పాండవులు అనర్హుడైన నిన్ను సన్మానించారు. అది నేను సహించలేను. నాతో యుద్ధానికి సిద్ధంకండి" అని అన్నాడు. అప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు అందరిని చూచి " మేము ప్రాగ్జోతిష పురం మీద దండెత్తి న సమయంలో ఈ శిశుపాలుడు ద్వారకా నగరాన్ని తగలపెట్టాడు. భోజరాజులు రైవతకాద్రి మీద భార్యలతో గడుపుతుంటే వా రిని దారుణంగా చంపాడు. నా తండ్రి వసుదేవుడు అశ్వ మేధయాగం చేస్తుంటే, ఆ అశ్వాన్ని అపహరించాడు. బభ్రుని భార్యను తన భార్యగా చేసుకున్నాడు. నా అత్త సాత్వతి కోరిక ప్రకారము నూరు తప్పులు సహించాను. ఇతడు నాకు పరమ శత్రువయ్యాడు" అని అన్నాడు.

అప్పుడు శిశుపాలుడు శ్రీ కృష్ణుని చూచి " దుర్మార్గుడా! నేను పెళ్లి చేసుకోదలచిన కన్యను అపహరించి ఇంకా సిగ్గు లేకుండా మాట్లాడుతున్నావా ! " అని దూషించాడు. ఇంక శ్రీకృష్ణుడు సహించలేక పోయాడు. తన చక్రాయుధాన్ని ప్రయోగించాడు. ఆ చక్రాయుధం శిశుపాలుని శిరస్సు నరికింది. శిశుపాలుని శరీరం నేలమీద పడింది. శ్రీకృష్ణుడు ధర్మరాజుతో శిశుపాలునికి అంత్యక్రియలు జరిపించమన్నాడు. శిశుపాలుని కుమారుని ఛేధిదేశానికి రాజుగా చేశాడు. శిశుపాలుని వధతో రాజసూయం పరిసమాప్తి అయింది. ధర్మరాజు రాజసూయానికి విచ్చేసిన దేవతలను, గురువులను, బ్రాహ్మణులను, తృప్తిపరిచాడు. ధర్మరాజు ఆజ్ఞప్రకారము భీమసేనుడు భీష్మ, ధృతరాష్ట్రులను, అర్జునుడు ద్రుపదుని, నకులుడు శల్య, సుబలు లను, సహదేవుడు ద్రోణ, కృప, అశ్వత్థామలను, ధృష్టద్యుమ్నుడు విరాట, భగదత్తులను, అభిమన్యుడు ఉపపాండవులు మిగిలిన దేశాధీశులను సాగనంపారు. శ్రీకృష్ణుడు కూడా ధర్మరాజు వద్ద సెలవు తీసుకొని ద్వారకకు పయనమయ్యాడు. పాండవులు అందరూ శ్రీకృష్ణుని సాదరంగా సాగనంపారు. మయసభావిశేషాలను చూడడానికి దుర్యోధనుడు, శకుని, ఇంద్ర ప్రస్థములో ఉన్నారు. ఒకరోజు సుయోధనుడు ఒంటరిగా మయసభ చూడడానికి వచ్చాడు. దాని అపూర్వ సౌందర్యానికి ఆశ్చర్యపోయాడు.

కాని అక్కడక్కడ భంగపడ్డాడు. తెరిచి ఉన్న ద్వారాన్నిమూసినదిగానూ, మూసిఉన్న ద్వారం తెరచినదిగానూ భ్రమపడ్డాడు. లలాటము

అమరనథ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

కొటు కున్నాడు. మరియొకచోట నీరు లేని చోట నీరు ఉన్నది అనుకొని, నీరు ఉన్నచోట లేదు అనుకొని దిగి బట్టలు తడుపుకున్నాడు. అతని అవస్థ చూచి పాండవులు ద్రౌపది నవ్వుకున్నారు. ఇది చూచి ధర్మరాజు సుయోధనునికి మంచి వస్త్రాలు, ఆభరణాలుఇచ్చి పంపించాడు. కాని దుర్యోధనుడు తనకు జరిగిన అవమానానికి సిగ్గుపడ్డాడు. హస్తినకు బయలుదేరాడు. పాండవుల విబ వానికి అతనికి అసూయ కలిగింది. మయసభా విభవము అతని మనస్సుకు అగ్నిజ్వాల అయింది. సహించలేకపోయాడు. రోజురోజుకూ కృశించి పోసాగాడు. ఇదిచూచి శకుని ఇలా అన్నాడు. "సుయోధనా! నీకు ఏమయింది. ఎందుకు ఇలా ఉన్నావు.ఎవరితో మాట్లాడటం లేదు. చూడటంలేదు. నీ దు:ఖానికి కారణం చెప్పు?" అని అడిగాడు.

"మామా! మయసభ చూచినావు కదా! అలాంటిసభ ఎక్కడైనా కలదా! అంతటి అపూర్వ మయిన మయసభను కలిగిన ధర్మరాజు ఎంతటి అదృష్టవంతుడో కదా! ఈ భూమి మీద ఉన్న రాజులందరూ ధర్మరాజుకు లొంగి అతనికి అమూల్యమయిన కప్పములు సమర్పించు కున్నారు. ధర్మరాజు చక్రవర్తి అయ్యాడు. యాదవుడయిన శ్రీకృష్ణుడు శిశుపాలుని తన చక్రంతో వధిస్తే రాజులందరూ శ్రీ కృష్ణుని పొగిడారు కాని ఇది ఏమి అని అడగలేదు. మామా! పాండవుల ఐశ్వర్యము నాకు సహించరానిదిగా ఉన్నది. అభిమాన ధనుడైన మహారాజు తన దాయాదుల విభవమును, తన తగ్గుదలను సహించగలడా?" అని దుఃఖించసాగాడు.

దానికి శకుని "సుయోధనా! దీనికి ఇంత చింతించెదవు ఏల? నువ్వు ధృతరాష్ట్రుని అనుమతి పొందుము. పాండవుల లక్ష్మిని నీకు సమకూర్చెద!" అని అన్నాడు. ఇద్దరూ ధృతరాష్ట్రుని వద్దకు వెళ్లారు. తన కుమారుని శరీరం కృశించడం గూర్చి విని ఎంతో చింతించాడు ధృతరాష్ట్రుడు. "నాయనా సుయోధనా! కౌరవ సంపద అంతా నీకు ఇచ్చాను కదా! నీకు ఇష్టంకాని వా రు ఎవరూ లేరు కదా! దేవేంద్రునితో సమానమయిన భోగభాగ్యాలు నీకు ఉన్నాయికదా! అందరు రాజులూ నిన్ను భక్తితో కొలుస్తున్నారుకదా! నీవు కృశించడం విరక్తి చెందడం ఎందుకు?" అని అడిగాడు.

"తండ్రీ! పాండవుల ఐశ్వర్యము ఇంద్రుని ఐశ్వర్యముకన్నా ఎక్కువ కదా! పాండవుల కీర్తి నలుదిక్కులా విస్తరించింది. సమస్త భారత "దేశము పాండవులకు అధీనమయి ఉండగా, ఒక రాకుమారుడి నై ఉండి, నేను దీనుడిలా ఎలా ఉండగలను? రాజసూయ యాగ సమ యములో రాజులందరూ అశేష రత్నాభరణములు తెచ్చి ఇచ్చారు కదా! ధర్మరాజు ఐశ్వర్యాన్ని పోల్చడానికి మూడు కాలాలలో ఉన్న రాజులు సాటిరారుకదా! హరిశ్చంద్రుడు చేసిన రాజసూయ యాగము కూడా ధర్మరాజు చేసిన రాజసూయయాగము ముందు కళావిహీనమయినది కదా! రాజసూయంలో అభిషిక్తుడైన ధర్మరాజుకు సాత్యకి ముత్యాల ఛత్రము పట్టాడు. భీమార్జునులు చామరములు వీచారు. పట్టాబి , షిక్తులైన రాజు లందరిని తీసుకొని పోయి శ్రీకృష్ణుడు ధర్మరాజుకు మొక్కించాడు. అది చూచి మా ముఖములు వెల వెల పోతుంటే, శ్రీకృష్ణుడు, సాత్యకి, ద్రౌపది అదేపనిగా ఆనందంతో నవ్వుకున్నారు. నేను పాండవుల విభవమును చూచి సహించలేను" అని అన్నాడు.

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

అప్పుడు శకుని ధృతరాష్ట్రునితో ఇలా అన్నాడు. " ధర్మరాజు ప్రియుడు. అందులో ఉన్న కపటము తెలియని వాడు. నేను అక్షవిద్యలో నేర్పరిని. నేను ధర్మజుని అక్రమముగా ఓడించి అతని విభవమునంతయూ సుయోధనుని హస్తగతము చేస్తాను. అని అన్నాడు. సుయోధనుడు సంతోషించి " తండ్రీ! మీరు దీనికి అంగీకరిం చండి!" అని ప్రాధేయపడ్డాడు. విదురుడు చాలా దూరదృష్టి కల వాడు. నీతికోవిదుడు. మీ ఇరువురి క్షేమం కోరే వాడు. అతనితో చర్చించి నిర్ణయం తీసుకుం దాము" అని అన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు. "తండ్రీ తమరికి తెలియనిదేమున్నది. విదురుడు పాండవ పక్షపాతి. అతడు ఈ ప్రయత్నానికి అంగీకరించడు. కాబట్టి తమరు ఈ ప్రయత్నానికి అంగీకరించండి. లేనియడల నేను అగ్నికి ఆహుతి అవుతాను. మీరు మీ విదురుడు సుఖంగా ఉండండి" అని అన్నాడు దుర్యోధనుడు అమితమయిన దుఃఖంతో. జూదము తగదని ధృతరాష్ట్రుని మనసులో ఉన్నప్పటికినీ కుమా రు నికి సంతోషం కలిగించడానికి ఒక సభను నిర్మించడానికి ఏర్పాట్లు చెయ్యమన్నాడు. ఒకనాడు విదురునితో సుయోధనుని అభిప్రాయం చెప్పాడు. దానికి విదురుడు దీనికి నేను అంగీకరింపను. పాండవులకు, కౌరవులకు విరోధం కలిగించడానికి నువ్వు ఎలా ప్రయత్నిస్తున్నావు. జూదం ఎంతటి శాంతస్వభావులకయినా విరోధం కలిగిస్తుంది. పాండవులు కౌరవులు కలిసి ఉండేట్లు చెయ్యి" అని అన్నాడు.

విదురుడు. " విదురా! నీవు అనవసరంగా అనుమాన పడుతున్నావు. మీరు, భీష్ముడు ఉండగా అన్నదమ్ముల మధ్య విరోధం ఎందుకు ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి నీవు ఈ జూదానికి అంగీకరించు. నీవు ఇంద్రప్రస్థానికి పోయి ధర్మరాజును తోడ్కొనిరా!" అని అన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు. విదురుడు ఈ విషయాన్ని భీష్మునికి చెప్పాడు. ఇక్కడ ధృత రాష్ట్రుడు కూడా దుర్యోధనుని చూచి " కుమారా! ఈ జూదం ఎందుకు! దీని వలన మీలో విరోధము పుడుతుంది. మీ మధ్య విరో ధము ఈ భూమిమీద జనులకు కీడుచేస్తుంది. విదురుడు కూడా జూదం సమ్మతం కాదు అని అన్నాడు. ఈరాజ్యాన్ని మీరు ఇరువురూ పాలించుకోండి. ధర్మరాజు సంపద కంటే నీకు ఐదు రెట్లు సంపద ఉన్నది. నీవు కూడా ఒక యాగం చెయ్యి. నీకు కూడా రాజులందరూ లెక్కలేనన్నికానుకలు ఇస్తారు." అని చెప్పాడు.

కాని దుర్యోధనుడు వినలేదు. " ఓ మహారాజా ధృతరాష్ట్రా! ధర్మరాజు జూదం ఆడుతుండగా చూడటం ఒక మహాయజ్ఞము. నేను సకలైశ్వర్యములు పొందడానికి అదే ఉపాయం. మీకు ఒక విషయం చెబుతాను. వినండి. మీరు అందరూ హస్తినాపురానికి వచ్చిన తదుపరి నేను మయసభను చూడటానికి అక్కడే ఉన్నాను. మయసభలో నేను అమితమయిన పరాభవా నికి గురి అయ్యాను. నా పరాభవాన్ని చూచి చెలికత్తెలతో ఉన్న పాంచాలి నవ్వింది. ఆ సభలో నేను పడ్డ భంగపాటు నా మనస్సులో బాణంలా గుచ్చుకుని బాధ పెట్టుచున్నది. మనము మన శత్రువులైన పాండవుల వృద్ధిని ఉపేక్షించిన అది మనలను నాశనం చేస్తుంది. కావున పాండవుల ఐశ్వర్యాన్ని ఎలాగైనా అపహరించాలి. అప్పుడు గాని నా హృదయానికి ఉపశమనము కాదు." అని అన్నాడు

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

దుర్యోధనుడు. వెంటనే అందుకొని "సుయోదనా! ఎలాంటి సైన్యం లేకుండా, యుద్ధము చెయ్యకుండా, రక్తపుబొట్టు కిందపడకుండా, కేవలం పాచికలు దొర్లించి, సునాయాసంగా పాండవుల సంపదలు హరించి నీకు ఇచ్చెదను. నీవు దు:ఖించకు. ధర్మరాజును జూదానికి పిలిపించు. జూదం తో కాకుండా వేరేవిధంగా పాండవుల సంపద అపహరించడం ఎవ్వరితరమూ కాదు" అని అన్నాడు శకుని. ఎవరు ఎన్నిచెప్పినా ధృతరాష్ట్రుడు జూదానికి ఇష్టపడలేదు. "మీరు ఎన్ని చెప్పినా నేను వినను. విదురుడు మంచి చెడ్డలు తెలిసిన వా డు. నీతికోవిదుడు. జూదం ఆడటం అనర్ధహేతువు అని చెప్పాడు. అతని మాట నేను నడచుకుంటాను. కాబట్టి జూదం మాట వదలి ఎప్పటి మాదిరి ఉండు" అని అన్నాడు ధృతరాష్ట్రుడు.

"తండ్రీ! విదురుడు ఎల్లప్పుడూ పాండవుల పక్షపాతి. పక్షపాత బుద్ధితో ఉన్న విదురుడు మనకు ఆప్తుడు ఎలా అవుతాడు? జూదం పురాణ కాలంలోకూడా ఉన్నది. స్నేహంతో ఆడుకునే జూదంలో దోషం లేదు. కాబట్టి జూదం ఆడటానికి శకునికి అనుమతి ఇవ్వండి. ధర్మనందనుని పిలిపించండి" అని అన్నాడు దుర్యోధనుడు. ధృతరాష్ట్రుడు ఎంతో ఆలోచించాడు. తప్పని పరిస్థితులలో ఒప్పుకున్నాడు. విదురుడిని పిలిపించాడు. "విదురా! మనము కూడా ఒక సభ నిర్మించాము కదా! దానిని చూడటానికి ధర్మరాజును అతని తమ్ములను ఆహ్వానించు. నీతో తీసుకొని రా. పొద్దుపోవడానికి అక్కడ ఉన్న వేదిక మీద దుర్యోధనునితో ధర్మరాజు జూదం ఆడతాడు" అని అన్నాడు. విదురుడు మరలా " జూదం అనర్ధము వద్దు" అని ఎన్నోసార్లు చెప్పాడు. కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇంక తప్పదనుకొని ఇంద్రప్రస్థానికి బయలుదేరాడు. ధర్మరాజు విదురుని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. విదురుడు తన రాకకు కారణం చెప్పాడు. ధర్మరాజు విదురునితో " విదురా! మా పెదనాన్న మమ్ములను తీసుకుని రమ్మని నిన్ను పంపాడు. నీవు వచ్చినావు. సభను చూడటానికి వస్తాము కాని సభను చూచు సందర్భములో జూదము తగునా! జూదము వలన మాలో మాకు విభేధాలు రావా ! కాని ధృతరాష్ట్రుని ఆజ్ఞ మాకు శిరోధార్యము. అందుకని మీతో వస్తాము" అని అన్నాడు ధర్మరాజు.

తమ్ముళ్లతోనూ, ద్రౌపది తోనూ, ఇతర అనుచరులతో ధర్మరాజు హస్తినాపురానికి విదురునితో కలిసి వెళ్లాడు. అక్కడ హస్తినాపురంలో, దుర్యోధనుడు, దుశ్శాసనాది కుమారులతోనూ, భీష్ముడు, ద్రోణుడు, శల్యుడు, శకుని, సైంధవుడు, అశ్వత్థామ, సోమదత్తుడు మొదలైన వారితో కలిసి ఉన్న ధృతరాష్ట్రునికి, భానుమతి మొదలయిన కోడళ్లతో కూడి యున్న గాంధారికి ధర్మరాజు నమస్కరించాడు. ద్రౌపది అందచందాలు చూచి గాంధారి కోడళ్లందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. అసూయచెందారు కూడా. దుర్యోధనుడు తో కలిసి ధర్మరాజు, అతని తమ్ముళ్లు హస్తినలో నిర్మించిన కొత్త సభా భవనమును తిలకించారు. ఆ సభాభవనములో అందరూ సుఖాశీనులయ్యారు. ఆ సమయములో దుర్యోధనుడు ధర్మరాజును చూచి ధర్మజా! కొంచెంసేపు కాలక్షేపానికి జూదం ఆడుకుందాము. నీకు పాచికలు ఆడటంలో, జూదంలో

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

ఆసక్తి కలదని విన్నాను. " అన్నాడు. దుర్యోధనుడు. దానికి ధర్మజుడు సుయోధనా! జూదము, అందులోనూ మోసపూరితజూదము క్షత్రియ ధర్మము కాదు. రాజులు జూదము ఆడుట పాపపు పని. అందునా కుటిలమయిన వరితో జూదం తగదు. దాని వలన ఎంతటి వరైనా ధనం, ధర్మం, కోల్పోతారు. కాని ధర్మ ద్యూతములో గెలవడం పుణ్యము, కపటద్యూతములో గెలవడం మహా పాపం అని పెద్దలు చెప్పారు. అని అన్నాడు ధర్మరాజు.

అప్పుడు శకుని ధర్మజుని చూచి "ధర్మజా! ద్యూతక్రీడలో నేర్పరులు, లోకజ్ఞానం కల వారు, మధావులు, ఎంతో పేరుగాంచిన సుక్షత్రియులు, రాజనీతి తెలిసిన తమలాంటి వా రు జూదమును నిందించుట తగునా. అయినా బలహీనులయిన వారు, బలవంతులను ఓడించాలంటే మాయలు చేయుట పరిపాటికదా తమరికి తెలియనిది ఏమున్నది. అయినా తమరు ఈ ద్యూతక్రీడకు భయపడినతో మాని వేద్దాము" అని అన్నాడు శకుని. "శకునీ! బలవంతంగా ద్యూతానికి పిలువబడ్డాము. ఆడక తప్పుతుందా! ఎక్కువగా మాట్లాడటం ఎందుకు? కానివ్వండి." అన్నాడు ధర్మరాజు. జూదమాడటం తప్పు అని తెలిసికూడా తప్పని సరి పరిస్థితులలో అంగీకరించాడు ధర్మరాజు. అక్కడున్న శకునిని, వివింశతిని, చిత్రసేనుని, వికర్ణుని చూచి "వీరిలో నాతో ఎవరు ద్యూతమాడెదరు" అని అన్నాడు ధర్మరాజు. అంతలో దుర్యోధనుడు "ధర్మజా! నా పక్షాన శకుని జూదం ఆడుతాడు. అతడు ఒడ్డిన ధనరాసులు నీవి" అన్నాడు. "ఒకరి కోసం మరొకరు ఆడటం ఏమిటి ఇది అక్రమము" అని అనుకొన్నాడు ధర్మజుడు. చేసేది లేక తన చేతి రత్నఖచిత కంకణాలు ప్రధమంగా పణంగా పెట్టాడు. జూదం స్నేహపూరితంగా సాగుతూఉంది. భీష్ముడు,
ధృతరాష్ట్రుడు, విదురుడు, కృపాచార్యుడు, ద్రోణుడు, అశ్వత్థామ వికల మయిన మనస్సులతో చూస్తున్నారు. శకుని, తాను చేయించుకున్న ప్రత్యేకమయిన పాచికలతో జూదం ఆడుతున్నాడు. గెలుస్తున్నాడు. ధర్మరాజులో మత్సరం పెరిగింది. ఒకదాని వెంట ఒకటి పందెం ఒడ్డుతూ ఓడిపోతున్నాడు. బంగారు భాండాగారాలు, వజ్ర, రత్న భాండా గారాలు, బంగారు నిధులు, అశ్వములు, ఏనుగులు, సేవకులు, దాస దాసీజనములు, జాతి గుర్రాలు, గోవులు, సేనావాహిని, అన్నింటిని ఒకటి వెంట ఒకటిగా ఒడ్డి ఓడిపోయాడు.

ఇది చూచి విదురుడు ధృత రాష్ట్రునితో దుర్యోధనుడు పాపాత్ముడు. వీడివలన కురు వంశం పాపంతో నిండబోతోంది. పాండవులు పరాయి వా ళ్లుకారు కదా! దుర్యోధనుని నివా రించు. ధర్మాన్ని రక్షించు. ఈ భూమిమీద ప్రజలను కాపాడు. పెద్దయుద్ధం నివా రించు. దుర్యోధనుని బహిష్కరించు. ధర్మాన్ని కాపాడు. నీ కుమారుడు ధనం మీద అత్యాశతో బలవంతులతో యుద్ధానికి కాలు దువ్వు తున్నాడు. ఇంక ఉపేక్షింపకు. ఈ దుర్మార్గపు జూదాన్ని ఆపు" అని అన్నాడు. పుత్రులమీది మమకారంతో ధృతరాష్ట్రుడు మౌనంగా ఉన్నాడు. అప్పుడు విదురుడు దుర్యోధనుని చూచి సుయోధనా! నీవు ఈ ప్రకారంగా శకుని సహకారంతో పాండవుల సంపదను కొల్లగొడుతుంటే ప్రజలు నిన్ను ఛీ కొట్టరా? ఇలా మోసం చెయ్యటం మంచిదా?"అని అన్నాడు.

అమరనథ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

అప్పుడు సుయోధనుడు విదురుని చూచి కోపంతో "విదురా! నువ్వు ఎప్పుడూ పాండవుల పక్షాన్నే మాట్లాడతావు. నువ్వు మాఇంట్లో ఉంటే విషసర్పం ఉన్నట్లే. శత్రువుల సంపదను సులభమయిన ఉపాయా లతో అపహరించటం రాజధర్మం. కాబట్టి మాకు బుద్ధులు చెప్పవద్దు." అని విసుక్కున్నాడు. "సుయోధనా? నీకు చెడ్డ మాటలే ఇంపుగా ఉంటాయి. కాని మేలు చేసే మాటలను బలవంతాగా నయినా చెప్పాలి అందుకని చెప్పాను. మరల చెపుతున్నాను. పాండవులతో వైరము మంచిది కాదు" అని అన్నాడు. ఇంతలో శకుని ధర్మరాజును చూచి "ధర్మజా! నీవు నీ సంపద నంతా పందెములో ఒడ్డి ఓడావు. తరువత పందెం ఏమిటి?" అని అడి గాడు. అప్పటికే ధర్మరాజు ద్యూత వ్యసనానికి బానిస అయ్యాడు. తన సమస్త రాజ్యాన్ని ఒడ్డి ఓడిపోయాడు. తరు వాత, బ్రాహ్మణులకు, దేవా లయాలకు ఇచ్చిన భూములు తప్ప మిగిలిన సమస్త ఆస్తులను ఒ డ్డి ఓడిపోయాడు. తన తమ్ములు నలుగురిని పందెంగా ఒడ్డి ఓడి పోయాడు. ఆఖరున తనను తాను ఒడ్డుకున్నాడు. ఓడిపోయాడు.

అప్పుడు శకుని చూచి "ధర్మజా! అదేమిటి ధర్మజా! నిన్ను నువ్వు ఏల పందెంలో ఒడ్డుకున్నావు? నీవద్ద ఒడ్డడానికి మరొక ధనం ఉందిగా మరచి పోయావా ? నీ భార్య ద్రౌపది నీధనం కాదా?" అని శకుని ఎత్తి పొడిచాడు. అప్పుడు మరల పాచికలు అందుకున్నాడు ధర్మరాజు.. తన భార్య ఐన ద్రౌపదిని జూదంలో పణంగా పెట్టాడు. మరల ఓడిపోయాడు. అప్పుడు ఆట చాలించాడు. ఇది అంతా చూస్తున్న భీష్మ ద్రోణులకు నోట మాట రాలేదు. విదురు దు:ఖిస్తున్నాడు. దుశ్శాసనుడు, కర్ణుడు, సైంధవుడు ఆనం దంతో ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూచుకున్నారు. " అప్పుడు ధృతరాష్ట్రునికి తెలివి వచ్చింది. " విదురా ఏమయింది? ఎవరెవరు ఏయే పందాలు ఒడ్డారు?" అని అడిగాడు. అప్పుడు దుర్యోధనుడు విదురుడిని చూచి నా ఇల్లు తుడువ డానికి దాసి ద్రౌపదిని పిలుచుకొని రా!" అని ఆజ్ఞాపించాడు. " ఛీ! నీవంటి మూర్ఖుడు లేడు. అయినా ఇలాంటి పనికి నన్ను పంపుతారా. ద్రౌపది ఎవరు? సమస్త భూమండలానికి పట్టమహిషి. ఆ సాధ్విని అవమానిస్తారా?" అని అన్నాడు.

" అప్పుడు సుయోధనుడు ప్రాతిగామి అను సూతనందనుని పిలిచి ' నీవు పోయి ద్రౌపదిని సభకు తోడ్కొనిరా!" అని ఆజ్ఞాపించాడు. పాతిగామి ద్రౌపది వద్దకు పోయి " అమ్మా! ధర్మరాజు జూదంలో సమస్త సామ్రాజ్యాన్ని, తమ్ములను, తనను, నిన్ను ఒడ్డి ఓడి పోయాడు. దుర్యోధనుడు నిన్ను సభకు తీసుకొని రమ్మని నన్ను పంపాడు. పదమ్మా పోదాము" అని అన్నాడు.

దానికి ద్రౌపది అయ్యా! ఏ యుగంలో అయినా ఇలాంటి చెడ్డజూదగాడు, తన భార్యను ఒడ్డి ఓడిపోయిన వా డు ఉన్నాడా? ధర్మరాజు ఇలా చేశాడా? అయినా తను కూడా ఓడి పోయినాడు అంటున్నావు. ముందు తాను ఓడి నన్ను ఓడాడా? లేక ముందు నన్ను ఓడి తాను ఓడాడా? అనే విషయం నీకు తెలుసా? నీకు తెలియకపోతే ఆ జూదగాడిని అడిగి తెలుసుకొని వచ్చి నన్ను తీసుకొని పో!" అని అన్నది. ప్రాతిగామి తిరిగి వచ్చి అదే విషయాన్ని అందరికి చెప్పాడు. దానికి సుయోధనుడు "ఇది సమాధానం చెప్ప వీలుకాని విషయం. ఇక్కడికే వచ్చి

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

అడగమను. నీవు పోయి ద్రౌపదిని తీసుకొని రా!" అని పంపాడు. అమ్మా నీవు అడిగిన విషయాన్ని తెలుసుకోడానికి నిన్ను అక్కడి కే రమ్మన్నారు. రా అమ్మా!" అని అన్నాడు. చేసేది లేక ద్రౌపది, ఏక వస్త్రంతో సభకు వచ్చింది. ధృతరాష్ట్రుని పక్కన నిలబడింది. ద్రౌపది దుస్థితి చూచి పాండవులు తలలు వంచు కున్నారు. అప్పుడు సుయోధనుడు దుశ్శాశనుని చూచి "నీవు పోయి ద్రౌపదిని ఇక్కడకు తీసుకొని రా!" అని అన్నాడు.

అప్పుడు ద్రౌపది ఒక్క పరుగున గాంధారి పక్కకు పోయి నిల బడింది. అది చూచి దుశ్శాశనుడు, "నువ్వు ఎక్కడికి పోతావు నిన్ను శకుని జూదంలో గెలిచాడు. నువ్వు సుయోధనుని సొత్తు అయినావు. నీ భర్తలు నిన్ను, తమను, రాజ్యాన్ని జూదంలో ఓడిపోయారు" అని అంటూ దగ్గరకు వచ్చాడు. "అయ్యా నేను రజస్వలను. ఏకవస్త్రను. నన్ను ముట్టవద్దు. సభలోకి రాలేను" అని అన్నది. దానికి దుశ్శాసనుడు నవ్వి "నీవు ఏక వస్త్రవయినా, విగత వస్త్ర వయినా రాక తప్పదు నేను నిన్ను తీసుకొని పోతాను" అంటూ దుశ్శాశనుడు ద్రౌపది కురులు పట్టుకొని ఈడ్చుకుంటూ బలవం తంగా సభలోకి తీసుకొని వచ్చాడు. అప్పుడు ద్రౌపది సభలో ఉన్న కురు వంశ పెద్దలను చూచి "అయ్యా! ఈ దుశ్శాసనుడు నన్ను ఈ సభకు ఈడ్చుకొని వచ్చాడు. మీరందరూ చూస్తూ ఉండగా అవమానించాడు. అధర్మం పెరిగి పోయింది" అని అంటూ భయంతో మనసులో శ్రీకృష్ణుని ధ్యానించింది. ఇది అంతా చూచి భీముడు ధర్మరాజును చూచి ఇలా అన్నాడు. "ఓ ధర్మరాజా! ఈరాజ్యము, నీ తమ్ములము నీ వశంలో ఉన్నాము కాబట్టి మమ్ములను జూదంలో ఒడ్డావు ఓడావు. అది ఉచితము. కాని ద్రుపదరాజ పుత్రిని జూదంలో పణంగా పెట్ట తగునా?

దాని వలననే కదా ద్రౌపది అవమానాల పాలయినది. జరుగుతున్నది అధర్మ ద్యూతము అని తెలిసి నువ్వు జూదం ఆడావు. నీ చెయ్య కాల్చాలి కదా!" అని కోపంతో అన్నాడు. అప్పుడు అర్జునుడు భీముని చూచి, "అన్నయ్యా! స్నేహంగా ఆడు కొనే జూదానికి, ధర్మయుద్ధానికి పిలిస్తే పోకుండా ఉండకూడదు అనే ధర్మాన్ని పాటించి వచ్చాడు ధర్మరాజు.. కాని దైవం విపరీత్యమయింది. ఏమి చేస్తాము." అని అన్నాడు. అప్పుడు వికర్ణుడు(సుయోధనుని తమ్ముడు) సభాసదులను చూచి ఇలా అన్నాడు. "ఈ సభలో ఉన్న కురు వృద్ధులు, గురువులు, పెద్దలు అందరూ మౌనంగా ఉన్నారు. కనీసం మిగిలిన ధర్మజ్ఞులు అయినా ఆలోచించండి. ఇక్కడ జరుగుతున్నది ధర్మమా?" అని అడిగాడు. ఎవరూబదులు చెప్పలేదు. అప్పుడు వికర్ణుడు మరల ఇలా అన్నాడు " నేను ఇక్కడ ధర్మనిర్ణయం చేస్తాను. జూదము, వేట, మద్యపానము, అతిగా తినడం ఈ నాలుగూ దుర్వ్యసనాలు. వీటిలో చిక్కిన మానవుడు ధర్మం తప్పి ప్రవర్తిస్తాడు. అలాంటి మానవులు చేసే పనులు లెక్కలోకి రావు. ఒక జూదరి చేత పిలువబడిన, వ్యసన పరుడయిన, మరో జూదరి ధర్మరాజు, జూదంలో ఓడి పోయిన ధర్మరాజు, పాండవుల కందరికి ఉమ్మడి ధనమయిన ద్రౌపదిని పణంగా పెట్టాడు. ఓడాడు. కాబట్టి ఇది అధర్మము. పైగా ఏక వస్త్రను సభకు తీసుకు రావడం అన్యాయం." అని అన్నాడు వికర్ణుడు.

అమరనథ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

దానికి కర్ణుడు వికర్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "చిన్న వాడివి. ఎవ్వరూ తెలుసుకోడానికి ఇష్టపడని ధర్మం నీవు ఎందుకు చెప్పవలసి వచ్చింది. పెద్దలు ఉన్న చోట చిన్న వారికి అధిక ప్రసంగం తగునా? ధర్మరాజు ద్రౌపదిని జూదంలో పణంగా పెట్టి ఓడిపోయాడు. ద్రౌపది ధర్మరాజు ధనము. కాబట్టి ద్రౌపది ధర్మవిజిత. లేకపోతే పాండవులు ఎందుకు అంగీకరిస్తారు. ద్రౌపది పెక్కుమంది భర్తలు కలది. కనుక ద్రౌపది బంధకి. అలాంటి వారిని బట్టలు లేకుండా తీసుకువచ్చినా అధర్మం కాదు" అని అన్నాడుకర్ణుడు . ఈ మాటలు సుయోధనుడు విన్నాడు. "ఆహా! బాగుంది. దుశ్శాసనా! పాండవులవి, ద్రౌపదివి వస్త్రాలు లాగి తీసుకో!" అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విని దుశ్శాసనుడు "ఇది ధర్మము అధర్మము" అని ఆలోచించక ద్రౌపది కట్టుకున్న చీర పట్టుకు లాగాడు. కాని విచిత్రంగా ద్రౌపది కట్టుకున్న చీర నడుము భాగాన్ని వదలడంలేదు. అలాంటి చీరలే లాగుతుంటే వస్తున్నాయి. విప్పినచీరలు గుట్టలా పడ్డాయి. కాని ద్రౌపది నడుము మీద చీర అలాగే ఉంది. ఇది చూచి దుశ్శాసనుడు సిగ్గుతో తలవంచుకున్నాడు. ఇదంతా చూచి భీముడు కోపించి సభలో ఇలా అన్నాడు. " వృద్ధులు, బంధువులు, అనేకమంది చూచు చుండగా, ఈ ప్రకారం ద్రౌపదిని అవమానం చేసిన దుశ్శాసనుని, సుయోధనుడు చూస్తూ ఉండగా, యుద్ధంలో ఘోరంగా చంపి, అతని వక్షస్థలం చీల్చి, రక్తం తాగుతాను. ఇలా చేయక పోతే నేను నా పితృ పితామహులకు పుట్టలేదు" అని భీముడు భీకరమయిన ప్రతిజ్ఞ చేసాడు.

సభలోని అందరూ "కుమారుడి మీద ప్రేమతో ధృతరాష్ట్రుడు ద్రౌపది అడిగిన దానిని ఉపేక్షించాడు" అని అనుకున్నారు. అప్పుడు విదురుడు లేచి అందరిని శాంతపరిచి "అందరూ ద్రౌపది అడిగిన దానిని గురించి ఆలోచించండి. ఈ వికర్ణుడు చిన్న అయినా బృహస్పతిలా ధర్మం మాట్లాడాడు. ధర్మం తెలిసి కూడా, ఏదయినా లాభాన్ని ఆశించి కాని, లోభంతో కాని, పక్షపాతంతో గాని మరొక విధంగా పలికితే అది అసత్య దోషం అవుతుంది. పూర్వం ప్రహ్లాదుని కొడుకు విరోచనుడు, సుధన్వుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఒక కన్య విషయంలో నేను ఎక్కువ అంటే నేను ఎక్కువ అని తగవులాడుకున్నారు. న్యాయం కోసం ప్రహ్లాదుడి దగ్గరకు పోయారు. కొడుకు విషయంలో తీర్పు చెప్పడానికి జంకి కశ్యపుని సలహా అడిగాడు పహ్లాదుడు. దానికి కశ్యపుడు ప్రహ్లాదునితో ఇలా అన్నాడు. "న్యాయ మూర్తి సాక్ష్యాలను, ధర్మాన్ని అనుసరించి తీర్పు చెప్పాలి. ఎవరైనా న్యాయం కోసం సభకు వస్తే, న్యాయమూర్తి ధర్మం చెప్పాలి అలా చెయ్యకపోతే ఆ న్యాయమూర్తికి, సభాసదులకు పాపం వస్తుంది. కాబట్టి కామ క్రోధాదులకు అతీతంగా న్యాయం చెప్పు" అని అన్నాడు. ప్రహ్లాదుడు సంతోషించి, తన కొడుకు అని కూడా ఆలోచించకుండా, సుధన్వుడే గుణవంతుడు అని తీర్పుచెప్పాడు. కాబట్టి మనం ఈ నాడు ద్రౌపదికి న్యాయం చెయ్యకపోతే అందరికి పాపం వస్తుంది" అని అన్నాడు విదురుడు. కాని దుర్యోధనునికి భయపడి ఎవ్వరూ నోరు విప్పలేదు. ద్రౌపది సభా సదులను చూచి "నేను పాండవుల ఇల్లాలిని. లోకారాధ్యుడయిన శ్రీకృష్ణుని సోదరిని. ఇప్పుడు ఇలా అవమానింప బడ్డాను. నేను అడిగిన దానికి ఎందుకు బదులు చెప్పరు? నేను దాసినా? అదాసినా? చెప్పండి" అని దు:ఖంతో అడిగింది. అప్పుడు భీష్ముడు "అమ్మా నీవు అడిగిన ప్రశ్నకు ధర్మరాజు ఒక్కడే

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

సమాధానం చెప్పగలడు" అని అన్నాడు. అప్పుడు కర్ణుడు ద్రౌపదిని చూచి "తరుణీ! ఐదుగురు భర్తల కంటే ఒక్క భర్త మంచిది కదా! జూదంలో భార్యను ఒడ్డి ఓడి పోని వ్యక్తిని భర్తగా ఎంచుకో!" అని ఎగతాళి చేశాడు. అప్పుడు సుయో ధనుడు, ద్రౌపదిని చూచి "రా! వచ్చి నా తొడమీద కూర్చో" అని సైగ చేశాడు. అది చూచాడు భీముడు. "రాజ్యసంపద వలన కలిగిన మదంతో, నువ్వు ద్రౌపదిని తొడమీద కూర్చోమని సైగ చేసిన ఈ దురాత్ముని, నా గదతో తొడలు విరుగ గొడతాను!" అని ముందుకు ఉరికాడు. అప్పుడు భీష్ముడు, విదురుడు, ద్రోణుడు ఇది తగిన సమయం కాదని భీముని శాంతింప చేశారు. అప్పటికి చలించింది గాంధారి. విదురుని తీసుకొని ధృతరాష్ట్రుని వద్దకు వచ్చింది. ద్రౌపదికి జరిగిన అవమానాన్ని వివరించింది.

ధృతరాష్ట్రుడు కుమారుని పిలిచాడు. "సుయోధనా, పాండవ పట్టమహిషిని ఇలా అవమానించడం తగునా? నీకారణంగా పాండవులు ఎంతో దుఃఖితులయ్యారు. అని ద్రౌపదిని పిలిచాడు. "అమ్మా ద్రౌపదీ! నా కోడళ్లందరిలో నీవు గౌరవింప తగిన దానివి. నీకు ఏమి కావాలో కోరుకో ఇస్తాను" అని అన్నాడు.

అప్పుడు ద్రౌపది, "ముందు నా భర్తను దాస్యంనుండి విముక్తుని చెయ్యండి." అని అడిగింది. ధృతరాష్ట్రుడు అలాగే అన్నాడు. ఇంకో వరం కోరుకోమన్నాడు. "ధర్మరాజు నలుగురు తమ్ములను దాస్యవిముక్తులను చెయ్యండి. వారి వారి ఆయుధాలు, గృహాలు ఇప్పించండి." అని అడిగింది. సరే ఇచ్చాను. ఇంకో వరం కోరుకో!" అని అడిగాడు. అప్పుడు ద్రౌపది " వై శ్యసతి ఒక వరము, క్షత్రియ సతి రెండువరాలు, శూద్రసతి మూడువరాలు, కోరుకోవచ్చును. కాబట్టి నేను ఇంక వరాలు కోరరాదు" అని బదులు చెప్పింది. తనకోడలి ధర్మనిరతికి ఎంతో సంతోషించాడు ధృతరాష్ట్రుడు. ధర్మరాజును, భీమాది సోదరులను పిలిపించాడు. ధర్మరాజు జూదంలో పోగొట్టుకున్న రాజ్యాన్ని, సమస్తసంపదలను తిరిగి ఇచ్చాడు. నేను బుద్ధిలేక జూదాన్ని ఉపేక్షించాను. నేను అల్పబుద్ధిని. పైగా వృద్ధుడను. మీ తల్లి గాంధారిని చూచి దుర్యోధనాదులు మీ పట్ల చేసిన చెడ్డపనులు మనసులో పెట్టుకోవద్దు. మీరు ఇంద్రప్రస్తానికి పోయి హాయిగా రాజ్యం చేసుకొండి" అని దీవించాడు. అప్పుడు భీముడు సతి కారణంగా పాండవులకు రాజ్యం సంప్రాప్తించింది అనడం కంటే మరొక కష్టం ఏముంటుంది. వీరందరిని యుద్ధంలో ఓడించి మా రాజ్యం తీసుకుంటాను" అని అన్నాడు.

ధర్మరాజు భీముని వారించాడు. అందరూ ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్లారు. దుర్యోధనుడు, కర్ణుడు, శకునితో ఆలోచించాడు. ధృతరాష్ట్రుని దగ్గరకు వచ్చాడు. "తండ్రీ! శత్రువులను చంపడం వివేకము అని దేవగురువు చెప్పాడు. పాండవులు మనకు శత్రువులు. ఎంత చేసినా పాండవులకు మనం మంచి వాళ్లము కాము. మనం వాళ్లను విడిచి పెట్టి తప్పు చేశాము. గాండీవం అర్జునుడు, గదను భీముడు, నకుల సహదేవులు కత్తులు పట్టితే గెలవడం కష్టం. కాబట్టి పాండవులను మరల జూదానికి పిలిపించి, జూదం ఆడించి, నిర్వాసితుల చెయ్యడం తక్షణ కర్తవ్యం." అని అన్నాడు. దానికి ధృతరాష్ట్రుడు ఒప్పుకున్నాడు. మరల జూదం ఆడటానికి

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

ధర్మరాజును పిలుచు కొని రమ్మని ప్రాతిగామిని పంపాడు. తండ్రి ఆజ్ఞ. దాటరాదని మరల ధర్మరాజు జూదానికి వచ్చాడు. అందరూ కూర్చున్నారు. అప్పుడు శకుని ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు. "ధర్మజా! ధృతరాష్ట్ర మహారాజు మీరు పోగోట్టుకున్న రాజ్యాన్ని సమస్త సంపదలు ఇచ్చాడు. ఇంక అవి జూదంలో పెట్టడం తగదు. ఇప్పుడు ఒక వినూత్నమయిన పందెం. ఓడిన వారు, వల్కలములు ధరించి, కందమూలములు, ఫలములు తింటూ, పన్నెండేళ్లు వన వాసము చెయ్యాలి. తరు వాత, పదమూడవ ఏడు జనపదంలోనే అజ్ఞాతంగా బతకాలి. ఆ అజ్ఞాతంలో బయటపడితే మరల 12 ఏళ్లు అరణ్య వాసం ఒక ఏడు అజ్ఞాతవసం చెయ్యాలి. ఇదీ పందెం. మీకు ఇష్టం అయితే జూదం ఆడుదాము." అని అన్నాడు.

"సరే!" అన్నాడు ధర్మరాజు. జూదం ఆడాడు ఓడిపోయాడు.

పాండవులు అరణ్యానికి పోవడానికి సిద్ధం అయ్యారు. పాండవులు భీష్మ, ద్రోణ, కృపా చార్యుల వద్ద సెలవు తీసుకున్నారు. తల్లి కుంతీ దేవి వద్దకు వచ్చారు. "పుత్రులారా! ఇలాంటి దుస్థితి చూడాల్సి వస్తుందని మీ తండ్రి, మాద్రి ముందే స్వర్గానికి పోయారు. నేను దురదృష్టవంతురాలిని. శ్రీకృష్ణా! నా కుమారులను కాపాడు!" అని ప్రార్థించింది. కొడుకులను కోడలిని దీవించి పంపింది. అందరూ అడవులకు పయనం అయ్యారు. కోపం నిండిన తన చూపుల వలన జనం దహించబడతారని, ధర్మరాజు ముఖానికి వస్త్రము అడ్డపెట్టుకున్నాడు. ఎట్టకేలకు యుద్ధంలో తన బాహు బలాన్ని ప్రదర్శించే అవకాశం వచ్చిందని, భీముడు రొమ్ము విరుచుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. ఇంతకంటే ఎక్కువగా శరసంధానం చేసి శతువులను హతమారుస్తాను అని అర్జునుడు.

ఇసుకను చేతితో నేలమీద చల్లుతూ నడుస్తున్నాడు అర్జునుడు. తమ అంద చందాలు చూసి జనులు దుఃఖపడతారని, నకుల సహదేవులు మలిన దేహాలతో నడుస్తున్నారు. తడిసిన బట్టలతో, విడిన కురులతో, దుఃఖిస్తూ, భర్తలను పోగొట్టుకొని కౌరవుల భార్యలు కూడా తన మాదిరి రాజ్యం వదలి పోతారని, ద్రౌపది పాండవుల తో నడిచింది.

పాండవులతో పాటు పురోహితుడు ధౌమ్యుడు, వేలాది బ్రాహ్మణులు పాండవులను అనుసరించారు. ఆ ప్రకారంగా, పాండవులు అరణ్యాలకు పయనమయ్యారు.

మహాభారతము - సభాపర్వము - ద్వితీయాశ్వాసము - సంపూర్ణము.

మహా భారత కథను చదువుతున్న పాఠకులకు నాదొక విన్నపము. తెలిసో తెలియకో చేసే విన్నపము. అవధరించండి.

సభాపర్వము లోనే సభ అనే పదం ఉంది. సభ అంటే ఒకటి మయసభ. రెండవది పాండవులు జూదం ఆడటానికి ధృతరాష్ట్రుడు నిర్మింపచేసిన సభ. ఈ రెండింటికి ప్రాధాన్యత ఉంది. ఈ రెండు లేకపోతే మహా భారత కథ ముందుకు నడవదు. ధర్మరాజు నిర్వహించిన రాజసూయంతోనే పరిసమాప్తి అయి ఉండేది.

సుయోధనుడు అందరితో పాటు హస్తినకు పోకుండా మయసభ చూద్దామని

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

ఉండిపోయాడు. అవమానాలపాలయ్యాడు. పైగా రాజసూయంలో ధర్మరాజుకు వచ్చిన కానుకలు చూచి అసూయ చెందాడు. ఆ సంపదనంతా హరించాలని, తనకు అవమానం చేసినందుకు పాండవులకు తగినశాస్తి చెయ్యాలని కోరిక పుట్టింది. అగ్నికి ఆజ్యంపోశాడు శకుని. ఫలితంగా జూదం. ద్రౌపదికినిండు సభలో అవమానము. పాండవులకు అరణ్య వాసము. ఇంక జూదము అది జరిగిన విధము. ధర్మరాజు జూదానికి ఎందుకు ఒప్పుకున్నాడు..

ప్రధమంగా ధర్మరాజుకు జూదం ఆడటం ఇష్టంలేదు. జూదం క్షత్రియ ధర్మంకాదు. రాజులు జూదం ఆడటం పాపపు పని అని అన్నాడు. అనంతరం, ధర్మంగా ఆడే జూదంలో గెలవడం ధర్మ యుద్ధంలో జయించడం లాంటిది. అని అసితుడయిన దేవలుడు చెప్పాడు అని కూడా అన్నాడు. జూదాన్ని సమర్ధించాడు ధర్మరాజు. జూదమాడ టానికి భయపడితే మానుకో అని శకుని రెచ్చగొట్టాడు. బలవంతంగా ద్యూతానికి పిలిస్తే వెనుకకు తిరిగి వెళ్లడమా కానివ్వండి అని ద్యూతానికి పూనుకున్నాడు. అంటే ప్రధమంలో జూదం పాపం అన్న ధర్మజుడు పంతానికి ఒప్పు కున్నాడా? ఉండొచ్చు! ఇంక జూదం జరిగిన తీరు.

ఆడేది సుయోధనుడు. కాని అతనికి మారు శకుని పందెం వేసు _ న్నాడు. అది సరికాదు విషమం అని అనుకుంటూనే ప్రధమ ఒడ్డాడు. కనీసం అప్పుడయినా ఇది అన్యాయం అని అనలేదు. అంటే ధర్మరాజు వ్యసనానికి లోబడ్డాడా? ప్రధమ పందెం శకుని జయించాడు. ధర్మరాజులో పట్టుదల పెరిగింది. చూడు ఇంక నిన్ను నేను ఓడిస్తాను అని జూదం ఆడాడు ధర్మరాజు. అంటే మామూలుగా మనం ఒక ఆట ఓడితే చూడు నా తడాఖా రా నీ అంతు చూస్తాను అని అంటాం కదా! ధర్మరాజు కూడా అలాగా అన్నాడా! . మరి ధర్మరాజులోని ధర్మస్వరూపుడు ఏమయ్యాడు?

జూదంలో ధర్మరాజు ఒకటి పోతే ఒకటి ఒడ్డుతూనే ఉన్నాడు. ఓడుతున్నాడు. కాని ఆట మానలేదు. ఎందుకు? మామూలు పేకాటలో కూడా, కాస్త చెయ్యి తగ్గుముఖంలో ఉంటే ఆట మానేస్తారు కదా. అలాగే స్టాక్ మార్కెట్టులో కూడా, ఒక షేరు కొని, దానికి స్టాప్ లాస్ పెట్టుకొని నష్టాన్ని పరిమితం చేసుకుంటారు కదా!. ఈ పాటి మామూలు పరిజ్ఞానంకూడా ఆనాటి ధర్మరాజుకు లేదా? దీనిని బట్టి చూస్తే మనకుఏమి అనిపిస్తుంది. అప్పటికి ధర్మరాజు అరకుడు. ధర్మసూక్ష్మాలు అంతగా తెలియదు. ఒక మామూలు మనిషి. చుట్టు ఉన్న జనం ధర్మరాజును సాక్షాత్తు ధర్మస్వరూపుడు అనగానే నిజమనుకున్నాడు. కాని జితేంద్రియత్వము, సుఖదు:ఖాలను సమా నంగా చూచే సంయమనము ధర్మరాజుకు అలవడలేదు. ఒక పందెం ఓడగానే మామూలు జూదరిలానే ప్రవర్తించాడు. అందుకే ద్రౌపది ధర్మరాజును జూదరి (యక్కితవు నడిగి వచ్చి) అని సంబోధించింది. తవుడు అంటే జూదరి అని అర్ధం. ఇంక రాజ్యము, సంపదలు. ఈ సంపదలన్ని పాండవులకు ప్రధమంలో లేవు కదా! రాజసూయంతో వచ్చాయి. జూదంలో పోయాయి. ఎలా వచ్చాయో అలా పోయాయి. మూన్నాళ్ల ముచ్చట గా మిగిలిపోయాయి. ఆకస్మికంగా వచ్చిన సంపద అహం కారాన్ని అభిమానాన్ని కలిగిస్తుంది. నారదుడు వచ్చి పాలకులు అనుసరించ వలసిన ధర్మాలు బోధించినా, ధర్మరాజుకు

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

జ్ఞానోదయం కలగలేదు. నారదుడు చెప్పిన మాటలను పెద్దగా పట్టించుకోకుండా, మయ సభను చూచారా అని మాట మార్చాడు.

జీవితంలో అనుభ వానికి మించిన పాఠం మరొకటి లేదు. అందుకే ధర్మరాజు జూదం ఆడుతూ అన్ని పోగొట్టుకుంటుంటే ఎవ్వరూ ఒక్క మాట కూడా అనలేదు. ధర్మరాజును జూదం మాను అని చెప్ప లేదు. ఎందుకని? సమాధానం లేదు. ఎంతసేపటికి విదురుడు ధృతరాష్ట్రునికి, సుయోధనునికి చెప్పాడు కాని ధర్మరాజు వద్దకుపోయి జూదం అధర్మం-- మాను-- అని చెప్పలేదు. ఇంత జరుగుతున్నా భీష్ముడు నోరు విప్పలేదు. అంతా అయిన తదుపరి ఒక్క మాట అన్నాడు. ----నీ ప్రశ్నంబునకు నుత్తరంబ యుధిష్ఠిరుండు సెప్పవలయు గాని నాడు ధర్మ సూక్ష్మత యెవ్వరికి నెఱుంగ గహనంబు. దీని ఫలంబు యిక్కులపాంశను అనుభవింతురు----- ఇవి భీష్ముడు అన్నమాటలు. అంటే చేజేతులా జూదం ఆడి పోగొట్టు కుంటే మనం ఏం చేస్తాము అనా. లేక ఒక పక్క జూదం ఆడి పెళ్లాంతో సహా అందరిని పోగొట్టుకొని ఉంటే ఇంకా ధర్మసూక్ష్మము అతనికే తెలియును అని అవహేళన చెయ్యడమా లేక ఆ పరిస్థితులలోకూడా పొగడ్డమా! ఇంక శకుని నిర్వహించిన పాత్ర. శకుని సుయోధనునికి మేనమామ. గాంధారికి సోదరుడు. గాంధార దేశానికి మహారాజు. మహాభారతంలో శకుని పాత్ర ప్రధ మంగా ఆది పర్వము, పంచమాశ్వాసము, 12 వ వచనంలో కనబడుతుంది.

----నంత నక్కన్యం దోడ్కొని దాని సహోదరుండయిన శకుని మహా విభూతితో హస్తినాపురంబునకు వచ్చిన------

అంటే తన సోదరి గాంధారిని తీసుకొని శకుని హస్తినకు వచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రునితో పెళ్లి జరిపించాడు. తర్వాత చాలా కాలానికి సుయో ధనుడు పుట్టాడు. కాని మనకు శకుని గురించి ఒక కథ ప్రచారంలో ఉంది. శకునిని, అతని సోదరులను, తండ్రిని సుయోధనుడు నేలమాళిగలో బంధించినట్టు, పిడెకెడు అన్నం పెట్టినట్టు, అవి శకుని మాత్రం తిని బతికినట్టు, మిగిలిన సోదరులు తండ్రి మృతి చెందినట్టు, అప్పటినుండి శకుని సుయోధనుని మీద పగపట్టినట్టు, తండ్రి ఎముకలతో పాచికలు తయారు చేయించి శకుని మాయా జూదం ఆడినట్టు ఉంది. కాని ఆ కధకు భారతంలో ఏ ఆధారము లేదు. పైన చెప్పినట్టు శకుని హస్తినకు వచ్చిన తర్వాత చాలా కాలానికి సుయోధనుడు పుట్టాడు. సుయో ధనుడు పెరిగి పెద్దయి యువరాజు అయి, శకునిని అతని తండ్రిని అలా హింస పెట్టాడుఅంటే నమ్మతగ్గదిగా లేదు. అది కాలానుగుణంగా ఎవరో ఔత్సాహికులు రాసిన ప్రక్షిప్త కధ అని నా అనుమానం. మరి శకుని తన రాజ్యాన్ని వదిలిపెట్టి హస్తినలో ఉన్నాడు ఎందుకు? ఉన్నవా డు ఉండకుండా సుయోధనుడు చేసే ప్రతి చెడ్డ పనికి వంత పాడుతుంటాడు. ఇంకా ప్రోత్సహిస్తుంటాడు. కారణం. ఇంతవరకు జరిగిన కధను బట్టి మనం ఇలా ఊహించవచ్చు.

శకుని ఒక గొప్ప దేశభక్తుడు. ఆనాటి రాజకీయ పరిస్తితులు ఎలా ఉన్నాయి అంటే, యావత్తు భారత దేశాన్ని కురు వంశము పాలిస్తోంది.

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

అంటే తన సోదరి గాంధారిని తీసుకొని శకుని హస్తినకు వచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రునితో పెళ్లి జరిపించాడు. తర్వాత చాలా కాలానికి సుయో ధనుడు పుట్టాడు. కాని మనకు శకుని గురించి ఒక కథ ప్రచారంలో ఉంది. శకునిని, అతని సోదరులను, తండ్రిని సుయోధనుడు నేలమాళిగలో బంధించినట్టు, పిడెకెడు అన్నం పెట్టినట్టు, అవి శకుని మాత్రం తిని బతికినట్టు, మిగిలిన సోదరులు తండ్రి మృతి చెందినట్టు, అప్పటినుండి శకుని సుయోధనుని మీద పగపట్టినట్టు, తండ్రి ఎముకలతో పాచికలు తయారు చేయించి శకుని మాయా జూదం ఆడినట్టు ఉంది. కాని ఆ కధకు భారతంలో ఏ ఆధారము లేదు. పైన చెప్పినట్టు శకుని హస్తినకు వచ్చిన తర్వాత చాలా కాలానికి సుయోధనుడు పుట్టాడు. సుయో ధనుడు పెరిగి పెద్దయి యువరాజు అయి, శకునిని అతని తండ్రిని అలా హింస పెట్టాడుఅంటే నమ్మతగ్గదిగా లేదు. అది కాలానుగుణంగా ఎవరో ఔత్సాహికులు రాసిన ప్రక్షిప్త కథ అని నా అనుమానం. మరి శకుని తన రాజ్యాన్ని వదిలిపెట్టి హస్తినలో ఉన్నాడు ఎందుకు? ఉన్నవా డు ఉండకుండా సుయోధనుడు చేసే ప్రతి చెడ్డ పనికి వంత పాడుతుంటాడు. ఇంకా ప్రోత్సహిస్తుంటాడు. కారణం. ఇంతవరకు జరిగిన కధను బట్టి మనం ఇలా ఊహించవచ్చు.

శకుని ఒక గొప్ప దేశభక్తుడు. ఆనాటి రాజకీయ పరిస్తితులు ఎలా ఉన్నాయి అంటే, యావత్తు భారత దేశాన్ని కురు వంశము పాలిస్తోంది. అనువంశికంగా, రాజ్యం కుటుంబంలో జ్యేష్ఠునికి చెందుతుంది. ఆ ప్రకారంగానే గుడ్డివాడు అయినా ధృతరాష్ట్రుడు రాజయ్యాడు. అతని ప్రతినిధిగా అతని తమ్ముడు పాండురాజు రాజ్యాన్ని విస్తరించాడు. తర్వాత కారణాంతరాలవల్ల పాండురాజు వనాలకు పోయాడు. అక్కడే అతనికి 5గురు పిల్లలు(పాండవులు) పుట్టారు. పాండురాజు మరణా నంతరం పాండవులు తల్లి తో సహా హస్తినకు వచ్చారు. వా రసత్వ పోరు ఆరంభం అయింది. చిట్టచివరకు భాగం పంచాడు పెదనాన్న. ఎందుకూ పనికిరాని ఖాండవప్రస్థాన్ని ఇచ్చి ఏలుకోమన్నాడు. సరే అన్నారు పాండవులు. కృష్ణుని సాయంతో ఖాండవ ప్రస్థాన్ని ఇంద్రప్రస్థంగా మార్చుకున్నారు. రాజసూయం చేసారు. అటు కాశ్మీరం నుండి, ఇటు కన్యాకుమారి వరకు అటు గుజరాత్ నుండి ఇటు అస్సాం వరకు జయించారు. ఒకే తాటిమీదికి తెచ్చారు. ఇది చూచి కన్నుకుట్టింది సుయోధనునికి. రాజ్యం అపహరించాలని అనుకున్నాడు. శకుని తో సంప్రతించాడు. అప్పుడు శకుని ఇలా ఆలోచించి ఉంటాడు. అటు ధర్మరాజు స్థాపించిన రాజ్యం, ఇటు సుయోధనుని రాజ్యం కలిపితే, యావత్తు భరతఖండం కురువంశం అధీనంలో ఉంది. దీనికి సమర్థుడైన చక్రవర్తి ఎవరు? ఉండేది ఇద్దరు. ఒకడు దుర్యోధనుడు. అతను దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు. నిరంకుశుడు. ప్రజాకంటకుడు. విషయలోలుడు. దురభిమాని. చక్రవర్తి కాదగ్గ లక్షణాలు ఏకోశానా లేవు.

రెండు ధర్మరాజు. మంచి వా డు, యోగ్యుడు మహాసాత్వికుడు. రాజసం లేదు. అందుకే అజాతశత్రువు అయ్యాడు. ఏదో కొంత ధర్మశాస్త్రం చదువు కున్నాడు. కాని పరిపూర్ణత్వంలేదు. వంది మాగధులు చుట్టుచేరి అహా ధర్మాత్ముడు ఓహో ధర్మస్వరూపుడు అనగానే ఉబ్బిపోయి

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

అంతా తనకు తెలుసు అనుకుంటున్నాడు. ఏమి చేసినా బాగు పడని సుయోధనుని కన్నా, కొంచెం అనుభవంతో మంచి చక్రవర్తి కాదగ్గ లక్షణాలు ధర్మరాజుకే ఎక్కువ ఉన్నాయి. అందుకే ధర్మరాజును యావద్భారత దేశానికి చవర్తిని చెయ్య నిశ్చయించాడు. కాని, అంతకు ముందు రాజ్యం అంతా ఒకరి అధీనంలో ఉండాలి. అది ఎలాగా? సుయోధనుడు బలవంతుడు. కర్ణుని అండదండలు ఉన్నాయి. నూర్గురు అన్నదమ్ములు. పైగా తండ్రి ఉన్నాడు. ఇంకా పైన భీష్ముడు. కాబట్టి, అతనిని పదవీ చ్యుతుడిని చెయ్యడం సామాన్యమయిన పనికాదు. కాబట్టి ధర్మరాజును జయించి అతని రాజ్యం లాక్కోడం మంచిది అని నిర్ధారణకు వచ్చాడు. నెగటివు ఓటు సుయోధనుడికి, సింపతీ ఓటు ధర్మరాజుకు వచ్చేట్టు పాచికలు కదిపాడు.

దీనికి నాంది గా మయసభలో సుయోధనునికి జరిగిన అవమానం వరంగా పరిణమించింది. దానిని తనకు అనువుగా మలుచుకున్నాడు శకుని. సుయోధనునిలో అభిమానాన్ని, అహం భావన్ని రెచ్చగొట్టాడు. పాండవుల సంపదనంతా ఒక్క నెత్తురు బొట్టు కిందపడకుండా కొల్లగొడతాను అని నమ్మబలికాడు. క్షాత్రంతో జయిం చాలి అన్న కర్ణుని నోరు నొక్కేసాడు. ధర్మరాజుకు ఉన్న ద్యూతవ్యసనం పసికట్టాడు. జూదానికి విదురునితోనే ఆహ్వానం పంపేట్టు పరిస్తితులు కల్పించాడు. జూదానికి వచ్చిన ధర్మరాజు కొంచెం జంకు తుంటే భయపడితే వద్దులే అని ధర్మరాజులోని అహాన్ని రెచ్చగొట్టాడు. జూదానికి పురికొల్పాడు. ఇంక జూదంలో గెలుపు ఓటములు తధ్యం కదా. తమ్ములతో సహా అన్ని ఓడిపోయాడు ధర్మరాజు. కడకు తనను తాను ఒడ్డుకున్నాడు. ఓడి పోయాడు. అప్పటిదాకా మాట్లాడలేదు శకుని. తనను తాను ఒడ్డి ఓడిపోయాక, అప్పుడు అన్నాడు. నిట్లేల నిన్నొడ్డి తధిప! నీకు నొండు ధనము గలదు మఱచితెట్లు? కమలాక్షి పాంచాల కన్య నీకు ధనము గాదె? ఏమయ్యా మరచిపోయావు. నీకు ఇంకో ధనం ఉంది కదా! అన్నాడు. అంటే స్త్రీ ధనమా? ధనము అయితే అది మా ఐదుగురికి చెందిన ధనము? నాదికాదు అని ధర్మరాజు అనవచ్చుకదా! కాని అనలేదు. ద్యూతవ్యసనం అతని విజ్ఞతను మంటకలిపింది. మరు క్షణంలో తమ ఐదుగురి భార్య ద్రౌపదిని జూదంలో పణంగా పెట్టాడు ధర్మరాజు. ఓడిపోయాడు. కాని కథ అడ్డతిరిగింది. గాంధారి జోక్యంతో పోగొట్టుకున్నదంతా తిరిగి పొందారు పాండవులు. మరల కథ మొదటికి చేరుకుంది.

పసికట్టాడు. జూదానికి విదురునితోనే ఆహ్వానం పంపేట్టు పరిస్తితులు కల్పించాడు. జూదానికి వచ్చిన ధర్మరాజు కొంచెం జంకు తుంటే భయపడితే వద్దులే అని ధర్మరాజులోని అహాన్ని రెచ్చగొట్టాడు. జూదానికి పురికొల్పాడు. ఇంక జూదంలో గెలుపు ఓటములు తధ్యం కదా. తమ్ములతో సహా అన్ని ఓడిపోయాడు ధర్మరాజు. కడకు తనను తాను ఒడ్డుకున్నాడు. ఓడి పోయాడు. అప్పటిదాకా మాట్లాడలేదు శకుని. తనను తాను ఒడ్డి ఓడిపోయాక, అప్పుడు అన్నాడు. నిట్లేల నిన్నొడ్డి తధిప! నీకు నొండు ధనము గలదు మఱచితెట్లు? కమలాక్షి పాంచాల కన్య నీకు ధనము గాదె? ఏమయ్యా మరచిపోయావు. నీకు ఇంకో ధనం ఉంది కదా! అన్నాడు. అంటే స్త్రీ ధనమా? ధనము అయితే అది మా ఐదుగురికి చెందిన ధనము? నాదికాదు అని ధర్మరాజు అనవచ్చుకదా! కాని అనలేదు.

మహా భారతము
సభాపర్వము
ద్వితీయాశ్వాసము

ద్యూతవ్యసనం అతని విజ్ఞతను మంటకలిపింది. మరు క్షణంలో తమ ఐదుగురి భార్య ద్రౌపదిని జూదంలో పణంగా పెట్టాడు ధర్మరాజు. ఓడిపోయాడు. కాని కథ అడ్డతిరిగింది. గాంధారి జోక్యంతో పోగొట్టుకున్నదంతా తిరిగి పొందారు పాండవులు. మరల కథ మొదటికి చేరుకుంది.

ఈసారి న్యాయశాస్త్రాన్ని ఆశ్రయించాడు శకుని. ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న **Indian Limitation Act** ప్రకారం, ఎవరి ఆస్తి అన్నా **12** ఏండ్లు, దాని స్వంతదారుకు తెలిసి, పరాయి వ్యక్తుల అధీనంలో ఉంటే, అది ఆ పరాయి వ్యక్తులకు చెందుతుంది. దీనినే ***"adverse possession"*** అంటారు. ఇది త్రేతాయుగంలో **14** ఏళ్లు ఉంటే ద్వాపరంలో **12** ఏళ్లు అయినట్టుంది. కలియుగంలో కూడా అదే **12** ఏళ్లు అమలులో ఉంది.

రెండవసారి మరల జూదానికి ఆహ్వానం పంపేట్టు చేశాడు. ఈసారి పాండవులు అడ్డు చెప్పలేదు. దానికి కారణం ఉంది. కాంతా దయా లబ్ధ రాజ్యం అనుభవించడం ఎవరికీ ఇష్టం లేదు. ముఖ్యంగా వీరులైన భీమార్జునులకు. పైగా ఇంతకంటే ఏంజరుగుతుందిలే*!* అని అనుకొని ఉంటారు. అందుకే పిలవగానే వచ్చారు. ఈసారి వినూత్నం పందెం పెట్టాడు శకుని. ఓడిన వ్యక్తి, రాజ్యాన్ని విడిచి సమస్త భోగాలను విడిచి **12** ఏళ్లు అరణ్య వాసం చెయ్యాలి. తర్వాత ఒక ఏడు జనపదాల్లో ఉంటూ అజ్ఞాతంలో గడపాలి. అంటే పదమూడేళ్లు ఉన్నారో చచ్చారో అని తెలియకుండా గడపాలన్నమాట. గెలిచిన వాడికి వ్యక్తికి రాజ్యం లభిస్తుంది. ఇది శకుని రాజకీయ వ్యూహం. ఇది జూదం పేరిట శకుని సుయోధనునికి లిఖించిన మరణ శాసనం అనక తప్పదు. ఎలా అంటే---- జూదంలో ధర్మరాజు ఓడిపోతాడు. అరణ్యాలకు పోతా డు. ఒక అటు శ్రీకృష్ణుడు కూడా యాదవ రాజులను కూడ గట్టి పాండవులకు అనుకూలంగా మలిచాడు. రాయబార నాటకం నడిపించాడు. కనీసం ఐదు ఊళ్లుకూడా ఇవ్వడానికి ఒప్పుకోని దుర్మార్గుడిగా సుయోధనుని నిరూపించాడు. యుద్ధం ఖాయం చేశాడు. శకుని, ఇంక తన పని అయిపోయిందని, ఆఖరున యుద్ధంలో నాయకత్వం వహించి నిర్యాణం పొందాడు. నాటినుండి నేటిదాకా స్వతంత్ర భారత దేశం ఏకఖండంగా ఉండాలి అని కోరుకొనే మహాను భావులకు ఆద్యుడు శకుని అని నా భావన

మహాభారతము - సభాపర్వము- ద్వితీయాశ్వాసము- సంపూర్ణము.

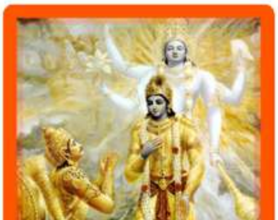

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

వైశంపాయనుడు జనమేజయునకు చెప్పిన మహా భారత కధను, నైమిశారణ్యములో సత్రయాగ సందర్భమున, సూతుడు శౌనకాదిమహా మునులకు ఈ విధంగా వివరించసాగాడు.

కర్ణుడు చేత చిక్కిన ధర్మరాజును విడిచి పెట్టి సుయోధనుని సహా యమునకు వెళ్లాడు అని వినిన ధృతరాష్ట్రుడు, "సంజయా! కర్ణునికి బుద్ధి లేదా? చేత చిక్కిన ధర్మరాజును చంపకుండా ఎలా విడిచి పెట్టాడు. నా కుమారుడు సుయోధనుడు ఆ మాత్రం భీమసేనునితోయుద్ధం చేయలేడా? అతని సాయానికి కర్ణుడు ఎందుకు వెళ్లాలి? కర్ణుడు మోసం చేసాడంటావా? సరేలే. తరువాత యుద్ధం ఎలా జరిగిందో చెప్పు." అని అన్నాడు. సంజయుడు చెప్పసాగాడు. ఆ ప్రకారంగా కర్ణునిచేత విడువబడిన ధర్మరాజు తన శిబిరమునకు వెళ్లాడు. రధం దిగి శిబిరం లోకి వెళ్లాడు. మెత్తటి శయ్య మీద పడుకొని, తన ఒంటికి తగిలిన బాణములను తీయించుకున్నాడు. తనకు జరిగిన పరాభవమును తల్చుకొని బాధపడుతున్నాడు.

ఇంతలో నకుల సహదేవులు కూడా లోపలకు వచ్చారు. వారిని వెంటనే భీమసేనుని సహాయమునకు వెళ్లమని చెప్పాడు. నకుల సహదేవులు వెంటనే భీముని వద్దకు వెళ్లారు. ఆ సమయంలో అర్జునుడు అశ్వత్థామతో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అర్జునుడు వేసిన తీవ్రమైన బాణములను సమర్ధవంతంగా ఎదుర్కొంటూ, అశ్వత్థామ అర్జునుని మీదికి తన గదను విసిరాడు. ఆ గదను అర్జునుడు ముక్కలు చేసాడు. వెనువెంటనే పది వాడిబాణములను అశ్వత్థామ శరీరములో గుచ్చాడు. అశ్వత్థామ సారధిని హతమార్చాడు. అశ్వత్థామకు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. అర్జునుని మీద, కృష్ణుని మీద శరవర్షము కురిపించాడు. అర్జునుడు ఆ బాణములను మధ్యలోనే తుంచి, అశ్వత్థామ ఎక్కిన రధము నకు కట్టిన అశ్వముల పగ్గములను తెగ్గొట్టాడు. పగ్గములు తెగిన అశ్వములు అశ్వత్థామ రధమును పక్కకు లాగుకొని వెళ్లాయి. ఇది చూచిన కౌరవ సేన పారిపోయింది. పాండవ సేనలో జయజయధ్వానాలు మిన్ను ముట్టాయి.

అది చూచి సుయోధనుడు కర్ణునితో ఇలా అన్నాడు. "కర్ణా! నీవు యుద్ధభూమిలో ఉండగానే, నీవు యుద్ధం చేస్తుండగానే మనసేనలకు ఇలాంటి దుర్గతి పట్టడం వింతగా ఉంది. నీవు సరిగ్గా యుద్ధం చేస్తే పాండ వులు నీకు ఒక లెక్క కాదు కదా! నీ పరాక్రమాన్ని ప్రదర్శించు. నీ వివిధా స్త్రములను ప్రయోగించు.' అని పురికొల్పాడు. అప్పుడు కర్ణుడు శల్యుని చూచి "శల్యా! విన్నావుగా సుయోధనుని మాటలు. మన రధమును అర్జుననికి ఎదురుగా పోనిమ్ము. అర్జునుని, కృష్ణుని, భీముని సంహరిస్తాను. నా ప్రతాపం ఏమిటో లోకానికి తెలియ చేస్తాను. ఈ సువిశాల భారతావనిని సుయో ధనుడు పాలించేటట్టు చేస్తాను. నీ సారధ్యములో మెళుకువలు ప్రదర్శించు." అని అన్నాడు. వెంటనే తన విల్లు ఎక్కు పెట్టి భార్గవాస్త్రం సంధించాడు. అర్జునుని మీద ప్రయోగించాడు. ఆ అస్త్రము వివిధములైన ఆయుధముల ఆకృతులు ధరించి పాండవ సేనను నాశనం చేస్తూ ఉంది. రధములు

అమరనాధ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

విరుగుతున్నాయి. అశ్వములు, ఏనుగులు గుట్ట గుట్టలుగా చచ్చి పడు తున్నాయి. భార్గవాస్త్రము శక్తికి తాళలేక పాండు సేనలు పరుగులు పెట్టాయి. ఇది చూచాడు కృష్ణుడు.

" అర్జునా! చూచావుగా కర్ణుని కోప జ్వాల. భగా భగా మండిపోతున్నాడు. ఇప్పుడు మనం తెలివిగా ప్రవర్తించాలి గాని కోపం తెచ్చుకోకూడదు." అని అన్నాడు. దానికి అర్జునుడు "కృష్ణా! నీవు చెప్పినది యదార్ధము. మన రధమును వెనక్కుతిప్పు. బతికి ఉంటే పలు సుఖాలు అనుభవించవచ్చును." అని అన్నాడు. అప్పుడు కృష్ణుడు భీమసేనుని వంక చూచాడు. భీమసేనుడు కర్ణునితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. భీమసేనుని చూచిన పాండవ సేనలు ధైర్యము తెచ్చుకొని, మరలా రణభూమికి తిరిగివచ్చాయి. అది చూచిన ధృష్టద్యుమ్నుడు, శిఖండి, సాత్యకి, ఉపపాండవులు మొదలగువారు కర్ణుని చుట్టుముట్టారు. అర్జునుడు విశ్రాంతి కోరుకుంటున్నాడు అని తలచిన కృష్ణుడు తమ రధమును దూరంగా తీసుకొని వెళ్లాడు. "అర్జునా! మనము అశ్వత్థామతో యుద్ధయు చేయునప్పుడు, ధర్మరాజు కర్ణుని తో యుద్ధము చేసి అతని చేతిలో చిక్కాడు. అతని కేమయినదో తెలియదు.

కర్ణుని తో మనవాళ్లు యుద్ధం చేస్తున్నారు. కాబట్టి మనము వెళ్లి ధర్మరాజు క్షేమము కనుక్కుందాము. తరువాత వచ్చి కర్ణునితో యుద్ధము చేస్తాము." అని అన్నాడు. అర్జునుడు కూడా ధర్మరాజు కోసం నలుపక్కలా చూచాడు. ఎక్కడా ధర్మరాజు కనిపించలేదు. వెంటనే భీమసేనుని ధర్మరాజు గురించి అడిగాడు. 'అర్జునా! నేను కౌరవులతో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు ధర్మరాజు కర్ణుని యుద్ధం చెయ్యడం చూచాను. కర్ణుడు అన్నయ్య శరీరం నిండా శరములతో నింపాడు. తరువాత ధర్మజుడు యుద్ధభూమి విడిచి వెళ్లాడు. అన్నయ్యకు ఏమీ కాదు. కృష్ణుడు మన చెంత నుండగా ఏమవుతుంది!" అని అన్నాడు భీమసేనుడు. అప్పుడు అర్జునుడు భీమసేనుని చూచి "భీమసేనా! నేను కర్ణునితో యుద్ధం చేస్తాను. నువ్వు వెంటనే వెళ్లి ధర్మజుని యోగక్షేమం తెలుసుకొని రా!" అని అన్నాడు. అర్జునా! అలాంటి పని నీవు చేస్తావేమో కాని నేను మాత్రం చెయ్యను. భీమసేనుడు భయపాడి పారి పోయాడు అని జనం అనుకుంటారు. అదుగో సంశప్తకులు నా మీదికి వస్తున్నారు. నేను వారిని విడిచి నేను ఎలా వెళ్లగలను. వీరందరినీ నేను హతమారుస్తాను. నువ్వే వెళ్లి అన్నయ్య క్షేమం కనుక్కో." అన్నాడు భీమసేనుడు. ఇంక చేసేది లేక అర్జునుడు కృష్ణునితో "కృష్ణా! మన రధమును త్వరగా ధర్మరాజు శిబిరమునకుపోనిమ్ము. నాకు అన్నయ్యను చూడవలెనని ఆతురతగా ఉన్నది. " అని అన్నాడు. అర్జునుని మాట ననుసరించి కృష్ణుడు తమ రధమును వేగంగా ధర్మరాజు

శిబిరము వద్దకు పోనిచ్చాడు. అర్జునుడు రధము దిగి లోపలకు వెళ్లాడు. ఒంటరిగా శయ్యమీద పడుకొని ఉన్న ధర్మరాజును చూచాడు. అర్జునుని మనసు కుదుట పడింది. వెంటనే వెళ్లి ధర్మరాజు పాదములకు నమస్కరించాడు. అర్జునుడు కర్ణుని సంహరించి, తన ఆశీర్వాదము కొరకు వచ్చాడు అని అనుకున్నాడు ధర్మరాజు. చాలా సంతోషించాడు. "కృష్ణార్జునులారా! దేవతలకు కూడా జయింప సాధ్యంకాని కర్ణుని,

అమరనాధ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

పరశురామ ప్రసాదిత మైన అస్త్ర శస్త్రములు కలిగిన కర్ణుని, మహా బలవంతుడైన కర్ణుని, యుద్ధము లో సంహరించి, విజయులై తిరిగి వచ్చిన మీ ఇద్దరినీ అభినందిస్తున్నాను. నా మనస్సుకు సంతోషం కలిగించారు. ఇంతకు ముందే నాకూ కర్ణునికీ యుద్ధం జరిగింది. అందరి సమక్షములో కర్ణుడు నా సారధిని చంపాడు. పతాకమును విరిచాడు. నా శరీరం నిండా శరములతో నింపాడు. ఇంతలో భీమసేనుడు సుయోధనుని నిరాయుధుని చేసి చంపబోయాడు. కర్ణుడు నన్ను వదలి సుయోధనుని వంకకు పోయాడు. నేను యుద్ధభూమి నుండి శిబిరమునకు తిరిగి వచ్చాను. అర్జునా! కర్ణుడు నన్ను ఘోరంగా అవమానించాడు. నేను ఎంతో బాధ పడ్డాను. నీ వంటి తమ్ముడి వలన నాకు ఆ అవమాన భారం తీరిపోయింది. అర్జునా! అత్యంత బలవంతుడైన కర్ణుని నీవు ఎలా సంహరించగలిగావు? కర్ణుని కొడుకులు, అతని బంధువులు, అతని సేనలు, కురుకుమారులు, ఎల్లప్పుడు కర్ణుని వెన్నంటి ఉంటారు కదా! నీవు కొంచెంకూడా గాయపడకుంటా కర్ణుని చంపడం ఎంతో ప్రశంసనీయము. నీ బాహుబలము, పరాక్రమము ఏమిటో లోకానికి నిరూపించావు.

కర్ణుని తో మనవాళ్లు యుద్ధం చేస్తున్నారు. కాబట్టి మనము వెళ్లి ధర్మరాజు క్షేమము కనుక్కుందాము. తరువాత వచ్చి కర్ణునితో యుద్ధము చేస్తాము." అని అన్నాడు. అర్జునుడు కూడా ధర్మరాజు కోసం నలుపక్కలా చూచాడు. ఎక్కడా ధర్మరాజు కనిపించలేదు. వెంటనే భీమసేనుని ధర్మరాజు గురించి అడిగాడు. "అర్జునా! నేను కౌరవులతో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు ధర్మరాజు కర్ణుని తో యుద్ధం చెయ్యడం చూచాను. కర్ణుడు అన్నయ్య శరీరం నిండా శరములతో నింపాడు. తరువాత ధర్మజుడు యుద్ధభూమి విడిచి వెళ్లాడు. అన్నయ్యకు ఏమీ కాదు. కృష్ణుడు మన చెంత నుండగా ఏమవుతుంది!" అని అన్నాడు భీమసేనుడు. అప్పుడు అర్జునుడు భీమసేనుని చూచి "భీమసేనా! నేను కర్ణునితో యుద్ధం చేస్తాను. నువ్వు వెంటనే వెళ్లి ధర్మజుని యోగక్షేమం తెలుసుకొని రా!" అని అన్నాడు. అర్జునా! అలాంటి పని నీవు చేస్తావేమో కాని నేను మాత్రం చెయ్యను. భీమసేనుడు భయపాడి పారి పోయాడు అని జనం అనుకుంటారు. అదుగో సంశప్తకులు నా మీదికి వస్తున్నారు. నేను వారిని విడిచి నేను ఎలా వెళ్లగలను. వీరందరినీ నేను హతమారుస్తాను. నువ్వే వెళ్లి అన్నయ్య క్షేమం కనుక్కో." అన్నాడు భీమసేనుడు. ఇంక చేసేది లేక అర్జునుడు కృష్ణునితో "కృష్ణా! మన రధమును త్వరగా ధర్మరాజు శిబిరమునకుపోనిమ్ము. నాకు అన్నయ్యను చూడవలెనని ఆతురతగా ఉన్నది." అని అన్నాడు. "" అర్జునుని మాట ననుసరించి కృష్ణుడు తమ రధమును వేగంగా ధర్మరాజు.

శిబిరము వద్దకు పోనిచ్చాడు. అర్జునుడు రధము దిగి లోపలకు వెళ్లాడు. ఒంటరిగా శయ్యమీద పడుకొని ఉన్న ధర్మరాజును చూచాడు. అర్జునుని మనసు కుదుట పడింది. వెంటనే వెళ్లి ధర్మరాజు పాదములకు నమస్కరించాడు. అర్జునుడు కర్ణుని సంహరించి, తన ఆశీర్వాదము కొరకు వచ్చాడు అని అనుకున్నాడు ధర్మరాజు. చాలా సంతోషించాడు. "కృష్ణార్జునులారా!

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

దేవతలకు కూడా జయింప సాధ్యంకాని కర్ణుని, పరశురామ ప్రసాదిత మైన అస్త్ర శస్త్రములు కలిగిన కర్ణుని, మహా బలవంతుడైన కర్ణుని, యుద్ధము లో సంహరించి, విజయులై తిరిగి వచ్చిన మీ ఇద్దరినీ అభినందిస్తున్నాను. నా మనస్సుకు సంతోషం కలిగించారు. ఇంతకు ముందే నాకూ కర్ణునికీ యుద్ధం జరిగింది. అందరి సమక్షములో కర్ణుడు నా సారధిని చంపాడు. పతాకమును విరిచాడు. నా శరీరం నిండా శరములతో నింపాడు. ఇంతలో భీమసేనుడు సుయోధనుని నిరాయుధుని చేసి చంపబోయాడు. కర్ణుడు నన్ను వదలి సుయోధనుని వంకకు పోయాడు. నేను యుద్ధభూమి నుండి శిబిరమునకు తిరిగి వచ్చాను. అర్జునా! కర్ణుడు నన్ను ఘోరంగా అవమానించాడు. నేను ఎంతో బాధ పడ్డాను. నీ వంటి తమ్ముడి వలన నాకు ఆ అవమాన భారం తీరిపోయింది. అర్జునా! అత్యంత బలవంతుడైన కర్ణుని నీవు ఎలా సంహరించగలిగావు? కర్ణుని కొడుకులు, అతని బంధువులు, అతని సేనలు, కురుకుమారులు, ఎల్లప్పుడు కర్ణుని వెన్నంటి ఉంటారు కదా! నీవు కొంచెంకూడా గాయపడకుంటా కర్ణుని చంపడం ఎంతో ప్రశంసనీయము. నీ బాహుబలము, పరాక్రమము ఏమిటో లోకానికి నిరూపించావు.

కర్ణుని తో మనవాళ్లు యుద్ధం చేస్తున్నారు. కాబట్టి మనము వెళ్లి ధర్మరాజు క్షేమము కనుక్కుందాము. తరువాత వచ్చి కర్ణునితో యుద్ధము చేస్తాము. " అని అన్నాడు. అర్జునుడు కూడా ధర్మరాజు కోసం నలుపక్కలా చూచాడు. ఎక్కడా ధర్మరాజు కనిపించలేదు. వెంటనే భీమసేనుని ధర్మరాజు గురించి అడిగాడు. "అర్జునా! నేను కౌరవులతో యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు ధర్మరాజు కర్ణుని తో యుద్ధం చెయ్యడం చూచాను. కర్ణుడు అన్నయ్య శరీరం నిండా శరములతో నింపాడు. తరువాత ధర్మజుడు యుద్ధభూమి విడిచి వెళ్లాడు. అన్నయ్యకు ఏమీ కాదు. కృష్ణుడు మన చెంత నుండగా ఏమవుతుంది!" అని అన్నాడు భీమసేనుడు. అప్పుడు అర్జునుడు భీమసేనుని చూచి "భీమసేనా! నేను కర్ణునితో యుద్ధం చేస్తాను. నువ్వు వెంటనే వెళ్లి ధర్మజుని యోగక్షేమం తెలుసుకొని రా!" అని అన్నాడు. అర్జునా! అలాంటి పని నీవు చేస్తావేమో కాని నేను మాత్రం చెయ్యను. భీమసేనుడు భయపాడి పారి పోయాడు అని జనం అనుకుంటారు. అదుగో సంశప్తకులు నా మీదికి వస్తున్నారు. నేను వారిని విడిచి నేను ఎలా వెళ్లగలను. వీరందరినీ నేను హతమారుస్తాను. నువ్వే వెళ్లి అన్నయ్య క్షేమం కనుక్కో." అన్నాడు భీమసేనుడు. ఇంక చేసేది లేక అర్జునుడు కృష్ణునితో "కృష్ణా! మన రధమును త్వరగా ధర్మరాజు శిబిరమునకుపోనిమ్ము. నాకు అన్నయ్యను చూడవలెనని ఆతురతగా ఉన్నది." అని అన్నాడు. "" అర్జునుని మాట ననుసరించి కృష్ణుడు తమ రధమును వేగంగా ధర్మరాజు

కృష్ణుడు కూడా కర్ణుని చేతిలో ఓడి పోయాడు. కాబట్టి మనం ఇంక యుద్ధ భూమికి పోవలసిన పని లేదు. యుద్ధం చేయవలసిన అగత్యం లేదు. మరొక సారి అందరం అడవులకు పోయి తాపస వృత్తి స్వీకరిద్దాము. అలా కాని పక్షంలో అనవసరపు బీరములు పలుక కుండా, సుయోధనుని వద్దకు పోయి, అతడు

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

అతడు చెప్పుచేతలలో నడుస్తూ అతని కాళ్ల వద్ద పడి ఉందాము." అన్నాడు ధర్మజుడు. ఆ మాటలు అంటుంటే అతని కన్నులు ఎర్రబారి నిప్పులు కక్కుతున్నాయి. "అర్జునా! నీవు ఇలాంటి వాడివి అని తెలిస్తే అసలు నేను యుద్ధము వంకకు పోయి ఉండేవాడిని కాదు. ఏదో మనకు తోచిన పనులు మనము చేసుకొనే వాళ్లము. యుద్ధమునకు ముందే నువ్వు నాకు "కర్ణుని జయించడం నా వల్లకాదు" అని చెప్పి ఉంటే అసలు నేను ఈ యుద్ధమునకు ఎందుకు పూనుకుంటాను. అప్రయోజకులమైన మనకు రాజ్యము, రాజ్యపాలన ఎందుకుచెప్పు?

యుద్ధానికి ముందు ఏమి చెప్పావు నేను కర్ణుని వధిస్తాను అని అన్నావు కదా. కాని ఇప్పుడు అదే కర్ణుని చేతిలో ఓడిపోయి, పారిపోయి, వచ్చావు. నన్ను అవమానాలపాలు చేసావు. అసలు నన్ను ఆకాశానికి ఎత్తి ఆశలు కల్పించడం ఎందుకు. మరలా పాతాళానికి అణగ తొక్కడం ఎందుకు? ఆ నాడు నీవు కృ ష్ణుని ముందు అన్న మాటలు అన్ని అనృతములే కదా! నీవు పుట్టినప్పుడు, ఎందరో మహామునులు, ఆకాశవాణి నీవు ఎంతో పరాక్రమ వంతుడివి అవుతావు. శత్రువులను నిర్జిస్తావు అని పలికారు. కడకు వాళ్ల మాటలు కూడా వమ్ముచేసిన నిన్ను ఏమనాలి? అర్జునా! నిజం చెపుతున్నాను. నిన్ను నమ్మి నేను సుయోధనునితో వైరం కొని తెచ్చుకున్నాను. యుద్ధంలో నువ్వు కర్ణుడంటే భయపడతావని నాకు అప్పుడు తెలియదు సుమా!

అయినా అర్జునా! నీకేం తక్కువ. దేవతలిచ్చిన రథం, అశ్వములు ఉన్నాయి. నీ రథం మీద నిరంతరం కపిధ్వజము ఎగురుతూ ఉంటుంది. దేవత లిచ్చిన గాండివము నీ చేతిలో ఉంది. అన్నిటికి మించి దేవదేవుడైన శ్రీ కృష్ణుడు నీకు రథసారథి. ఇన్ని ఉండి కూడా నీవు కర్ణుడి తో యుద్ధం లో ఎందుకు ఓడిపోయి పారిపోయావు. నాకే అర్థం కావడం లేదు. నీకు తెలుసో లేదో. నువ్వు కర్ణుడికి సాటి రావని, ఓడిపోతావని సుయో, ధనుడు నాకు ముందే చెప్పాడు. కాని నేనే నీమీద అనవసరమైన ఆశలు పెంచుకున్నాను. భంగపడ్డాను. నేను నిన్ను నమ్మాను. మన ఇద్దరినీ మన మిత్ర రాజులు నమ్మారు. కోరి కష్టాలు కొని తెచ్చుకున్నారు. అనసరంగా యుద్ధంలో తమ తమ ప్రాణాలు పణంగా పెట్టారు." అని పలు నిష్ఠురోక్తులు పలికాడు ధర్మరాజు. ""

అర్జునుడు మాట్లాడలేదు. తలవంచుకొని ఉన్నాడు. ధర్మరాజు కృష్ణుని చూచి "కృష్ణా! ఇంక లాభం లేదు. కర్ణుని జయించడం మనకు శక్యంకాదు అని తేలిపోయింది. ఈరోజు సుయోధనుడు మొదలగు శత్రురాజుల ముందు ఘోరంగా అవమానింపబడ్డాను. భీముని వలన ప్రాణాలతో బయట పడ్డాను. కాబట్టి ఇంక నేను ప్రాణములతో ఉండటం అనవసరం. పాపం భీముడు ఒక్కడే ప్రాణాలకు తెగించి యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అర్జునుని మాదిరి పారిపోయి రాలేదు." అని అన్నాడు. కాసేపాగి అర్జునుని వంక చూచి "అర్జునా ఈ రోజు అభిమన్యుడు కాని, ఘటోత్కచుడు కాని ఉంటే ఎంత బాగుండేది. అయినా చేసిన పాపాలు అనుభవించాలి కదా. వాళ్లు మనకు ఎందుకు దక్కుతారు చెప్పు.

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

అసలు చుట్టము అంటేనే ఆపదలలో ఆదుకొనే వాడు అని అర్ధము. అలాంటి చుట్టము కృష్ణుడు వెంట ఉండగా నువ్వు ఎందుకు రణరంగమునుండి పారిపోయి వచ్చావు. ఒక పనిచెయ్యి నీ గాండీవము కృష్ణునికి ఇచ్చి నువ్వు రధం తోలు. కృష్ణుడు యుద్ధం చేస్తాడు. క్షణాలలో కర్ణుని చంపుతాడు. సుయోధనుని రాజ్యం అపహరిస్తాడు. అసలు నువ్వు కుంతీ దేవి గర్భవాసమున పుట్టకుండా ఉండాల్సింది. నువ్వు పుట్టక ముందే ఆమెకు గర్భస్రావమై ఉంటే, ఈ రోజు ఇంతటి దుర్గతి పట్టదు కదా! అని అన్నాడు ధర్మరాజు. అన్ని మాటలను మౌనంగా భరించిన అర్జునుడు ఆఖరున ధర్మజుడు నీ గాండీవమును కృష్ణునికి ఇచ్చి నువ్వు రధము తోలు" అన్న మాటలు విని తట్టుకోలేక పోయాడు. పక్కనే ఉన్న కత్తి తీసుకొని ధర్మరాజును నరకపోయాడు. కృష్ణుడు అర్జునుని చెయ్యి పట్టుకొని వారించాడు. "అర్జునా! ఇప్పుడు, ఇక్కడ, కత్తి తో పని ఏముంది చెప్పు. ఇక్కడ నీకు విరోధులు ఎవరూ లేరు కదా! మనం ధర్మరాజు క్షేమం తెలుసుకొనడానికి వచ్చాము. మీ అన్న ధర్మజుడు క్షేమంగా ఉన్నాడని తెలుసుకున్నాము. ఇది సంతోషించవలసిన సమయం కాని కోపం తెచ్చు కోవలసిన సమయం కాదు కదా! అయినా ఇక్కడ చంపదగిన విరోధులు ఎవరున్నారని నీకు అంత కోపం వచ్చింది." అని అన్నాడు. కృష్ణుడు.

ఆ మాటలకు అర్జునుడు "కృష్ణా! నా గాండీవమును ఎవరికైనా ఇమ్మని ఎవరైనా అంటే వాళ్ల తల పగుల గొడతానని నా ప్రతిజ్ఞ. మనసును బాధించే ఇలాంటి మాటలు పలికిన వాడి తల నరకడం ధర్మం కాదా! ఆ మాటలన్ని నువ్వుకూడా విన్నావు కదా! అలాంటి మాటలు పలికిన వాడు ఎంతటి ధర్మరాజు అయినా అతడి తలనరకడం తక్షణ కర్తవ్యం. కాబట్టి నా ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకొని అసత్యదోషం నివారించుకుంటాను. పోనీ నీవు లోక జ్ఞానం కలవాడికి ఈ పరిస్థితులలో ఏమి చెయ్యలో చెప్పు. ఆ ప్రకారం చేస్తాను." అని అన్నాడు అర్జునుడు.

అర్జునా! చాలు... చాలు..... ఇంక వ్యర్ధ ప్రేలాపనలు కట్టి పెట్టు. నీ మాటలు ఎవరన్నా వింటే నీకు పెద్దలమీద గౌరవం లేదు, పెద్దలను గౌరవించడం తెలియదు, అని అనుకుంటారు. ధర్మాధర్మవిచక్షణ తెలిసిన వారు నీ మాదిరి మాట్లాడరు. ప్రస్తుతము ఏం చెయ్యాలో, ఏం చెయ్యకూడదో, ఏది ధర్మమో, ఏది అధర్మమో, విచక్షణా జ్ఞానంతో తెలుసుకొని ప్రవర్తించు. సత్యము, అహింస పరమ ధర్మములు. అహింసతో సత్యమును కాపాడాలి. ఆ సత్యమే అహింసాచరణకు తోడ్పడుతుంది. మనము చేసే ప్రతి కర్మ అత్యంత సూక్ష్మంగా ఉంటుంది. అందులో ఉచితానుచితములు ఎరిగి మనము ఆ కర్మ చెయ్యాలి. అది తెలుసుకోకుండా, నీ అన్నయ్యను, నీ హితం కోరేవాడు, ధర్మం తెలిసినవాడు పైగా మనందరికీ మహారాజు అయిన ఈ ధర్మజుని చంపబోవడం ధర్మమని పించుకుంటుందా! నీవు చిన్నప్పుడు, తెలిసీ తెలియని వయసులో ఏదో వ్రతం పూనావు. ఇప్పుడు, ఈ వయసులో, ధర్మాధర్మ విచక్షణ లేకుండా ఆ వ్రతం నెరవేర్చు కోవాలను కోవడం మూర్ఖత్వం కాదా! దానిని పెద్దలు ఆమోదించరు. ధన, మాన, ప్రాణములకు హాని కలిగినపుడు, పలికే అబద్ధములను నిజాలుగా, నిజములను,

అమరనాధ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

అబద్ధములుగా స్వీకరించడంలో తప్పులేదు. ఈ సందర్భములో నీకు ఒక దృష్టాంతము చెపుతాను.

పూర్వము కౌశికుడు అనే బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. వాడికి పెద్దలు చెప్పిన మాటలు వినే అలవాటు లేదు. తాను నమ్మిందే ఆచరిస్తాడు. అతడు ఒకసారి

తన ఆశ్రమంలో తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు. కొంతమంది దొంగలు దారినపోయే బాటసారులను తరుముకుంటూ వస్తున్నారు. ఆ బాటసారులు తమ తమ ధనము, ఆభరణముల మూటలతో అతడు తపస్సు చేసుకుంటున్న ఆశ్రమ సమీపమున ఉన్న పొదలలో దాక్కున్నారు. ఇంతలో వారిని తరుముతున్న దొంగలు అక్కడకు వచ్చారు. తాము తరుముతున్న బాటసారులు ఎటు వెళ్లారు అని కౌశికుడిని అడిగారు. అతడిని సత్యాసత్య విచక్షణ తెలియని కాడు కావడం చేత, అసత్యం చెబితే తనకు దోషం చుట్టుకుంటుందని, అదుగో ఆ పొదల మాటున దాక్కున్నారు అని నిజం చెప్పాడు. అంతే ఆ దొంగలు వారి నందరినీ చంపి వారి ధనాన్ని దోచుకొని పోయారు. మరణానంతరము కౌశికుడు ఘోరనరకానికి పోయాడు. ఆ కాబట్టి అర్జునా! హింసతో కూడిన సత్యము ధర్మము కాదు. సత్యాసత్య నిరూపణము పెద్దల వలన తెలుసుకోవాలి గాని మనకు ఏం తోస్తే అది చేసెయ్యకూడదు. కాబట్టి నీ అన్న ధర్మరాజును నువ్వు వధించడం ధర్మం కాదు.' అని పలికాడు. అప్పటికి శాంతించాడు అర్జునుడు. "కృష్ణా! నా అజ్ఞానాన్ని మన్నించు. నా తల్లి తండ్రుల మాదిరి నాకు హితము చెప్పి నేను అనుచిత కార్యము చెయ్యకుండా నివారించావు. లేకపోతే ఘోరం జరిగిపోయి ఉండేది. కాని ఒక్క విషయం. నన్ను ప్రజలు, వృధా ప్రతిజ్ఞలు చేసేవాడు, చేసిన ప్రతిజ్ఞను ఆచరించని అయోగ్యుడు, అని నిందించకుండా, నా అన్నయ్యకు ఎలాంటి ఆపద వాటిల్లకుండా, ఒక ఉపాయం చెప్పు." అని అన్నాడు అర్జునుడు. "అర్జునా! కర్ణుడి చేతిలో వాడి బాణాల దెబ్బలు తిని ఆ బాధ తట్టుకోలేక ఏవేవో మాటలు అన్నాడే కాని నీ అన్నయ్యకు నీ మీద ప్రేమ లేకనా చెప్పు. నీకు ప్రభువు, అన్న, ఆ మాత్రం అనకూడదా. నీవు పడకూడదా! నీవు, భీముడు, కవలలు

ఎల్లప్పుడూ అతని వశంలో ఉంటారు కదా! మీమీద ఆయనకు కోపం ఎందుకుంటుంది. నీవు ఆయనను చంపుతాను అని కత్తి ఎత్తావు కదా. ఆ భావనే మనసులో పెట్టుకొని నీ అన్నయ్యలో ఉన్న లోపాలను ఎత్తి చూపుతూ నిందించు. కాని ఆ మాటలు మనసులో పెట్టుకోవద్దని వినయంగా నమస్కరించు. ఆ ప్రకారంగా నీకు అనృత దోషం పోతుంది. నీ మనస్సు శాంతిస్తుంది. తరువాత మనం కర్ణుని చంపడానికి యుద్ధరంగానికి వెళదాము." అని అన్నాడు కృష్ణుడు. వెంటనే అర్జునుడు ధర్మరాజును నిందించాడు. "ఓ ధర్మజా! అత్యంత పరాక్రమవంతుడైన భీముడు నన్ను నిందిస్తే నేను పడతాను గాని, కర్ణుడికి బెదిరి యుద్ధంలో పారి పోయి వచ్చినవాడిని నీవు నిందిస్తే నేను

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

సహిస్తానా! నేనేంటో నా పరాక్రమేంటో తెలిసికూడా నీవు ఇలామాట్లాడటం నీకు తగునా? నన్ను ఈ ప్రకారం నిందించిన నీ నాలుక వేయిచీలికలు ఎందుకు కాలేదు? నన్ను నా పరాక్రమాన్ని నిందించావే! అసలు నీకు యుద్ధం గురించి ఏమి తెలుసు? నీవు ఎప్పుడన్నా ఎవరితో నన్నా యుద్ధం చేసావా? గెలిచావా! కనీసం నకుల సహదేవులు తమకు చేతనైనంత వరకూ యుద్ధం చేస్తారు గాని నీ మాదిరి వ్యర్ధ ప్రేలాపనలు చెయ్యరు కదా! అసలు ఈ మారణ హోమానికి కారణం నువ్వు కాదా! ఆనాడు నీవు తెలివి తక్కువగా జూదం ఆడక పోయి ఉంటే మాకీ దుర్గతి పట్టదు కదా! ఈ మారణ హోమం, జనక్షయము జరగదు కదా! నీ వలననే కదా మాకు అరణ్య వాసము అజ్ఞాతవాసము సంప్రాప్తించింది. ఇంత జరిగినా నీకు సిగ్గు అనేది లేకుండా మమ్మల్ని నిందిస్తావా! అవునులే. యుద్ధం చెయ్యలేనివాడికి చేతకాని వాడికి, ఓర్పు అనేది కవచంలా ఉంటుంది. ఓర్పు చాటున బతికేస్తుంటాడు. జరిగిందేదో జరిగింది. ఇంకనైనా బుద్ధి తెచ్చుకొని దుర్బుద్ధులు మాని, పౌరుషము చంపుకొని, నోరుమూసుకొని ఉండు. నీ వల్ల ఇన్ని కష్టములు పడ్డవారము ఇంకా నీ మాటలు సహించి ఊరుకోము." అని ధర్మరాజును నిందించి, మనసులో ఎంతో సంతాపం చెందాడు అర్జునుడు. మరలా తన ఒరలో నుండి కత్తి దూసాడు. "అర్జునా! మరలా కత్తి ఎందుకు దూసావు?" అని కంగారుగా అడిగాడు కృష్ణుడు. "ఆ మహాను భావుడిని ఇన్ని మాటలు అన్నందుకు గాను నా తల నరికి అతని పాదాల చెంత పెడతాను. అదే నాకు తగిన శిక్ష." అని అన్నాడు. "అర్జునా! దానికీ ఒక ప్రాయశ్చిత్తం ఉందయ్యా! నిన్ను నీవు పొగుడుకుంటే అది నిన్ను నీవు చంపుకున్నట్టే. కాబట్టి ఆపని చెయ్యి. అని అన్నాడు. అప్పుడు అర్జునుడు కత్తి ఒరలో పెట్టి ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు. "ధర్మజా! నేనెవరో నా పరాక్రమమేమిటో నీకు తెలియదా! నేను సంశప్తకులను నాశనం చేసాను. నా చేతిలో చచ్చి న కౌరవ సేనలు ఎలా పడి ఉన్నాయో ఒక్కసారి చూడు!" అని గర్వంగా పలికి అంతలోనే అన్నయ్య కు సాష్టాంగ దండ ప్రమాణము చేసి "అన్నయ్యా! నేను నీ తో కారు కూతలు కూసాను. వాటిని నీవు పట్టించుకోవద్దు. ఎప్పటిలా నన్ను ఆదరింపుము. వినుము! ఓ ధర్మజా! నేను సత్యం పలుకు తున్నాను. నా శరీరము, నా ప్రాణము, నా జీవితము నీ అధీనములు. అక్కడ భీమసేనుడు ఒంటరిగా పోరాడుతున్నాడు. అతనికి సాయంగా వెళ్లడానికి నాకు అనుజ్ఞ ఇమ్ము. నేను వెళ్లి భీమసేనునికి సాయం చేస్తాను. కౌరవ సేనలను నాశనం చేస్తాను. కర్ణుని సంహరిస్తాను. సుయోధనుని గర్వం అణుస్తాను. నేడు కర్ణుని తల్లి రాధకైనా పుత్రశోకం కలగాలి లేకున్న నా తల్లి కుంతి కన్నా పుత్రశోకం కలగాలి. ఏదో ఒకటి తప్పదు." అని అన్నాడు అర్జునుడు.

(వీరిరువురిలో ఎవరు చచ్చినా పుత్రశోకం కుంతీదేవికి తప్పదని అర్జునుడికి తెలియదు. ఇరువురూ కుంతీ పుత్రులే!)

అర్జునుడు పలికిన మాటలు విన్న ధర్మరాజు " అర్జునా! నీవు అన్ని సత్యమే పలికావు. కుటుంబ పెద్దగా ఉండి మీ యోగక్షేమాలు చూడవలసినది పోయి, మీకు అనేక కష్ట నష్టములు

అమరనాధ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

కలిగించాను. నీవు నన్ను చంపకపోయినా నాకు నేను ప్రాయశ్చింత్త చేసుకోవాలి. నేను ఇప్పుడే సర్వసంగపరిత్యాగినై అడవులకుపోతాను. మీరందరూ హాయిగా జీవించండి. నా లాంటి పిరికిపందకు, బలహీనునకు, యుద్ధమంటే భయపడేవాడికి, రాజ్యాధికారము తగదు. భీమసేనుని ఈ కురు సామ్రాజ్యము నకు పట్టాభిషిక్తుని చేయుము." అని పలికి చకా చకా తాను కూర్చున్న ఆసనం దిగి వనవాసము పోవుటకు ఉపక్రమించాడు ధర్మరాజు.

అది చూచి కృష్ణుడు ధర్మరాజు పాదాలకు నమస్కరించాడు. "ధర్మజా! అర్జునుని ప్రతిజ్ఞ గురించి నాకు తెలియదు. అర్జునుడు తన గాండీవాన్ని ఇతరులకు ఇమ్మని ఎవరైనా అంటే వారిని చంపుతానని ప్రతిజ్ఞ పూనాడు. ఆ మాట ఈరోజు అనాలోచితంగా నువ్వు అన్నావు. నిన్నుచంపకపోతే అర్జునునికి ప్రతిజ్ఞా భంగం అవుతుంది. చంపితే మహా ఘోరం జరిగిపోతుంది. అందుకని, పెద్దలను దూషించడం వారిని చంపడంతో సమానమని నిన్ను దూషించమని అర్జునుని తో చెప్పాను. దానికి మీరు మనస్తాపం చెందారు. అందుకని నీ పాదాలు పట్టుకొని ప్రార్ధిస్తున్నాను. నన్ను, అర్జునుని మన్నించు. నేను సత్యం చెబుతున్నాను విను. ఈ రోజు అర్జునుని కర్ణుని వధిస్తాడు. ఇది నిక్కువము." అని పలికిన కృష్ణుని పైకి లేవనెత్తి అతని ఎదుట చేతులు జోడించి ఇలా అన్నాడు.

'మహాత్మా! కృష్ణా! ఏ మాత్రం వివేచనా జ్ఞానం లేకుండా నోటికి వచ్చినట్టు కారు కూతలు కూసాను. నా హృదయం కలక బారింది. నన్ను క్షమించి, నాకు హితబోధ చేసావు. నీ మేలు ఎన్నటికీ మరిచిపోలేను." అని అన్నాడు. వెంటనే కృష్ణుడు తలదించుకొని దీనంగా మొహం పెట్టి ఉన్న అర్జునుని వంక చూచాడు. "అర్జునా! నీ అన్న ప్రసన్నుడైనాడు. అతని అనుమతి తీసుకొని మనం యుద్ధరంగానికి వెళదాము. కర్ణుని చంపడమే మన తక్షణ కర్తవ్యము. రణ రంగమున వీర విహారమొనరించి, కర్ణుని వధించి, నీ అన్న మనసుకు ఆహ్లాదం కలిగించు. అసలు విషయం తెలుసుకోకుండా ధర్మజుడు నిన్ను అనరాని మాటలు అనడం వల్లనే ఇంత వరకూ వచ్చింది. ఆ మాటలకు కోపించి, ఆవేశంలో నీవు నీ అన్నను చంపి ఉండే ఏమయి ఉండేది. దైవానుగ్రహము వలన ఘోర విపత్తు తప్పినది." అని అనగానే అర్జునుడు క న్నీళ్లు ధారాపాతంగా కారుతుండగా ధర్మరాజు కాళ్ల మీద పడ్డాడు. ధర్మరాజు కూడా కన్నీళ్లు తుడుచుకుంటూ అర్జునుని పైకి లేపి గట్టిగా హృదయానికి హత్తుకున్నాడు. "అర్జునా! ఆ కర్ణుడు నా విల్లు, నా రధము విరిచి, ములుకుల్లాంటి మాటలతో నా శరీరము, నా మనసు గాయపరిచాడు. అలాంటి దుర్మార్గుని ఇప్పుడు నీవు చంపక పోతే నేను బతికి ఉండటం ఉచితమా!" అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు అర్జునుడు "మహారాజా! ధర్మజా! ఈ రోజు నేను కర్ణుని చంపి నేలమీద పడవేస్తాను. కర్ణుని చంపకుండా నీ మొహం కూడా చూడను. కృ షుని సారధిగా కలిగిన ఈ అర్జునుడు మాట తప్పడు. అని అన్నాడు అర్జునుడు. కృష్ణుని చూచి "కృష్ణా! నీ మనసులో ఈ రోజు కర్ణుని అర్జునుడు చంపుతాడు అని సంకల్పించు. ఆ సంకల్ప బలంతో నేను కర్ణుని చంపుతాను." అని అన్నాడు. "తథాస్తు" అన్నాడు కృష్ణుడు.

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

కృష్ణుడు ధర్మరాజును చూచి "ధర్మజా! నీ తమ్ముడు అర్జునుని దీవించి పంపు. అన్నాడు. ధర్మరాజు అర్జునుని దగ్గరకు తీసుకొని "తమ్ముడా అర్జునా! అనాలోచితంగా నేను అన్న మాటలకు బాధపడకు. కృష్ణుని అనుమతితో నీవు అన్న మాటలకు కూడా నేను బాధ పడను. విజయా! నీవు కర్ణుని గెలిచి విజయుడవై తిరిగిరా! విజయుడు అన్న నీ పేరు సార్ధకం చేసుకో." అని అన్నాడు. కృష్ణార్జునులు రధారూఢులై రణరంగమునకు బయలుదేరారు. కాని ఎందుకో అర్జునుని మనసులో భీతి బెరుకు ఆవహించాయి. అది గమనించాడు కృష్ణుడు. అర్జునుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "అర్జునా! నీవు అమరులకు కూడా అజేయుడవు. నీకు భుజబలము, అస్త్ర బలము, దైవ బలము ఉన్నాయి. నీ పరాక్రమానికి తట్టుకోలేక భీష్ముడు అంపశయ్య మీద ఉన్నాడు. ద్రోణుడు ప్రాణాలు విడిచాడు. జయద్రధుడు (సైంధవుడు) రూపు మాసిపోయాడు. మిగిలింది కర్ణుడు. అతడిని నమ్మి సుయోధనుడు మీతోయుద్ధానికి దిగాడు. ఇప్పుడు నీవు అతనిని చంపి సుయోధనుని నమ్మకం వమ్ము గావించు. నీ కీర్తి ఇనుమడిస్తుంది. వీరే కాదు, కృ పాచార్యుడు, అశ్వత్థామ, కర్ణుడు, శల్యుడు నీ చేత చావవలసిన వారే! కృ పాచార్యుడు, అశ్వత్థామ బ్రాహ్మణులని నీవు వదలి వేసినా, నాకు బంధువను మిష మీద కృతవర్మను మాత్రం వదలకు. శల్యుడు నీకు మేనమామ. కాని అతడు పరుల పక్షమున యుద్ధం చేస్తున్నాడు కాబట్టి అతడు కూడా చంపదగినవాడే! ఇంక కర్ణుడు. మీకు కలిగిన కష్టనష్టములకు మూలకారకుడు. లాక్షాగృ హదహనము, కపటద్యూతము, పాండవపత్నికి జరిగిన పరాభవము, సుయోధనుని దుర్నయములకు మూలము అతడే. అదంతా ఒక ఎత్తు. కర్ణుడు ద్రౌపదిని సభలో తన మాటలతో అవమానించిన తీరు దుస్సహము. నాడు కౌరవ సభలో ద్రౌపదిని అన్న మాటలు నీవు కూడా విన్నావు కదా. "నీ మగలు నిన్ను జూదములో పణంగా పెట్టి ఓడిపోయి, చేతకాని వారి వలె చేతులు ముడుచుకొని కూర్చున్నారు. ఈ కౌరవ సభలో మగటిమి గల మగాడిని మగనిగా ఎన్నుకో." అని అన్నది కర్ణుడే కదా! నేను సంధి కొరకు కౌరవ సభకు వెళ్లినప్పుడు, సుయోధనుడు అతని తమ్ముల మనసులలో నా మీద పగ రగల్ప చేసి నన్ను బంధించ యత్నించినది ఈ కర్ణుడే కదా! మీకు దాపురించిన కష్టముల కన్నింటికి కారణము ఈ కర్ణుడే కదా! నీ కుమారుడు అభిమన్యుడు లోకభీకరంగా ఒంటరిగా యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు, దొంగచాటుగా అతని విల్లు త్రుంచి అతని మరణానికి కారకుడైన వాడు ఈ కర్ణుడే కదా! అటువంటి దురాత్ముడిని, పాపాత్ముడిని చంపడానికి వెనుకాడుతున్నావా అర్జునా! నీవు కర్ణుని చంపితే మిగిలిన రాజులు, చావగా మిగిలిన ధృతరాష్ట్రుని కుమారులు, నీ ఎదుట నిలువలేరు. విజయలక్ష్మి మిమ్ములను వరిస్తుంది. అని అన్నాడు కృష్ణుడు. ఆ మాటలు విన్న అర్జునుడు "కృష్ణా! నీవు తోడు ఉంటే నాకు ఇంక ఏమి కావాలి! ఈ రోజు కర్ణుడి చావు నా చేతిలో తథ్యం. నా ప్రతాపాన్ని చూచి సుయోధనుడు, కర్ణుడు, శకుని, వారు ఆడించిన కపట ద్యూతం గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. కర్ణుడి చావు కనులారా చూచి సుయోధనుడు, నాడు విదురుని మాటలు విననందుకు విచారించాలి.

అమరనధ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

ధార్తరాష్ట్రులు కురుసామ్రాజ్యము మీద ఆశ వదులుకోవాలి. కర్ణ వధ విన్న నా అన్న ధర్మజుని మొహంలో చిరునవ్వు చూడాలి." అన్నాడు అర్జునుడు. అప్పటికి వారు రణరంగమును సమీపించారు. యుద్ధం ఘోరంగా జరుగుతూ ఉంది. ఇరు పక్షముల వారు ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడుతున్నారు.

కర్ణుని కుమారులలో ఒకడు ఉత్తమౌజుని చేతిలో మరణించాడు. అది చూచిన కర్ణుడు ఉత్తమౌజుని రధాశ్వములను, కేతనమును నరికాడు. ఉత్తమౌజుడు కత్తి తీసుకొని కిందికి దుమికి, తనకు అడ్డంగా వచ్చిన కృపాచార్యుని రధమునకు కట్టిన హయములను చంపాడు. వెంటనే శిఖండి రధం ఎక్కాడు. ఇంతలో అశ్వత్థామ అక్కడికి వచ్చి కృపాచార్యుని తన రధము మీద ఎక్కించుకొని అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. భీమసేనుని పరాక్రమానికి తట్టుకోలేక కౌరవ సైన్యము పారిపోసాగింది. అది చూచిన భీమసేనుడు తన రధసారధి విశోకునితో ఇలా అన్నాడు. "విశోకా! అన్న ' ధర్మజుడు రణరంగమునుండి తొలగిపోయాడు. అన్న క్షేమము కనుగొనడానికి వెళ్లిన అర్జునుడు కూడా రాలేదు. ఏమయి ఉంటుంది! ఆ ఇద్దరికీ ఏమన్నా కీడు మూడిందా! అదే జరిగితే నేను యుద్ధం చేసి కూడా ప్రయోజనం లేదు కదా! అయిన ఇప్పుడు నేను చేయగలిగినది ఏముంది శత్రువులను నిర్మూలించడం తప్ప. విశోకా! అటు చూడు. ఆ కేతనములను బట్టి అందు ఉన్న రధికులను పోల్చుకోగలవా! అది సరే. మనకు బాణములు సరిపడా ఉన్నవా!" చూచి చెప్పు అని అడిగాడు.

దానికి విశోకుడు భీమసేనునితో ఇలా అన్నాడు. "భీమసేనా! మనకు ఉన్న అస్త్రములు, శస్త్రములు గురించి చింతలేదు. అవి సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. మన వెనుక వచ్చు బండిలోని ఆయుధములు ఇసుమంతయు వ్యయము కాలేదు. అసలు నీ చేతిలో గద ఉండగా, ఈ ఆయుధములు నీకు ఎందుకు. నీ చేతిలోని గద చాలు శత్రునిర్మూలన చేయుటకు." అని పలికాడు. ఆ మాటలకు భీమసేనుడు ఎంతో సంతోషించాడు. ఇంతలో విశోకుడు బిగ్గరగా "భీమసేనా! అడుగో నీ తమ్ముడు అర్జునుడు ఆ ఏనుగుల సమూహములను తరుముతున్నాడు" అని బిగ్గరగా అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న భీమసేనుని హృదయం సంతోషంతో ఉప్పొంగింది. "విశోకా! మన రధమును అర్జునుని రధము వద్దకు పోనిమ్ము." అని అన్నాడు. వెంటనే విశోకుడు రధమును అర్జునుని వద్దకు పోనిచ్చాడు. అర్జునుడు రణరంగము ప్రవేశించి కౌరవ సేనను హతమారుస్తున్నాడు. అర్జునుని పరాక్రమానికి తట్టుకోలేక కౌరవ సైన్యము పారిపోసాగింది. అర్జునుడు త్వర త్వరగా కర్ణుడు ఉన్న వైపుకు పోసాగాడు. మరొక పక్కనుండి భీమసేనుడు కూడా వాయువేగంతో కౌరవ సైన్యములోకి చొచ్చుకు పోతూ శత్రుసైన్యమునకు భయం కలిగిస్తున్నాడు.

ఇది చూచాడు సుయోధనుడు "ఈ భీమసేనుడు చస్తేగాని పాండవ సైన్యము పారిపోదు. ముందు వీడిని చుట్టుముట్టి చంపండి." అని కౌరవ వీరులను ప్రోత్సహించాడు. కౌరవ

అమరనాథ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

సైన్యములోని ప్రముఖ వీరులందరూ తమ తమ బలములతో భీమసేనుని చుట్టుముట్టారు. యుద్ధం ఘోరంగా సాగుతూ ఉంది. భీమసేనుడు శత్రుసేనలను విచక్షణారహితంగా సంహరిస్తున్నాడు. శకుని భీమసేనుని ఎదుర్కొని అతని రొమ్ముకు గురిపెట్టి బాణప్రయోగము చేసాడు. భీముడు శకుని విల్లు విరిచాడు. శకుని వేరొక విల్లు తీసుకొని పదునారు బాణములతో భీముని సారధిని, హయములను కొట్టాడు. తీవ్రంగా గాయ పరిచాడు. భీముడు కోపించి శక్తి ఆయుధమును శకుని మీద ప్రయోగించాడు. కాని శకుని అతి లాఘవంతో ఆ శక్తిని చేతితో పట్టుకొని తిరిగి భీమసేనుని మీదికి విసిరాడు. భీమసేనుని చెయ్యి బాగా గాయపడింది. కౌరవ సేనల హర్షధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. వెంటనే భీమసేనుడు తన ధనుస్సు తీసుకొని శకుని విల్లు విరిచాడు. శకుని శరీరం అంతా శరములతో నింపాడు. శకుని రధం మీద కూలిపోయాడు. మూర్ఛపోయాడు. ఇది చూచిన సుయోధనుడు శకునిని తన రధము మీద ఎక్కించుకొని పక్కకు తీసుకొని పోయాడు.

తరువాత భీముడు శిఖండి, ధృష్టద్యుమ్నుడు, ఉపపాండవుల సాయంతో కర్ణుని ఎదుర్కొన్నాడు. ఇంతలో నకుల సహదేవులు కూడా వచ్చి చేరారు. వారందరూ కలిసి కర్ణుని ఎదుర్కొన్నారు. కాని కర్ణుడు వెరవక వీరవిహారం చేస్తున్నాడు. కర్ణుని పరాక్రమానికి తట్టుకోలేక పాండవ సేనలు పారిపోసాగాయి. కర్ణుని పరాక్రమాన్ని చూసి పాండవ వీరు లందరూ ఆశ్చర్యపోతున్నారు. తమ తమ సేనలతో కర్ణుని చుట్టుముట్టారు. కర్ణుడు ఇసుమంతయును వెరవక తనను చుట్టు ముట్టి పాంచాల, ఛేది, మత్య దేశ సైన్యములను చెల్లాచెదరు చేస్తున్నాడు రణరంగ మంతా పీనుగులపెంట చేస్తున్నాడు. అతనికి తోడుగా సుయోధనుడు, కృపాచార్యుడు, దుశ్శాసనుడు, అశ్వత్థామ, శకుని, కృతవర్మ మొదలగువారు పాండసేన మీద పడి మారణహోమం చేస్తున్నారు. మరొక పక్క భీమ, నకుల, సహదేవ, ధృష్టద్యుమ్న, శిఖండి మొదలగు వారు కౌరవ సేనలను తుదముట్టిస్తున్నారు. ఇరుపక్షముల మధ్య పోరు ఘోరంగా సాగుతూ ఉంది, ఇరువైపులా నష్టం అపారంగా ఉంది. అర్జునుడు వేగంగా కర్ణుని సమీపించాడు. అర్జునుని రధం చూచి శల్యుడు కర్ణునితో ఇలా అన్నాడు. "కర్ణా! అటు చూడు. అర్జునుడు ఇటే వచ్చుచున్నాడు. అర్జునుడు ఎదుర్కొనే ధైర్యంలేక కౌరవ సేనపక్కకు తొలగి పోతూ ఉంది. ఇదే సమయం. అర్జునుని ఎదిరించు. జయించు. సుయోధనుని ఋణం తీర్చుకో." అని ప్రోత్సహించాడు. తమ రధమును అర్జునునికి ఎదురుగా పోనిచ్చాడు. ఇంతలో భీముడు అర్జునుని కలుసుకున్నాడు అర్జునుడు అన్న ధర్మజుడు క్షేమంగా ఉన్నాడని భీమసేనునికి చెప్పాడు. తాను కర్ణుని ఎదుర్కొనడానికి వెళ్లాడు. అర్జునుడు కౌరవ సేనల మీద తీవ్రంగా దాడి చేసాడు.

ఇంతలో నీ కుమారులు పది మంది (ధృతరాష్ట్రకుమారులు) అర్జునుని మీద దాడిచేసారు. అర్జునుడు వారి నందరినీ ఒకేసారి యమసదనానికి పంపాడు. వెంటనే 90 మంది కౌరవ వీరులు అర్జునుని చుట్టుముట్టారు. వారినందరినీ ఒక్కొక్కరినీ ఒక్కొక్క బాణంతో చంపాడు

అమరనాథ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

అర్జునుడు. మిగిలిన వారిని తరుము తున్నాడు అర్జునుడు. ఇంతలో మ్లేచ్ఛ సేనలు 1300 ఏనుగులతో అర్జునుని మీదికి దూకాయి. అర్జునుడు భీముని సాయంతో ఆ గజ సైన్యమును చించి చెండాడాడు. కాని వారు భీమసేనుని వదలక వెంటపడుతున్నారు. భీమసేనుడు తన గద తీసుకొని రధం దిగి ఏనుగుల కుంభస్థలములు పగులగొడుతున్నాడు. ఒక పక్క అర్జునుని పదునైన బాణములు, మరొక పక్క భీమసేనుని గదాఘాతములు కౌరవ సేనను అల్లకల్లోలం చేస్తున్నాయి. కౌరవసేనలు అన్ని భయంతో కర్ణుని వెనక చేరాయి. కర్ణుడు కూడా విజృంభించాడు. భీముడి కొడుకు, నకులుని కొడుకు ధరించిన ధనుస్సులను విరగ గొట్టాడు. ధృష్టద్యుమ్నుడి హయములను, సాత్యకి హయములను చంపాడు. కేకయపుత్రుడిని హతమార్చాడు. దానికి ప్రతిగా కేకయ రాజు కర్ణుని కుమారుడు ప్రసేనుని చంపాడు. పుత్రశోకంతో నిండిన కర్ణుడు కేకయరాజును చంపాడు. సాత్యకి మరొక రధం ఎక్కి కర్ణుని మనుమడు సుషేణుని ఎదుర్కొన్నాడు. సాత్యకి సుషేణుని హయములను చంపి, సుషేణుని చంపడానికి శరప్రయోగం చేసాడు. అప్పుడు కర్ణుడు "ఒరేయ్ సాత్యకీ చచ్చావురా!" అని అరుస్తూ ఒక నిశితశరమును ప్రయోగించాడు. ఆ బాణమును శిఖండి అడ్డుకున్నాడు. కర్ణుడు మహా కోపంతో శిఖండి కేతనము విరిచాడు. కర్ణుడు ద్రుపదుని కుమారుడైన సుదేవుడిని చంపాడు. ఇది చూచి పాంచాల వీరులు కర్ణుని చుట్టుముట్టారు. అర్జునుడు, భీముడు కలిసి కర్ణుని రధమును సమీపించారు. ఉత్తమౌజుడు, జనమేజయుడు, యుధామన్యుడు, శిఖండి,

ధృష్టద్యుమ్నుడు అర్జునుని దాటుకొని పోయి కర్ణుని ఎదుర్కొన్నారు. కర్ణుడు వారందరినీ సమర్ధవంతంగా ఎదుర్కొన్నాడు. కర్ణుడు వారందరి ధ్వజములను, ఛత్రములను, సూతులను, హయములను, ధనుస్సులను, నుగ్గు నుగ్గు చేసాడు. ఇంతలో ద్రౌపది కుమారులు కర్ణుని చుట్టుముట్టారు. వారి పక్కనే సాత్యకి నిలబడి కర్ణుడు వేసే ప్రతి బాణమును త్రుంచుతున్నాడు. కర్ణునికి సాయంగా వచ్చిన సుయోధనుని శరీరంనిండా బాణములు గుచ్చాడు. ఇది చూచిన అర్జునుడు సుయోధనునికి కర్ణుని కి సాయంగా వచ్చిన వారినందరినీ తరిమి కొట్టాడు. ఇంతలో దుశ్శాసనుడు భీమునితో తలపడ్డాడు. అప్పుడు దుశ్శాసనుని చూచి భీమసేనుడు ఇలా అన్నాడు. "తమ్ముడా దుశ్శాసనా ! నాడు కౌరవ సభలో నీవు చేసిన దుష్కర్మలకు, అవమానములకు, నీ ఋణం, వడ్డీతో సహా తీర్చుకోడానికి వచ్చాను. ఆ నాడు నేను చేసిన ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకుంటాను. ఆడిన మాట నెరవేర్చుకొనే నా లాంటి పుణ్యాత్ములు లోకంతో ఇంక ఎవరూ ఉండరు. ఆ భగవంతుడు నా మీద దయతో ఈ రోజు నిన్ను నా ఎదురుగా నిలబెట్టాడు.' అన్నాడు భీమసేనుడు. ఆ మాటలకు దుశ్శాసనుడు హేళనగా నవ్వుతూ "ఓ భీమసేనా! అదేమిటి! అప్పుడే మరచిపోయావా! మేము నిన్ను, నీ వారిని లక్క ఇంట్లో పెట్టి తగల బెట్టడం. నీ అన్నతో మాయా జూదం ఆడించి మీ రాజ్యం అంతా కొల్ల గొట్టడం. మిమ్ములను అడవులకు వెళ్లగొట్టడం. దిక్కులేని వారివలే మీరు విరాటరాజు కొలువులో తలదాచుకోవడం. ఇంతకంటే దైన్యము అవమానము మీకు ఇంకేం ఉంటుంది చెప్పు. ఇన్ని

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

జరిగినా తగుదునమ్మా అని మరలా యుద్ధానికి వచ్చారా! అవన్నీ మీరు మరిచిపోయినా నేను మరిచిపోను" అన్నాడు దుశ్శాసనుడు.

ఆ మాటలకు బదులుగా భీముడు దుశ్శాసనుని కేతనమును విరగ్గొట్టాడు. విల్లు విరిచాడు. సారధిని చంపాడు. సూటిగా ఒకే ఒక బాణము దుశ్శాసనుని నుదుట నాటాడు. తన రధము తానే నడుపుకుంటూ దుశ్శాసనుడు మరొక విల్లు తీసుకొని భీముని విల్లు విరిచాడు. భీముని రధసారధిని కొట్టాడు. భీముడు మరొక విల్లు చేబూనాడు. దుశ్శాసనుని శరీరంలో 50 బాణములు నాటాడు. వెంటనే దుశ్శాసనుడు భీమసేనుని రధమునకు కట్టిన అశ్వములను చంపాడు. భీముడు తన గదను చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. రధం మీదినుండి దూకి దుశ్శాసనుని రధం దగ్గరకు వచ్చాడు. దుశ్శాసనుని రధమునకు కట్టిన గుర్రములను చంపాడు. దుశ్శాసనుని రధం విరగ్గొట్టాడు. దుశ్శాసనుడు కూడా తన గదను చేతిలోకి తీసుకొని తటాలున రధం నుండి కిందికి దూకాడు. భీముడి మీద తోమరం విసిరాడు. ఆ తోమరాన్ని భీముడు విరిచాడు. దుశ్శాసనుని దగ్గరనుండి చూడగానే తాము 13 ఏళ్లు పడ్డ పాట్లు గుర్తుకువచ్చాయి భీమసేనుడికి. కోపంతో రగిలిపోయాడు. నాడు కౌరవ సభలో దుశ్శాసనుని గుండెలు చీల్చి రక్తం తాగుతాను అన్న తన ప్రతిజ్ఞ గుర్తుకు వచ్చింది. తన బలం అంతా కూడగట్టుకొని తన గదను పైకి ఎత్తి దుశ్శాసనుని తలమీద మోదాడు. ఆ దెబ్బకు దుశ్శాసనుడు కింద పడ్డాడు. దుశ్శాసనుని మీద పడ్డాడు భీముడు. దుశ్శాసనుని మెడమీద కాలుపెట్టి అదిమాడు. మెడను నులుము తున్నాడు.

"ఒరేయ్ దుశ్శాసనా! నాడు నిండుకొలువులో మమ్ములను అవమానం చేసింది చాలక చావడానికి, నన్ను వెతుక్కుంటూ వచ్చావా! చావరా! ఈ రోజు నీ
చావు తప్పదు." అని దుశ్శాసనుని గొంతుమీద పాదం పెట్టి అదుముతుంటే ఉభయసేనలు భయభ్రాతులయ్యారు. దూరంగా పారిపోయారు. అప్పుడు భీమసేనుడు దుశ్శాసనుని శరీదాన్ని రెండు చేతులతో పైకి ఎత్తి పట్టుకున్నాడు. గాలిలో గిరా గిరా తిప్పాడు. నేలకేసి బాదాడు. తన కాళ్లతో ఎగిసెగిసి తన్నాడు. దుశ్శాసనుడి మెడమీద మోకాలు పెట్టి అదిమాడు. లేచి నిలబడ్డాడు. దుశ్శాసనుడు బతికాడో చచ్చాడో చూడలేదు. వికటాట్టహాసం చేసాడు. మోకాళ్ల మీద కూర్చున్నాడు. దుశ్శాసనుని మొహం లోకి చూస్తూ ' "ఒరేయ్ దుశ్శాసనా ! ఈ రోజు నీ గుండెలు చీల్చి నీ వెచ్చని నెత్తురు తేనె తాగినట్టు తాగాతానురా! పిలవరా! నీ వాళ్లను పిలువు! ఎవడు అడ్డం వస్తాడో చూస్తాను.' గండ్ర గొడ్డలితీసుకొని దుశ్శాసనుని మొహం మీద ఆడించాడు. అంటూ ఒక నాడు హిరణ్య కశిపుని పొట్టను నరసింహస్వామి చీల్చినట్టు అమిత రౌద్రంతో భీమసేనుడు దుశ్శాసనుని గుండెలలోకి తన గోళ్లు గుచ్చి అతని గుండెలు చీల్చాడు. అతని గుండెల్లో నుండి రక్తం పెల్లుబికింది. ఆ నెత్తురును దోసిలితో పట్టుకొని ఆస్వాదించాడు. మిగిలిన రక్తం మొహానికి ఒంటికి పూసుకున్నాడు. మరలా దుశ్శాసనుని

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

మొహంలోకి చూచాడు. వికటాట్టహాసం చేసాడు. పైకి లేచాడు. పూనకం వచ్చిన వాడి మాదిరి ఎగురుతున్నాడు. "ఒరేయ్ దుశ్శాసనా! అబ్బా నీ నెత్తురు ఎంత రుచిగా ఉందిరా! ఈ నాటికి నా దాహం తీరింది. నా ప్రతిజ్ఞ నెరవేరింది." అని అరుస్తున్నాడు. గెంతులు వేస్తున్నాడు. భుజాలు చరుచు కుంటున్నాడు. అతడు మానవుడా...... రాక్షసుడా..... అని అక్కడ ఉన్న సైనికులకు భ్రమ కలిగింది. అందరూ యుద్ధం మాని అవాక్కయ్యారు. శిలాప్రతిమల మాదిరి నిలబడ్డారు. భీముడు గదను భుజం మీద పెట్టుకున్నాడు. ఒళ్లంతా రక్తంతో ఎర్రగా ఉంది. ప్రళయ కాళ యముని మాదిరి విజృంభించాడు. కౌరవ సేనలను తరుము తున్నాడు. భీముని చూడగానే కౌరవ సేనలుపారిపోయాయి. భీముడు వెనక్కు తిరిగి మరలా దుశ్శాసనుని దగ్గరకు వచ్చాడు. "ఒరేయ్ ఏంట్రా అలా పడి ఉన్నావు! అరవరా! పశువు మాదిరి అరవరా! ఒరేయ్ పశువా! నామాటలకు బదులు చెప్పే వాడు ఎవడున్నాడురా! పిలువు." అంటూ దుశ్శాసనుడు దగ్గర కూర్చున్నాడు. "ఒరేయ్! పశువా! నా మీద నీకు కోపం ఎందుకురా! నేను మిమ్మల్ని ఏంచేసానురా! నాకు విషం పెట్టారు. నీళ్లలో తోసారు. విషసర్పములతో కరిపించారు. అందరి ముందు నిండు సభలో నన్ను అవమానాల పాలు చేసారు. ఎందుకురా! ఇందుకేనా! నాడు జూదంలో గెలిచిన దానికి ప్రతిఫలం ఇదేరా! అనుభవించు.' అంటూ పైకి లేచాడు. తన దగ్గరగా వస్తున్న కౌరవ యోధులను చూచి ఇలా అన్నాడు. "చూడండి! ఈ దుశ్శాసనుని దుర్గతి. వీడి వల్ల వీడి తండ్రి ధృతరాష్ట్రుడు పరువు పోగొట్టు కున్నాడు. అవమానాల పాలయ్యాడు. ఆ నాడు కౌరవ సభలో వీడిని మందలించి ఉంటే, వారించి ఉంటే ఇంత జరగదుకదా! ఒరేయ్! నాడు కౌరవ సభలో ద్రౌపదిని చూచి ఏమన్నావురా! నీకు మగడు లేడు! అని కదరా! చూడరా! ద్రౌపదికి భర్త ఉన్నాడురా! నేనే రా ద్రౌపది భర్తను. కాని మీ కౌరవుల భార్యలం దరికీ భర్తలు లేకుండా చేస్తానురా! వారు తమ భర్తలకోసం భోరున ఏడవాలిరా! ఒరేయ్! దుశ్శాసనా! నా ప్రతిజ్ఞ ఒకటి నెరవేరిందిరా! నీ అన్న సుయోధనుని తొడలు విరగ్గొట్టి అతని తల తన్నడం మిగిలింది. ఆ పని మీద బయలుదేరుతున్నానురా! " అంటూ ఊగిపోతున్నాడు.

దుశ్శాసనుని గదతో మోది మోది చిత్రవధ చేసాడు భీముడు. దుశ్శాసనుడు మరణించాడు. పరస్త్రీ మీద చెయ్యివేసిన వాడికి ఏం శాస్తి జరుగుతుందో లోకానికి తెలియచేసాడు భీముడు. భీముని భయంకరాకృతి చూచి కర్ణుడు మొదలగు కౌరవ వీరులు భయంతో తల్లడిల్లిపోయారు. వారికి కాలూ చెయ్యి ఆడటం లేదు. కాని ధృతరాష్ట్రకుమారులు అయిన కవచి, నిషంగి, పాశి, దండధారుడు, ధనుర్రహుడు, అలోపుడు, సహుడు, షండుడు, వాతవేగుడు, సువర్చసుడు భీమసేనుని ఎదుర్కొన్నారు.

భీమసేనుడు పది భల్లబాణములతో ఆ పదిమంది కురుకుమారుల శిరస్సులు తుంచాడు. అది చూచిన కర్ణుడు కూడా దిక్కు తోచుకుంటూ అటు ఇటు చూస్తున్నాడు. అప్పుడు శల్యుడు కర్ణుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "కర్ణా! ఏమయింది! భయపడ్డావా! నీలో పిరికితనం ఆవహించిందా! నీ మిత్రుడు సుయోధనుడు కూడా దుశ్శాసనుని దుర్మరణం చూచి తన

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

వంతు ఎప్పుడు వస్తుందో అని భయపడుతున్నాడు. నువ్వుకూడా భయపడితే ఎలాగా! కృపాచార్యుడు, అశ్వత్థామ మొదలగు వీరులు నీ ఆజ్ఞకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. సైన్యమును కూడగట్టుకొని యుద్ధమునకు ఉపక్రమించు. అదుగో నీ కుమారుడు వృషసేనుడు పాండవుల మీదికి పోతున్నాడు. నువ్వుకూడా అర్జునుని ఎదిరించు. ఎందుకంటే ఈ యుద్ధభారమును రారాజు నీ భుజస్కంధముల మీద నిలిపాడు. మరి నీవు ఇలా నిర్వీర్యుడివి కావడం తగునా!" అని పలికాడు.

ఈ మాటలతో కర్ణునిలో చైతన్యం వచ్చింది. యుద్ధానికి సన్నద్ధుడయ్యాడు. ఇంతలో కర్ణుని కుమారుడు వృషసేనుడు భీమసేనుని ఎదుర్కొన్నాడు. నకులుడు అడ్డు పడ్డాడు. వృషసేనుని ఛత్రమును, పతాకమును, విల్లును త్రుంచాడు. వృ షసేనుడు వేరొక విల్లు తీసుకొని నకులుడి రధమును విరగ్గొట్టాడు. అశ్వములను చంపాడు. నకులుడు కత్తి డాలు తీసుకొని కిందికి దుమికాడు. వృషసేనుడి మీదికి " నేను కృష్ణార్జునులతో యుద్ధం చేస్తాను. " అని అన్నాడు శల్యుడు. అక్కడ అర్జునుడు కూడా కృష్ణుని తో "కృష్ణా! కర్ణుడు నన్ను జయిస్తే నీవు ఏమి చేస్తావు." అని అడిగాడు. .

"అర్జునా! సూర్యుడు పశ్చిమ దిక్కుగా ఉదయించినా కర్ణుని చేతిలో నీవు ఓడిపోవడం జరగదు. కాబట్టి నీవు వేసిన ప్రశ్న ఉదయించదు. కాని విధి వక్రించి నీవు అన్నదే జరిగితే అలాంటి దురవస్థను నేను నవ్వులాటకు కూడా భరించలేను. ఆ కర్ణుని, శల్యుని ఒంటి చేత్తో అంతమొందిస్తాను. కౌరవ వంశ నిర్మూలన గావించి ధర్మరాజుకు ఈ కురుసామ్రాజ్యమునకు పట్టం కడతాను. ఇది నిశ్చయము." అని అన్నాడు కృష్ణుడు. "కృష్ణా! నేను కూడా నవ్వులాటకు అన్నాను కానీ నీ దాకా రానిస్తానా! నాడు కౌరవ సభలో ద్రౌపదికి జరిగిన అవమానానికి ప్రతీకారం తీర్చుకోకుండా ఊరుకుంటానా! ఆ త్రిమూర్తులు అడ్డు వచ్చినా నేడు కర్ణుని చావు నా చేతిలో తధ్యం. కర్ణుడి తల నేను నరకడం నీవు వినోదంగా చూడు. కర్ణుని భార్య, శల్యుని భార్యను విధవలుగా చేస్తాను." అని అన్నాడు అర్జునుడు. ఇరుపక్షముల సైన్యములు ఒకరికి ఎదురుగా ఒకరు నిలిచారు. కర్ణుడు అర్జునుని మధ్య లోకోత్తరమైన యుద్ధం జరగబోతోందని, యుద్ధమును కనులారా చూడడానికి ఆకాశంలో దేవతలందరూ గుమి గూడారు. ఆ సమయంలో అశ్వత్థామ సుయోధనుని సమీపించి ఇలా అన్నాడు. " సుయోధనా! భీష్ముడు అంతటి వాడు అర్జునుని చేతిలో ఓడిపోయాడు.

ఈ కర్ణుడు అతని కన్నా గొప్పవాడా చెప్పు. అర్జునుని ఎదిరించి నిలువగలడా! నేను అర్జునుని సమాధాన పరుస్తాను. నీవు కర్ణుని అనునయించు. మనం అందరం ధర్మరాజుతో సంధి చేసుకుందాము. వ్యవహారం చక్కబడుతుంది. భీముడు, నకుల సహదేవులు ధర్మరాజు చెప్పినట్టు వింటారు. నేను చెప్పిన మాటలే వింటే నీకూ, నీ సహోదరులకు, సకల రాజన్యులకు, సామాన్య జనులకు క్షేమదాయక మవుతుంది. ఆలోచించు. నీవు నన్ను, కృపాచార్యుని, నమ్ముకున్నావు. నేనూ, కృపాచార్యుడు, ఎవరి చేతిలో

అమరనాధ అమర

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

నూ చావమని, అర్జునుని గెలుస్తామని అనుకోవడం పొరపాటు. ఎందుకంటే భీష్ముడు, ద్రోణుడు అరివీరభయంకరులనీ, ఎవరి చేతిలో ఓడిపోరని అనుకున్నారు. కాని కృష్ణుని సాయంతో అర్జునుడు వారిని ఓడించాడు. మేమూ అంతే కదా! అందుచేత పాండవులతో సంధి ఉత్తమము అని నా అభిప్రాయము. కృష్ణుడు రాయబారిగా వచ్చినప్పుడు మనము ఏమేమో మాట్లాడినామని, ఇంక సంధి అసాధ్యమని అనుకోవద్దు. నీ తండ్రి ధృతరాష్ట్రుని, ధర్మరాజు, చక్రవర్తిగా అంగీకరిస్తాడు. అందరం అతని పాలనలో హాయిగా ఉందాము. కర్ణుడు కూడా నా మాట వింటాడు. మాకు, నీవు బతకడం కూడా కావాలి. బ్రతికి ఉంటే సుఖములు అనుభవించవచ్చు కదా! కాబట్టి అసూయ, ద్వేషము మానుకో. చచ్చి ఏమి సాధిస్తావు. కాబట్టి పెడతలంపులు మాని సంధికి ఒడంబడటం మంచిది. ఇది అందరికీ శ్రేయోదాయకము. నీవు దీనికి ఒప్పుకోకపోతే, సాము చేస్తున్న తాడు మీదినుండి కింద పడినట్టు అధః పాతాళానికి పడిపోతావు. జాగ్రత్త!" అని పలికాడు అశ్వత్థామ.

ఆ మాటలు అన్ని సావధానంగా విన్నాడు సుయోధనుడు. విరక్తిగా నవ్వాడు. "అశ్వత్థామా! నీవు ఎంత వెర్రివాడవయ్యా! భీముడు, నా తమ్ముడు, దుశ్శాసనుని చంపి, తాను చేసిన ప్రతిజ్ఞలలో మొదటిది నెరవేర్చుకున్నాడు. నన్ను చంపి, రెండవ ప్రతిన కూడా నెరవేర్చుకోకుండా మానుతాడా చెప్పు! ఇంతజరిగిన తరువాత సంధి చేసుకోడం ఏం బావుంటుంది. ఈ సమయంలో కర్ణుడు యుద్ధం ఎలా మానుతాడు. కాబట్టి కానున్నది కాక మానదు. నీ ప్రయత్నం విరమించడం మంచిది. ప్రస్తుతానికి అర్జునుడు బాగా అలసిపోయి ఉన్నాడు. కాని కర్ణుడు అవక్రపరాక్రమముతో విరాజిల్లుతున్నాడు. ఈ రోజు వధ తథ్యం. అని పలికాడు సుయోధనుడు. కర్ణుని చేతిలో అర్జునుని సుయోధనుడు తనసేనలను యుద్ధమునకు ప్రోత్సహించాడు. కర్ణుడు అర్జునుడు ఒకరితో ఒకరు ఢీ కొన్నారు. యుద్ధం తీవ్రతరమైంది. అర్జునుని చూచి కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "అర్జునా! అడుగో కర్ణుడు. నీ ప్రతాపం చూపించు. కర్ణుని శరీరం నిండా శరములను నాటు. ఈ కర్ణుడు నీకు ఎందులోనూ సమానం కాడు. అర్జునా! విజృంభించు. కర్ణుని వధించు. అని ప్రోత్సహించాడు. అక్కడ కర్ణుని కూడా కౌరవ వీరులు ఉత్సాహపరుస్తున్నారు. "కర్ణా! ఇన్నాళ్లు అడవులలో మృగముల మాదిరి తిరిగిన పాండవులు ఇప్పుడు యుద్ధమునకు వచ్చారు. నువ్వు ఈ అర్జునుని చంపితే మిగిలిన పాండవులు తిరిగి అడవులకు వెళ్తారు. సుయోధనుడు ఈ కురుసామ్రాజ్యానికి అధిపతి అవుతాడు. నీ శక్తినంతా ప్రయోగించి అర్జునుని చంపు." అని ప్రోత్సహించారు.

"" కర్ణుడు అర్జునుని శరీరంలో 10 బాణములు గుచ్చాడు. అర్జునుడు 19 బాణములతో కర్ణుని కొట్టాడు. కర్ణుడు 9 అత్యంత పదునైన బాణములను అర్జునుని మీద ప్రయోగించాడు. కర్ణుడు కృష్ణుని కూడా వదల లేదు. అది చూచిన అర్జునుడు తన బాణములతో కర్ణుని నెత్తురు కారేట్టు కొట్టాడు. కర్ణుడు కోపంతో ఊగిపోయాడు. తన పదునైన బాణములతో అర్జునుని కృష్ణుని కొట్టాడు. అప్పుడు అర్జునుడు కర్ణుని సారధిని, అశ్వములను కొట్టాడు. కర్ణుని మీద

అమరనాథ్ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

ఆగ్నేయాస్త్రాన్ని ప్రయోగించాడు. దానికి విరుగుడుగా కర్ణుడు వారుణాస్త్రాన్ని ప్రయోగించి అర్జునుడు ప్రయోగించిన ఆగ్నేయాస్త్రాన్ని నిర్వీర్యం చేసాడు. అర్జునుడు కర్ణుని మీద మేఘాస్త్రము ప్రయోగించాడు. ఆ అస్త్ర మహిమతో ఆకాశం మేఘావృతమయింది. చీకట్లు అలుముకున్నాయి. దానికి విరుగుడుగా కర్ణుడు అనిలాస్త్రము(వాయవ్యాస్త్రము) సంధించాడు. వాయవ్యాస్త్రము ధాటికి మేఘములు చెల్లాచెదరయ్యాయి. అంతటాసూర్యరస్మి ప్రసరించింది. అంతలో అర్జునుడు ఇంద్ర శక్తిని ప్రయోగించాడు. కర్ణుడు తన మంత్రశక్తితో ఆ ఇంద్రశక్తిని నిర్వీర్యము చేసాడు. మరలా అర్జునుని మీద అత్యంత పదునైన బాణములు ప్రయోగించాడు. అది చూచిన భీముడు అర్జునునితో ఇలా అన్నాడు. "తమ్ముడా అర్జునా! ఈ కర్ణుడు ఈ రోజు మనతో అటో ఇటో తేల్చుకోవాలని వచ్చినట్టున్నాడు. నీ ప్రతిజ్ఞా భంగం కాకుండా నువ్వు చంపుతావా! లేక నన్ను చంపమంటే నా గదా ఘాతంతో కర్ణుని తల వక్కలు చేస్తాను." అని ఆవేశంతో అన్నాడు భీమసేనుడు. వారిని చూచి కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "అర్జునా! నీవు ప్రయోగించిన దివ్యాస్త్రములన్ని కర్ణుడు తిప్పి కొడుతున్నాడు. పైగా కర్ణుడు తన బాణములతో నిన్ను తీవ్రంగా గాయపరుస్తున్నాడు. నీ పరిస్థితి చూచి కౌరవ సేనలో ఉత్సాహము, పాండవ సేనలో నిరుత్సాహము ప్రబలుతూ ఉంది. కారణంతెలియడం లేదు. పోనీ నా చక్రము ఇస్తాను. దానిని ప్రయోగించి కర్ణుని తల తుంచు." అన్నాడు కృష్ణుడు. "కృష్ణా! అంతపని వద్దులే. నేను కర్ణుని మీద బ్రహ్మాస్త్రము ప్రయోగిస్తున్నాను.
చూడు అంటూ బ్రహ్మాస్త్రమునుసంధించాడు. అది కర్ణుని వంక అతి వేగంగా దూసుకుపోతూ ఉంది. అర్జునుడు ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రమునకు కర్ణుడు మాత్రం బెదర లేదు. నిశ్చలంగా ఉన్నాడు. తన మంత్ర శక్తితో అర్జునుడు ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రమును నిర్వీర్యముచేసాడు. అర్జునుని మీద, కృష్ణుని బాణప్రయోగముచేసాడు.

అర్జునుడు కూడా కర్ణ శల్యులమీద చెరి 9 బాణములు ప్రయోగించాడు. కర్ణుడు అర్జునుని గాండీవమునకు కట్టిన త్రాటిని తెంచాడు. అర్జునుడు తన వింటినారి సరిచేసుకొని కర్ణుని వింటినారి తెంచాడు. ఈ ప్రకారంగా కర్ణుడు అర్జునుడు పోరు ఘోరంగా సాగుతూ ఉంది. ఒకరికి ఒకరు తీసిపోకుండా యుద్ధం చేస్తున్నారు. అర్జునుని ధాటికి తట్టుకోలేక కర్ణుని చక్రరక్షకులు పారిపోయారు. ఇది చూచిన సుయోధనుడు తన సైన్యమును అర్జునుని చంపమని పురికొల్పాడు. సుయోధనుని బలగములు ఒక్కుమ్మడిగా అర్జునుని చుట్టుముట్టాయి. అర్జునుడు తన వాడియైన బాణములు ప్రయోగించి సుయోధనుని సైన్యమును చెదర గొట్టాడు.

ఇరు పక్షములలో ఉన్న వీరులుయుద్ధం చెయ్యడం మాని కర్ణార్జునుల యుద్ధము వీక్షిస్తున్నారు. ఇది చూచిన సుయోధనుడు వారిని చూచి ఇలా అన్నాడు. "మహా వీరులారా! కర్ణుడు అత్యంత సాహసంతో ' అర్జునుని తో పోరుతుండగా

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

మీరు చూస్తూ ఉండటం భావ్యమా. మీరు కూడా కర్ణునికి సాయంగా పోరండి." అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు పౌరుషం తెచ్చుకున్న కౌరవ వీరులు కర్ణుని కి సాయంగా అర్జునుని తో యుద్ధం చేస్తున్నారు. అది చూచిన అర్జునుడు తన పదునైన బాణములతో కౌరవ వీరుల పతాకాలను కూల్చాడు. రధములు విరుగగొట్టాడు. హయములను చంపాడు. ధనుస్సులను విరిచాడు. అర్జునుని ధాటికి ఆగలేక కౌరవ వీరులుచెల్లాచెదరయ్యారు. వెనుకకు పోతేసుయోధనుడు, ముందుకు పొమ్మని హెచ్చరిస్తున్నాడు. ముందుకు పోతే అర్జునుడు చంపుతున్నాడు. దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉన్నారు కౌరవ వీరులు. కర్ణుని వద్ద సర్పముఖాస్త్రము ఉంది. దానికి అధిపతి తక్షకుని కొడుకు అశ్వసేనుడు. దానిని అర్జునుని చంపడానికే దాచి ఉంచాడు కర్ణుడు. ఇప్పుడు దానిని బయటకు తీసాడు. అర్జునుని మీద సంధించాడు. అర్జునుని కంఠానికి గురి పెట్టాడు. కాని గురి కొంచెం కిందుగా ఉండటం గమనించాడు శల్యుడు. "కర్ణా! నీ గురి తప్పుతూ ఉంది. అర్జునుని కంఠానికి సూటిగా గురిపెట్టు' అని హెచ్చరిం చాడు శల్యుడు. తన గురినే ఆక్షేపించిన శల్యుని చూచి కోపంతో ఇలా అన్నాడు. "శల్యా! నా గురినే ఆక్షేపించే అర్హత నీకు లేదు. చూస్తూ ఉండు. ఈ అస్త్రధాటికి అర్జునుని తల తెగి నేలమీద పడుతుంది." అంటూ సర్పముఖాస్త్రమును ప్రయోగించాడు. తమ వంక నిప్పులు కక్కుతూ వస్తున్న సర్పముఖాస్త్రమును చూచాడు కృ ష్ణుడు. . వెంటనే తన బలమంతా ఉపయోగించి రధమును భూమిలోకి ఐదు అంగుళముల లోతుకు కూరుకుపోయేట్టు తొక్కాడు. కర్ణుడు అర్జునుని కంఠమునకు పెట్టిన గురి తప్పింది. అర్జునుని తల మీదుగా దూసుకు పోతూ అర్జునుని కిరీటమును ఎగురగొట్టింది. ఈ కిరీటము బ్రహ్మదేవుడు దేవేంద్రునకు ప్రసాదించాడు. ఆ కిరీటమును అర్జునుడు నివాత కవచులను సంహరించిన సందర్భంగా, దేవేంద్రుడు అర్జునునికి బహూకరించాడు. ఇప్పుడు ఆ కిరీటమును నాగాస్త్రము ధ్వంసం చేసింది. వెంటనే అర్జునుడు ఒక తెల్లని పాగాను కిరీటము బదులు తలకు చుట్టుకున్నాడు. ఆ నాగాస్త్రము అర్జునుని కిరీటమును నేల పడగొట్టి మరలా అర్జునుని వైపుకు అమిత వేగంతో దూసుకొని వస్తూ ఉంది.

ఇది చూచాడు అర్జునుడు. "కృష్ణా! ఏమిటిది! ఈ నాగాస్త్రము ఎవరు. నన్ను ఎందుకు తరుముతూ." ఉంది అని అడిగాడు. "అప్పుడే మర్చిపోయావా అర్జునా! నీవు ఖాండవ వనమును దహించు సమయమున అశ్వసేన అనే నాగ కన్య తన తల్లిని రక్షించుకొని తీసుకు పోతూ ఉంటే నీవు నీ బాణములతో ఆ నాగ కన్యను చంపావు. ఆ నాగ కన్య పగబట్టి తక్షకుడికి కుమారుడిగా అశ్వసేనుడు అనే పేరుతో జన్మించి నిన్ను చంపడానికి నాగ ముఖాస్త్రము రూపంలో కర్ణుని వద్ద పూజలందుకుంటూ ఉంది. ఇప్పుడు నీవు నీ దివ్యాస్త్రములతో ఆ నాగ కన్యనుసంహరించు." అని అన్నాడు. వెంటనే అర్జునుడు అశ్వసేనుని సంహరించాడు. నాగాస్త్రాన్ని ముక్కలు చేసాడు. తరువాత అర్జునుడు కర్ణుని శరీరం మీద 12 బాణములు ప్రయో గించాడు.

తాను ప్రయోగించిన నాగాస్త్రము గురి తప్పిందని,

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

దానికి కారణం కృష్ణుడు అని తెలుసుకున్నాడు కర్ణుడు. వెంటనే 13 బాణములు కృష్ణుని మీద, 100 బాణములు అర్జునుని మీద ప్రయోగించాడు. అర్జునుడు ఒకే ఒక బాణంతో కర్ణుని కుండలములను కొట్టాడు. (కర్ణుడు సహజ కవచ కుండలములతో జన్మించాడు. కర్ణుని వద్దనుండి దేవేంద్రుడు సహజముగా ఉన్న కవచమును మాత్రం దానముగా తీసుకున్నాడు. ఇప్పుడు మిగిలిన కుండలములను అర్జునుడు నేలపాలు చేసాడు. కర్ణుని పతనం ప్రారంభం అయింది అని సూచన.) కాని కర్ణుడు బెదర లేదు అర్జునుని మీద శర వర్షము కురిపిస్తున్నాడు. కర్ణుడు వేసిన బాణములను మధ్యలోనే విరగ్గొడుతున్నాడు అర్జునుడు. కర్ణుని శరీరం అంతా రక్తమయం అయింది. సూర్యకుమారుడు కూడా అస్తమించు సమయం ఆసన్నమయిందన్న సూచనగా సూర్యుడు అస్తమించే సమయం ఆసన్నమయింది. అప్పుడు యమధర్మరాజు అక్కడకు వచ్చాడు. కాని ఎవరికీ కనపడటం లేదు. అతని వాణి మాత్రం వినిపిస్తూ ఉంది. "ఇప్పుడు బ్రాహ్మణ శాప వశాత్తు కర్ణుని రధచక్రములు భూమిలోకి కుంగి పోతాయి. కర్ణునికి అవసాన సమయం ఆసన్నం అయింది." అని వినిపించింది. అది విన్నాడు కర్ణుడు. కాని ధైర్యం కోల్పోలేదు. భార్గవాస్త్రము స్మరించాడు. కాని అది గుర్తుకు రాలేదు. పరశురామ శాపం పని చెయ్యడం మొదలయింది అని అనుకున్నాడు. "నేను ధర్మపరుడిని. ధర్మం నన్ను రక్షిస్తుంది అని అనుకున్నాను. కాని అది అసత్యం అయింది." అని తనలో తాను అనుకుంటున్న సమయంలో అర్జునుడు కర్ణుని మీద శరములు వర్షంలా కురిపించాడు. కర్ణుడు తన బాహుబలాన్ని నమ్ముకున్నాడు. విల్లు తీసుకొని అర్జునుని మీద, కృష్ణుని మీద పదునైన బాణములను ప్రయోగించాడు. అప్పుడు అర్జునుడు కర్ణుని మీద బ్రహ్మాస్త్రము ప్రయోగించాడు. కర్ణుడు ఇంద్రాస్త్రముతో దానిని అడ్డుకున్నాడు. అర్జునుడు తాను ప్రయోగించిన బ్రహ్మాస్త్రము కర్ణుడు ప్రయోగించిన ఇంద్రాస్త్రముతో వృదా అయినందుకు బాధపడుతున్నాడు. అప్పుడు కృష్ణుడు అర్జునునితో "అర్జునా నీ బ్రహ్మాస్త్రము ఎందుకు వృధా అయిందో నీకు తెలుసా! నీవు ఉపాయంతో యుద్ధం చేస్తే కర్ణుడు నీ ముందు నిలబడగలడా! కాబట్టి శ్రమపడకుండా ఉపాయంతో కర్ణుని సంహరించు." అని సలహా ఇచ్చాడు కృష్ణుడు. ఇంతలో కర్ణుడు రుద్ర అస్త్రమును ప్రయోగించడానికి మంత్రపఠనం చేస్తున్నాడు. ఇంతలో అతని రధ చక్రము మరింత భూమిలోకి కూరుకుపోయింది.

కర్ణుని రధం ఒక పక్క ఒరిగిపోయింది. అందుకని కర్ణునికి రుద్రాస్త్ర ప్రయోగము సాధ్యం కాలేదు. కర్ణుడు రధం దిగాడు. అర్జునుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "అర్జునా! నీను ప్రస్తుతము విరధుడను. నా రధచక్రము భూమిలో కూరుకుపోయింది. నేను దానిని ఎత్తుకొనవలెను. నీవురధము మీద ఉన్నావు. నేను భూమి మీద ఉన్నాను. నీవు నా మీద బాణ ప్రయోగం చెయ్యడం ధర్మం కాదు. కాబట్టి నేను నా రధ చక్రము ఎత్తుకొనుదాకా నా మీద బాణప్రయోగము చేయకుము. ఇది కేవలం నీకు యుద్ధ ధర్మం తెలియ చెప్పడానికే చెబుతున్నాను. కాని నీకూ, కృష్ణునికి భయపడి మా త్రం కాదు." అని

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

అన్నాడు కర్ణుడు. కృష్ణునికి సమయం చిక్కింది. అందుకని కర్ణుని తో నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు. "అదేమిటి కర్ణా! నీవు ధర్మాధర్మ వివేచన చేస్తున్నావా! ఇది ఎప్పటి నుండి? నీవు ఆపదలో ఉన్నావు కనక నీకు ధర్మము గుర్తుకు వచ్చింది. అహంకారంతో, దుర్మార్గంతో విర్రవీగుతున్నప్పుడు నీకు ధర్మం గుర్తుకు రాలేదా! కర్ణా! పాండవులు ధర్మమార్గంలో పయనిస్తున్నారు. వారికి జయం తథ్యం. అధర్మపరులైన ధృతరాష్ట్ర నందనులకు అపజయం అనివార్యము. నీవు నీ అనుంగు మిత్రుడు సుయో, ధనునితో కలిసి చేసిన అకృత్యములు అప్పుడే మరిచిపోయావా! పాండవులను లక్క ఇంటిలో పెట్టి కాల్చమని ప్రోత్సహించినది నువ్వు కాదా! కపటజూదం ఆడించి పాండవులను అడవుల పాలుచేసింది నువ్వు కాదా! ద్రౌపదిని సభకు ఈడ్చుకొని వచ్చినప్పుడు అనరాని మాటలు అని ఆమెను భంగ పరచినది నువ్వు కాదా! పాండవులను అడవులలో కూడా ప్రశాంతంగా బతకనీయకుండా ఘోషమాత్రను సంకల్పించినది నువ్వు కాదా! అభిమన్యు కుమారుని మీరందరూ చుట్టుముట్టి చంపుటకు ప్రోత్సహించినది నువ్వు కాదా! ఇవన్నీ ప్రత్యక్షంగా చేసినది సుయోధనుడు అయినా పరోక్షంగా నువ్వే కారకుడవు. అప్పుడు ఈ న్యాయం ధర్మం నీకు గుర్తుకు రాలేదా!" అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఒక్కొక్కమాట అంటుంటే అర్జునునికి కోపం పెల్లుబికింది. దయా దాక్షిణ్యం లేకుండా కర్ణుని మీద శరవర్షము కురిపించాడు. కర్ణుడు కూడా నేల మీది నుండే అర్జునుడు వేసే బాణములను ఎదుర్కొంటూ అర్జునుడితో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అర్జునుడు కర్ణుని పతాకమును విరగ్గొట్టాడు. కర్ణుడు మహా కోపంతో కృష్ణుని మీద అర్జును ని మీద వాడియైన బాణములను ప్రయోగించాడు. మధ్య మధ్య రధ చక్రమును ఎత్తుకొన డానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇంతలో కష్ణుడు అర్జునునితో కర్ణుని సంహరించమని చెప్పాడు. అర్జునుడు అత్యంత శక్తి వంతమైన మహాస్త్రమును ఎక్కు పెట్టాడు. మనసులో ఇలా సంకల్పించాడు. "నేనే కనుక తపస్సు చెయ్యడంలో దాన ధర్మాలు చెయ్యడంలో గురువులను సేవించడంలో, బ్రాహ్మణులకు, గురువులకు తృప్తి కలిగించిన వాడనైతే, అనునిత్యం పుణ్య కర్మలను ఆచరించు వాడనైతే, ఈ అస్త్రము కర్ణుని తల త్రుంచును గాక " అని సంకల్పించి, గాండీవమును ఆకర్ణాంతం లాగి అస్త్రప్రయోగం చేసాడు.

ఆ దివ్యాస్త్రము నిప్పులు కక్కుతూ దూసుకొని పోయి కర్ణుని శిరస్సును ఖండించింది. కర్ణుడి దేహం నేలమీద పడింది. సూర్యాస్తమయం అయింది. కర్ణుని శరీరం నుండి అందరూ చూస్తూ ఉండగా ఒక తేజము వెలువడి, అస్తమించు చున్న సూర్యబింబములో కలిసిపోయింది. బ్రాహ్మణ శాపము కర్ణుని మరణంతో అంత్యమయినట్టు, అప్పటి దాకా భూమి లో కూరుకుపోయిన రధచక్రము యధాప్రకారము భూమి మీద నిలిచి ఉంది. కర్ణుని అస్తమయం, సూర్యాస్తమయం ఒకేసారి జరిగాయి. దిక్కు మొక్కు లేకుండా రణభూమిలో ఒంటరిగా పడి ఉన్న తన కుమారుడు కర్ణుని మృత దేహమును చూడలేక, మయల స్నానం చెయ్యడానికి కాబోలు సూర్యుడు పశ్చిమాద్రిలోకి జారి పోయాడు. కర్ణుని

అమరనాథ అమర్

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

మరణంతో పాండవ సేనలలో జయజయధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. శల్యుడు చేసేది లేక కర్ణుని లేని రధమును తోలుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు. కౌరవ : సైన్యములు భీతితోపారిపోయాయి. కర్ణుని పతనం చూచిన భీమసేనుడు ఆనందంతో పెద్దగా అరుస్తున్నాడు. కేకలు వేస్తున్నాడు. కర్ణుడులేని రధమును తోలుకొని శల్యుడు సుయోధనుని వద్దకు పోయి ఇలా అన్నాడు. "సుయోధనా! ఇంతకు ముందు నేను ఎన్నో యుద్ధములుచూచాను కాని ఈ రోజు జరిగిన కర్ణార్జున యుద్ధమును చూడలేదు. అది అద్భుతము, అమోఘము. అనిర్వచనీయము. కర్ణుడి ధాటికి ఒక దశలో కృష్ణార్జునులు భయపడిపోయారు. కాని విధి బలీయమయింది. అంతటి పరాక్రమ శాలి అయిన కర్ణుని బలితీసుకొంది. కృష్ణార్జునుల శంఖధ్వానాలు వింటున్నావు కదా. సూర్యాస్తమయం అయింది. ఈ రోజుకు యుద్ధం చాలించడం మంచిది." అని అన్నాడు శల్యుడు. కర్ణుని మరణ వార్త విన్న సుయోధనుడు నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. నోట మాట లేకుండా నిలబడిపోయాడు. ఇంతలో విషయం తెలుసుకున్న కృ పాచార్యుడు, అశ్వత్థామ, కృతవర్మ, శకుని, సుశర్మ విషణ్ణవదనాలతో అక్కడికి చేరుకున్నారు. సుయోధనుని దుఃఖమునకు అవధులు లేవు. కర్ణా కర్ణా అని ఆక్రోశిస్తూ తన శిబిరమునకు వెళ్లాడు. కృష్ణార్జునులు కూడా ఆ రోజుకు యుద్ధం ఆపమని తమ సేనలకు చెప్పారు. అందరూ తమ తమ శిబిరములకు చేరుకున్నారు. అందరూ ధర్మరాజు దగ్గరకు వెళ్లారు. అన్న మాట నిలబెట్టు కున్నందుకు ధర్మరాజు అర్జునుని అభినందించాడు.

తన కుమారుడు కర్ణుని మృత దేహమును చూడలేక, మయల స్నానం చెయ్యడానికి కాబోలు సూర్యుడు పశ్చిమాద్రిలోకి జారి పోయాడు. కర్ణుని మరణంతో పాండవ సేనలలో జయజయధ్వానాలు మిన్నుముట్టాయి. శల్యుడు చేసేది లేక కర్ణుని లేని రధమును తోలుకుంటూ వెళ్లిపోయాడు. కౌరవ ' సైన్యములు భీతితోపారిపోయాయి. కర్ణుని పతనం చూచిన భీమసేనుడు ఆనందంతో పెద్దగా అరుస్తున్నాడు. కేకలు వేస్తున్నాడు. కర్ణుడులేని రధమును తోలుకొని శల్యుడు సుయోధనుని వద్దకు పోయి ఇలా అన్నాడు. "సుయోధనా! ఇంతకు ముందు నేను ఎన్నో యుద్ధములుచూచాను కాని ఈ రోజు జరిగిన కర్ణార్జున యుద్ధమును చూడలేదు. అది అద్భుతము, అమోఘము.

అనిర్వచనీయము. కర్ణుడి ధాటికి ఒక దశలో కృష్ణార్జునులు భయపడిపోయారు. కాని విధి బలీయమయింది. అంతటి పరాక్రమ శాలి అయిన కర్ణుని బలితీసుకొంది. కృష్ణార్జునుల శంఖధ్వానాలు వింటున్నావు కదా. సూర్యాస్తమయం అయింది. ఈ రోజుకు యుద్ధం చాలించడం మంచిది." అని అన్నాడు శల్యుడు. కర్ణుని మరణ వార్త విన్న సుయోధనుడు నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. నోట మాట లేకుండా నిలబడిపోయాడు. ఇంతలో విషయం తెలుసుకున్న కృ పాచార్యుడు, అశ్వత్థామ, కృతవర్మ, శకుని, సుశర్మ విషణ్ణవదనాలతో అక్కడికి చేరుకున్నారు. సుయోధనుని దుఃఖమునకు అవధులు లేవు. కర్ణా కర్ణా అని ఆక్రోశిస్తూ తన శిబిరమునకు వెళ్లాడు. కృష్ణార్జునులు కూడా ఆ రోజుకు యుద్ధం ఆపమని తమ సేనలకు చెప్పారు. అందరూ తమ తమ శిబిరములకు చేరుకున్నారు. అందరూ

మహా భారతము
కర్ణపర్వము
తృతీయాశ్వాసము

ధర్మరాజు దగ్గరకు వెళ్లారు. అన్న మాట నిలబెట్టు కున్నందుకు ధర్మరాజు అర్జునుని అభినందించాడు. కృష్ణుడు ధర్మరాజుతో ఇలా అన్నాడు: "ధర్మజా! ఈ రోజు కర్ణుడు మహా పరాక్రమంతో విజృంభించాడు. అతని ని సంహరించడం ఎవరికీ సాధ్యం కాదు. నీ కోపాగ్నిలోనే అతను మాడి మసైపోయాడు అని అనుకొనవలసి వస్తోంది. కర్ణుని చావుతో నీకు కౌరవుల బాధ తీరిపోయింది. నీవు ఇంక నిశ్చింతగా ఉండు." అని అన్నాడు. "కృష్ణా! అట్లు కాదు. నీ కృపాకటాక్షవీక్షణములు మా మీద ప్రసరించి నంతవరకూ మాకు అపజయము లేదు. అని నా నమ్మకం. అని అన్నాడు. ధర్మజుడు. 'ధర్మజా! నేను కేవలం నిమిత్తమాత్రుడను. నీతమ్ములు, నీ బావలు అందరూ అమిత పరాక్రమ వంతులు. అందరి సమిష్టి కృషి వలననే మీకు ఈ విజయం సిద్ధించినది." అని అన్నాడు. అప్పుడు ధర్మరాజు "ఒకసారి రణభూమికి వెళ్లి కర్ణుని చూడవలెనని కోరికగా ఉన్నది." అని అన్నాడు. "" తరువాత ధర్మరాజు బంధు మిత్రులు తోడు రాగా, సపరివార సమేతముగా కర్ణుని మరణించిన చోటికి వెళ్లాడు. రణభూమిలో తల తెగిన కర్ణుని, అతని పుత్రుల దేహములను చూచాడు. కర్ణుని చావుతో తనకు పునర్జన్మ కలిగినట్టు సంతోషించాడు. ధర్మరాజు. అని సంజయుడు ధృతరాష్ట్రునకు కర్ణ వధ, దుశ్శాసన వధ, ఆ నాటి యుద్ధ విశేషములను వివరించాడు, అని వైశంపాయనుడు జనమేజయునకు వినిపించిన మహా భారత కథను, నైమిశారణ్యంలో సత్రయాగ సందర్భంలో సూతుడు శౌనకాది మహా మునులకు మహా భారత సవిస్తరముగా వివరించాడు.

మహా భారతము, - కర్ణపర్వము,, తృతీయాధ్యాయము సమాప్తము.

దీనితో కర్ణపర్వము పూర్తి అయినది.

ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్ ఓం తత్సత్.

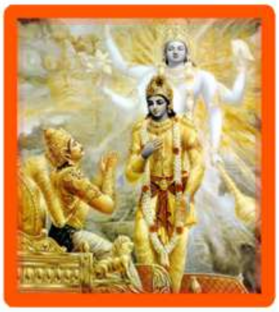

Editing
C. AMARANATH AMAR
AMR
సవరణ
అమరనాథ్ అమర్

www.sanatanadharm.com